Prečišćeni tekst Zakona o upravljanju otpadom obuhvata sljedeće propise:

1. Zakon o upravljanju otpadom ("Službeni list Crne Gore", br. 034/24 od 12.04.2024),
2. Ispravka Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni list Crne Gore", br. 092/24 od 25.09.2024),
3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni list Crne Gore", br. 128/26 od 31.08.2026), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

ZAKON

O UPRAVLJANJU OTPADOM

("Službeni list Crne Gore", br. 034/24 od 12.04.2024, 092/24 od 25.09.2024, 128/26 od 31.08.2026)

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se vrste i klasifikacija otpada, planiranje, uslovi i način upravljanja otpadom, kao i druga pitanja od značaja za upravljanje otpadom.

Upravljanje otpadom

Član 2

(1) Upravljanje otpadom podrazumijeva sakupljanje, transport, preradu, sortiranje i odstranjivanje otpada, kontrolu nad tim postupcima, naknadno održavanje deponija, kao i aktivnosti trgovca i posrednika otpadom i sanaciju neuređenih odlagališta.

(2) Upravljanje otpadom je djelatnost od javnog interesa.

(3) U skladu sa principom "zagađivač plaća" troškove upravljanja otpadom, kao i troškove za neophodnu infrastrukturu (utvrđenu planovima upravljanja otpadom) i njen rad, snosi svako lice čijom aktivnošću nastaje otpad (u daljem tekstu: izvorni proizvođač otpada), postojeći ili prethodni imalac otpada.

(4) Troškove upravljanja otpadom snose u potpunosti proizvođači proizvoda od kojih otpad potiče u skladu sa članom 15 ovog zakona.

Izuzeće od primjene

Član 3

Ovaj zakon ne primjenjuje se na:

1) gasovite materije koje se emituju u vazduh i ugljen-dioksid sakupljen i prebačen za geološko skladištenje i geološki skladišten u skladu sa propisima o zaštiti od negativnog uticaja klimatskih promjena;
2) zemljište, uključujući neiskopano kontaminirano zemljište (in situ) i građevinske objekte trajno povezane sa zemljištem;
3) nekontaminirano zemljište i druge prirodne materijale iskopane izvođenjem građevinskih radova, kad se taj materijal koristi za građevinske svrhe, u svom prirodnom obliku na gradilištu na kojem je iskopan;
4) radioaktivni otpad;
5) deaktivirane, odnosno delaborisane eksplozive;
6) fekalnu materiju, slamu i druge neopasne poljoprivredne ili šumske materijale, koji se nalaze u prirodi i koji se koriste u poljoprivredi, šumarstvu ili za proizvodnju energije iz biomase na način kojim se ne utiče negativno na životnu sredinu i zdravlje ljudi;
7) sedimente koji se premještaju unutar površinskih voda, radi upravljanja vodama i vodotocima, sprječavanja poplava ili ublažavanja posljedica poplava, suša ili regeneracije zemljišta, ako se dokaže da su ti sedimenti neopasni;
8) mulj iz kanalizacionih sistema i sadržaj septičkih jama, osim mulja iz postrojenja za tretman otpadnih voda;
9) otpadne vode;
10) nus proizvode životinjskog porijekla koji nijesu namijenjeni ishrani ljudi, kao i proizvode dobijene od nus proizvoda životinjskog porijekla na koje se primjenjuju propisi o nus proizvodima životinjskog porijekla,

osim onih koji su namijenjeni za spaljivanje, korišćenje u postrojenjima za biogas ili postrojenjima za kompostiranje ili odlaganje na deponiju, u skladu sa ovim zakonom;

11) leševe uginulih ili usmrćenih životinja, osim zaklanih kao i na usmrćene životinje radi iskorjenjivanja epizootske bolesti, a koje su odložene u skladu sa propisima koji se odnose na nusproizvode životinjskog porijekla koji nijesu namijenjeni ishrani ljudi;

12) otpad, koji nastaje tokom rada broda ili tokom utovara, istovara i čišćenja broda, kao i ostatke tereta, dok se taj otpad ne isporuči u dalju obradu van područja u nadležnosti luke.

Principi upravljanja otpadom

Član 4

Upravljanje otpadom zasniva se na principima:

1) održivog razvoja, kojim se obezbjeđuje efikasnije korišćenje resursa, smanjenje količine otpada i postupanje sa otpadom na način kojim se doprinosi smanjenju negativnih uticaja na životnu sredinu i poboljšanju efikasnosti korišćenja resursa, radi unaprjeđenja kružne ekonomije i garantovanja dugoročne konkurentnosti;

2) blizine i regionalnog upravljanja otpadom, radi obrade otpada što je moguće bliže mjestu nastajanja u skladu sa ekonomskom opravdanošću izbora lokacije, dok se regionalno upravljanje otpadom obezbjeđuje izradom i primjenom strateških planova zasnovanih na nacionalnoj politici;

3) predostrožnosti, odnosno preventivnog djelovanja, preduzimanjem mjera za sprječavanje negativnih uticaja na životnu sredinu i zdravlje ljudi i u slučaju nepostojanja naučnih i stručnih podataka;

4) "zagađivač plaća" prema kojem proizvođač otpada snosi troškove upravljanja otpadom, kao i troškove za potrebnu infrastrukturu i njen rad, troškove preventivnog djelovanja i troškove sanacionih mjera zbog negativnih uticaja na životnu sredinu i zdravlje ljudi;

5) hijerarhije otpada koja obezbjeđuje poštovanje redosljeda prioriteta u upravljanju otpadom i to:

- sprječavanje nastanka otpada;
- pripreme za ponovnu upotrebu;
- recikliranje;
- drugi način prerade (energetska prerada); i
- odstranjivanje otpada;

6) odvojenog sakupljanja otpada i zabrane miješanja sa drugim otpadom ili drugim materijalima kada je to neophodno radi usaglašavanja sa ciljevima i principima ovog zakona i hijerarhije otpada, kao i radi olakšavanja i unaprjeđenja pripreme za ponovnu upotrebu, recikliranje ili druge postupke prerade;

7) da otpad ili materije dobijene od njega ne predstavljaju veći potencijal opasnosti u slučaju recikliranja od uporedivih primarnih sirovina ili proizvoda od primarnih sirovina;

8) proširene odgovornosti proizvođača prema kojoj svako fizičko ili pravno lice koje profesionalno razvija, proizvodi, prerađuje, obrađuje, prodaje ili uvozi proizvode snosi odgovornost za upravljanje otpadom koji preostaje nakon upotrebe tih proizvoda, kao i finansijsku odgovornost za te aktivnosti.

Zaštita životne sredine i zdravlja ljudi

Član 5

Upravljanje otpadom vrši se na način kojim se ne stvara negativan uticaj na životnu sredinu i zdravlje ljudi, a naročito:

- na vodu, vazduh, zemljište, biljke i životinje;
- u pogledu buke i mirisa;
- na područja od posebnog interesa (zaštićena prirodna i kulturna dobra).

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 6

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 7

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) ambalaža je proizvod, bez obzira na prirodu materijala od kojeg je izrađen, koji se koristi za smještaj, čuvanje, rukovanje, isporuku i predstavljanje robe, od sirovina do gotovih proizvoda, od proizvođača do korisnika ili potrošača, uključujući i nepovratne predmete koji se koriste u te svrhe;

2) biološki razgradivi otpad je otpad koji je pogodan za anaerobnu ili aerobnu razgradnju (biootpad, papir i karton);

3) biomasa je biljni materijal nastao iz poljoprivrede ili šumarstva i industrije hrane, koji se koristi za grijanje ili u industrijskom procesu, vlaknasti biljni otpad iz proizvodnje primarne celuloze i papira iz celuloze ako se spaljuje na mjestu proizvodnje i ako se toplota dobijena spaljivanjem koristi za grijanje ili u industrijskom procesu, otpad od plute, drvni otpad, osim drvnog otpada koji sadrži halogene organske materije ili teške metale koji nastaju upotrebom proizvoda za zašitu drveta ili premaza i koji naročito uključuje drvni otpad koji potiče od građevinskog otpada ili otpada nastalog rušenjem;

4) biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrane i kuhinjski otpad koji nastaje u domaćinstvima, kancelarijama, restoranima, veleprodajama, menzama, ugostiteljskim i maloprodajnim objektima i sličan otpad iz objekata namijenjenih za preradu hrane;

5) deponija je stalno mjesto čija je primarna funkcija odlaganje otpada na površini ili ispod površine zemlje, uključujući internu deponiju na kojoj proizvođač odlaže sopstveni otpad na mjestu nastanka, osim mjesta gdje se otpad priprema za dalji prevoz do mjesta obrade na drugim lokacijama i mjesta za skladištenje otpada prije njegove obrade na period do tri godine ili mjesta za skladištenje otpada prije njegovog odlaganja na period do jedne godine;

6) distributer proizvoda je privredno društvo ili preduzetnik koje obezbjeđuje proizvode radi stavljanja u promet ili davanja na korišćenje krajnjem korisniku;

7) energetska prerada otpada je korišćenje otpada kao goriva ili na drugi način za proizvodnju energije;

8) građevinski otpad je otpad koji nastaje prilikom građenja novog objekta, održavanja, rekonstrukcije, adaptacije i rušenja građevinskih objekata;

9) imalac otpada je proizvođač otpada ili pravno ili fizičko lice ili preduzetnik koje posjeduje otpad;

10) industrijski otpad je otpad koji nastaje u proizvodnim procesima u industriji i zanatstvu, a razlikuje se od komunalnog otpada po svom sastavu i karakteristikama;

11) inertni otpad je neopasan otpad kod kojeg nije moguće izazvati značajnu fizičku, hemijsku ili biološku promjenu, ne rastvara se, ne sagorijeva, nije biorazgradiv, ne zagađuje životnu sredinu, ne ugrožava zdravlje ljudi i čije ocjedne vode u kontaktu sa drugim materijama ne izazivaju reakcije i ekotoksično ne ugrožavaju kvalitet površinske ili podzemne vode;

11a) internet (onlajn) platforma je usluga za hostovanje informacija na serveru putem koje se, na zahtjev primaoca usluge, informacije čuvaju i distribuiraju javnosti, osim ako se radi o sekundarnoj aktivnosti koja je isključivo pomoćna karakteristika druge usluge ili sporedna funkcionalnost glavne usluge i koja se, iz objektivnih i tehničkih razloga, ne može koristiti bez te druge usluge i integracija karakteristike ili funkcionalnosti u drugu uslugu nije način da se izbjegne primjena propisa koji regulišu internetske (onlajn) platforme;

12) kabasti otpad je otpad iz domaćinstava i sličan otpad iz drugih izvora, koji se ne uklapa zbog veličine, oblika ili težine u kontejnere ili posude koje se koriste za sakupljanje komunalnog otpada, uključujući i otpad napravljen od miješanog materijala (namještaj, dušeci, okovi, tapaciri i tepisi) i otpad napravljen od jednog materijala (plastika, tekstil, drvo, metal, koža i staklo);

13) kanalizacioni mulj je otpad koji nastaje prilikom tretmana komunalnih otpadnih voda u uređajima i postrojenjima za prečišćavanje;

14) katalog otpada je popis otpada prema svojstvima i mjestu nastanka, razvrstan na grupe, podgrupe i vrste otpada sa djelatnostima čijim obavljanjem se proizvodi otpad;

15) komercijalna otpadna ambalaža je otpad od primarne, sekundarne i tercijarne ambalaže koji nastaje u procesu proizvodnje, maloprodaje, uslužnim i drugim djelatnostima, kao i obavljanjem poslova u poljoprivredi, šumarstvu, ribarstvu, saobraćaju i turizmu;

16) komunalna otpadna ambalaža je otpad od primarne i sekundarne ambalaže koji nastaje u domaćinstvima (kućni otpad), industriji, zanatskim i uslužnim djelatnostima, kao i drugim djelatnostima i javnom sektoru, a sličan je otpadu iz domaćinstava u pogledu prirode, mjesta nastanka i sastava;

17) komunalni otpad je miješani otpad i odvojeno sakupljeni otpad iz domaćinstva, papir, karton, staklo, metal, plastika, biootpad, drvo, tekstil, ambalaža, otpadna električna i elektronska oprema, otpadne baterije i kabasti otpad, sakupljeni otpad iz drugih izvora gdje je takav otpad sličan po svojoj prirodi i sastavu komunalnom

otpadu, osim otpada iz proizvodnje, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, septičkih jama i otpada od održavanja kanalizacione mreže i obrade otpadnih voda, uključujući kanalizacioni mulj, otpadna vozila ili građevinski otpad i otpad od rušenja objekata;

17a) krajnji korisnik je svako fizičko ili pravno lice sa prebivalištem ili sjedištem u Crnoj Gori kome je proizvod dostupan kao potrošaču, van njegove trgovine, poslovanja, zanata ili profesije, ili kao profesionalnom krajnjem korisniku u toku njegovih industrijskih ili profesionalnih aktivnosti;

18) materijalna prerada je postupak prerade, osim energetske prerade i prerade u materijale koji se koriste kao goriva ili druga sredstva za proizvodnju energije, kao i pripremu za ponovnu upotrebu, recikliranje i popunjavanje otpadom;

19) medicinski otpad je otpad koji nastaje pružanjem zdravstvenih usluga i vršenjem naučnih istraživanja i eksperimenata u oblasti medicine;

20) miješani komunalni otpad je otpad iz domaćinstva preostao nakon odvajanja pojedinih frakcija komunalnog otpada za koji je predviđena mogućnost selektivnog sakupljanja, uključujući komunalnu otpadnu ambalažu;

21) mobilno postrojenje za obradu otpada je pokretna tehnička jedinica u kojoj se otpad obrađuje na mjestu nastanka ili na mjestu ugradnje u materijale postupcima obrade, osim postupaka R1 - korišćenjem otpada kao goriva ili na drugi način za proizvodnju energije, D1 - odstranjivanjem na zemljištu ili u zemljištu, na posebno izgrađenim prostorima za tu namjenu deponije, D2 - obradom otpada u zemljištu (biološka razgradnja tečnog ili taložnog otpada u zemljištu, sa osnovnim ciljem odstranjivanja otpada a ne poboljšanja njegovih svojstava), D3 - dubokim ubrizgavanjem (ubrizgavanjem otpada pumpama u bunare, iskorišćena ležišta soli, prirodne šupljine), D4 - površinskim odstranjivanjem (odlaganjem tečnih ili taložnih otpada u jame, basene ili lagune), D5 - odstranjivanjem otpada na posebnim deponijama (u linearno povezane zatvorene komore koje su izolovane jedna od druge i od životne sredine), D6 - ispuštanjem u kopnene vode, osim u mora i okeane, D7 - ispuštanjem u mora odnosno okeane, uključujući ubrizgavanje u morsko dno, D10 - spaljivanjem otpada na tlu (otpad koji se zbog određenih razloga ne može iskoristiti kao gorivo, a ima odgovarajuću energetsku vrijednost, može se odstraniti spaljivanjem), D11 - spaljivanjem otpada na moru (tehnološki postupak spaljivanja otpada na moru je isti kao pri spaljivanju na kopnu, sa razlikom u lokaciji uređaja i načinu odstranjivanja ostataka nakon spaljivanja koji se obično odlažu u more), D12 - podzemnim skladištenjem (smještanje kontejnera u rudnike) i postupaka R i D u kojima nastaje otpadna voda koja se ispušta u životnu sredinu;

22) najbolje dostupne tehnike (BAT) su najdjelotvornije i najmodernije faze u razvoju aktivnosti i načinu njihovog obavljanja, koje omogućavaju primjenu određenih tehnika koje ispunjavaju uslove graničnih vrijednosti emisija, propisanih radi sprječavanja, odnosno smanjenja emisija i njihovog uticaja na životnu sredinu kao cjelinu, pri čemu:

- najbolje podrazumijeva najefikasniji učinak u postizanju visokog nivoa zaštite životne sredine;
- dostupne podrazumijeva tehniku razvijenu do stepena koji omogućava primjenu u određenom sektoru industrije, pod ekonomski i tehnički prihvatljivim uslovima, uključujući troškove i koristi, ako je pod uobičajenim uslovima dostupna operateru;
- tehnike podrazumijevaju način na koji je postrojenje projektovano, izgrađeno, održavano, na koji funkcioniše i stavlja se van pogona ili zatvara, kao i tehnologiju koja se koristi;

23) neopasni otpad je otpad koji po sastavu i svojstvima nema neku od karakteristika opasnog otpada;

23a) neprodati potrošački proizvod je svaki potrošački proizvod koji nije prodat, uključujući višak zaliha odnosno prekomjerne zalihe i zalihe za otpis, kao i proizvode koje je potrošač vratio na osnovu svog prava na odustajanje od ugovora, ili, gdje je to primjenljivo, tokom dužeg roka za odustajanje koji je omogućio trgovac;

24) objekat i/ili postrojenje za upravljanje rudarskim otpadom je svaka lokacija uključujući objekte, postrojenja, opremu i uređaje određene za obradu otpada iz rudarstva u čvrstom ili tečnom stanju, u rastvorima ili suspenzijama, kao i brane, jalovišta, akumulacije i sve druge građevine koje služe za zadržavanje, ograđivanje ili na drugi način obezbjeđuju očuvanje i obezbjeđenje stabilnosti tog objekta i/ili postrojenja, u sljedećim vremenskim periodima:

- bez vremenskog ograničenja za objekat i/ili postrojenje za otpad kategorije A i opasni otpad koja su utvrđena planom upravljanja otpadom;
- duže od šest mjeseci za objekat i/ili postrojenje za neočekivano nastali opasni rudarski otpad;
- period duži od jedne godine za postrojenja za neopasni i neinertni otpad;
- duže od tri godine za objekat i/ili postrojenje za nezagađeno zemljište, neopasan rudarski otpad od geoloških istraživanja, otpad nastao otkopavanjem, pripremom ili skladištenjem treseta i inertni rudarski otpad, a isključuje otkopane prostore nastale radovima na eksploataciji i dobijanju mineralnih

sirovina u koje se otpad vraća u svrhu saniranja ili izgradnje, prostore na koje se odlaže nezagađena otkrivka kao površinski sloj zemljine kore koji je uklonjen tokom aktivnosti otkopavanja mineralnih sirovina i koji se ne smatra zagađenim na osnovu propisa iz oblasti zaštite zemljišta, inertni i neopasni otpad nastao kao posljedica geoloških istraživanja, otkopavanja, pripreme i skladištenja nemetaličnih mineralnih sirovina sa kamenoloma, kao i otpada nastalog otkopavanjem, obradom i skladištenjem treseta, osim ako se ne skladišti u postrojenja kategorije A i neopasni otpad nastao istraživanjem mineralnih sirovina, osim nafte i evaporita, gipsa i anhidrita, kao i otpad nastao odlaganjem nezagađene otkrivke i otpada nastalog otkopavanjem, obradom i skladištenjem treseta u skladu sa ovim zakonom;

25) objekat i/ili postrojenje za otpad iz rudarstva kategorije A je objekat i/ili postrojenje:

- za koji se na osnovu prethodne procjene opasnosti utvrdi da propust ili greška u izgradnji (urušavanje jalovišta ili pucanje brane) može da prouzrokuje veliku nesreću, uzimajući u obzir trenutnu ili buduću veličinu objekta i/ili postrojenja, količinu otpada, lokaciju objekta i/ili postrojenja i njihov uticaj na životnu sredinu; ili
- u kojem se nalazi, odnosno proizvodi otpad koji se, kada pređe propisane granične vrijednosti, smatra opasnim; ili
- u kojem se nalaze supstance ili preparati koje se, kada pređu propisane granične vrijednosti, smatraju opasnim;

26) obrada otpada je postupak prerade i/ili odstranjivanja otpada, kao i priprema prije prerade i/ili odstranjivanja;

27) odstranjivanje otpada je postupak obrade koji nije prerada, pa ni u slučaju kada se tim postupkom kao sekundarna posljedica dobija materija ili energija;

28) odvojeno sakupljanje otpada (selekcija) je sakupljanje otpada na način da se otpad u postupcima upravljanja otpadom drži odvojeno prema tipu i svojstvu kako bi se olakšala obrada;

29) oksorazgradiva plastika su plastični materijali kojima su dodati aditivi i koji oksidacijom dovode do fragmentacije plastičnog materijala u mikrofragmente ili do hemijske razgradnje;

30) opasni otpad je otpad koji sadrži elemente ili jedinjenja koja pokazuju jedno ili više od sljedećih opasnih svojstava: eksplozivno, oksidirajuće, zapaljivo, iritativno-iritacija kože i oštećenje oka, specifična toksičnost ciljnog organa (STCO) / aspiracijska toksičnost, akutna toksičnost, kancerogeno, korozivno, infektivno, toksično za reprodukciju, mutageno, oslobađanje akutnog toksičnog gasa, senzibilizirajuće, ekotoksično i svojstvo, da otpad može imati prethodno navedena opasna svojstva koja kao izvorni otpad nije direktno pokazivao;

31) organsko recikliranje je postupak aerobne prerade (kompostiranje) ili anaerobne prerade biološki razgradivog otpada;

31a) organizovani sistem za preuzimanje, sakupljanje i obradu otpada je pravno lice koje finansijski, odnosno finansijski i operativno, organizuje ispunjavanje obaveza proširene odgovornosti proizvođača u ime proizvođača;

32) otpad je svaka materija ili predmet koju je imalac odbacio, namjerava da odbaci ili je dužan da odbaci u skladu sa zakonom;

33) otpad od hrane je otpad koji nastane od hrane u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost hrane;

34) otpad od električne i elektronske opreme je električna i elektronska oprema koja je otpad kao i sastavni djelovi, komponente, podsklopovi i potrošni materijal koji su dio opreme u vrijeme odbacivanja;

35) otpad u moru je otpad koji se nalazi u morskoj sredini i u priobalnom području koje je u neposrednom kontaktu sa morem, a koji nastaje kao posljedica ljudskih aktivnosti na kopnu ili moru i nalazi se na površini mora, u vodenom stubu ili na morskom dnu;

36) otpadna ambalaža je ambalaža ili ambalažni materijal koji su otpad, osim ostataka materijala koji nastaju prilikom izrade ambalaže;

37) operater rudarskog otpada je fizičko i pravno lice koje je proizvođač i imalac otpada koji upravlja rudarskim otpadom, a koje je nosilac prava na istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina, uključujući i privremeno skladištenje otpada iz rudarstva, kao i tokom perioda rada objekta i/ili postrojenja za upravljanje rudarskim otpadom i nakon njegovog zatvaranja;

38) otpadna ulja su mineralna ili sintetička ulja za podmazivanje ili industrijska ulja koja su postala neprikladna za upotrebu za koju su prvobitno bila namijenjena, kao što su ulja iz motora s unutrašnjim sagorijevanjem i ulja reduktora, ulja za podmazivanje, ulja za turbine i hidraulička ulja;

39) otpadno vozilo je vozilo koje se smatra otpadom, napušteno vozilo ili vozilo koje se ne može koristiti za osnovnu namjenu;

40) otpadne baterije su odbačene, istrošene ili oštećene baterije koji se ne mogu koristiti;

41) otpadne gume, odnosno pneumatici su gume čiji je rok upotrebe istekao ili su istrošene ili odbačene zbog oštećenja ili drugih razloga;

42) otpadni ribolovni alat je ribolovni alat koji je otpad, kao i sve posebne komponente, materije i materijali koji su bili dio ribolovnog alata u trenutku njegovog odbacivanja ili su bili pričvršćeni na njega;

43) polihlorovani bifenili su jedinjenja koja obuhvataju polihlorovane terfenile, monometil-tetrahlorodifenil metan, monometil-dihloro-difenil metan, monometil-dibromo-difenil metan, bilo koju smješu koja sadrži te supstance ukupnog masenog udjela većeg od 0,005 % (u daljem tekstu: PCB);

44) podzemno skladište je mjesto za odlaganje otpada u dubokoj geološkoj šupljini kao što su bivši rudnici soli ili kalijuma;

45) ponovna upotreba je postupak kojim se proizvodi ili djelovi proizvoda koji nijesu otpad ponovo upotrebljavaju za istu svrhu za koju su izvorno stvoreni;

46) posebne vrste otpada su otpad od električne i elektronske opreme, otpadna vozila, otpadne gume, otpadne baterije, otpadna ulja, otpadna ambalaža, građevinski otpad, otpad iz rudarstva, otpad koji sadrži azbest, PCB otpad, POPs otpad, otpad od žive, kanalizacioni mulj, medicinski i veterinarski otpad;

47) posrednik je privredno društvo ili preduzetnik koje organizuje oporavak ili odlaganje otpada u ime drugih, uključujući i posrednike koji ne preuzimaju fizički posjed nad otpadom;

48) POPs otpad je otpad koji sadrži ili je kontaminiran dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama u skladu sa zakonom kojim je uređena životna sredina i potvrđenim međunarodnim ugovorima;

49) popunjavanje otpadom je postupak prerade u kojem se neopasni otpad koristi za potrebe rekultivacije u iskopanim područjima ili u građevinske svrhe za uređenje prostora, a otpad koji se koristi za popunjavanje mora da nadoknadi neotpadne materijale, mora da bude pogodan za potrebe rekultivacije u iskopanim područjima ili u građevinske svrhe za uređenje prostora i ograničen na iznos koji je neophodan za postizanje tih ciljeva, kao i da bude ograničen na količinu koja je strogo neophodna za postizanje tih ciljeva;

49a) potrošač je svako fizičko lice koje djeluje u svrhe koje ne spadaju u okvir njegove trgovinske, poslovne, zanatske ili profesionalne djelatnosti;

50) prerada otpada je postupak čiji je glavni rezultat upotreba otpada u korisne svrhe, kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo upotrijebiti za tu svrhu ili kada se otpad priprema za tu svrhu u procesu proizvodnje ili za drugu privrednu namjenu;

51) pretvaranje žive je hemijska transformacija fizičkog stanja žive iz tečnog stanja u živin sulfid ili slično hemijsko jedinjenje koje je jednako stabilno ili stabilnije i jednako ili manje rastvorljivo u vodi i koje ne predstavlja veću opasnost za životnu sredinu ili zdravlje ljudi od živinog sulfida;

52) prevoznik je privredno društvo ili preduzetnik koji obavlja transport otpada;

53) priprema za ponovnu upotrebu otpada su postupci prerade koji se odnose na provjeru, čišćenje ili popravke, kojima se proizvodi ili djelovi proizvoda, koji su postali otpad pripremaju za ponovnu upotrebu bez sprovođenja nekog drugog prethodnog postupka;

54) privremeno, odnosno vremenski ograničeno skladištenje otpada je skladištenje otpada u određenom roku na mjestima gdje je otpad proizveden ili skladištenje tokom sakupljanja otpada, radi transporta do mjesta obrade otpada;

54a) proizvođač je privredno društvo ili preduzetnik koji se bavi proizvodnjom, poboljšanjem, preradom, tretmanom, prodajom (bez obzira na korišćenu tehniku prodaje, uključujući prodaju na daljinu) ili uvozom proizvoda (novih, korišćenih, popravljenih ili izmijenjenih) koji nakon upotrebe postaju otpad;

54b) proizvođač ambalaže je lice koje je određeno kao proizvođač ambalaže;

55) proizvođač otpada je izvorni proizvođač otpada i svako lice koje obavlja prethodnu obradu, miješanje ili druge postupke kojima se mijenja svojstvo ili sastav otpada;

56) program proširene odgovornosti proizvođača je niz mjera koje se preduzimaju kako bi se osiguralo da proizvođači proizvoda imaju finansijsku odgovornost ili finansijsku i organizacionu odgovornost za upravljanje otpadom, fazom ili fazama upravljanja otpadom u životnom ciklusu proizvoda;

56a) pružalac usluga ispunjenja porudžbina je svako fizičko ili pravno lice koje, u okviru komercijalne djelatnosti, nudi najmanje dvije od sljedećih usluga: skladištenje, pakovanje, adresiranje i otpremu, bez posjedovanja ovih proizvoda, isključujući poštanske usluge i usluge dostave paketa, i sve ostale poštanske ili teretne usluge prevoza;

57) reciklažno dvorište je mjesto uređeno za sakupljanje i privremeno skladištenje po vrstama, odnosno frakcijama komunalnog otpada koje se odvojeno sakupljaju;

58) reciklažni centar je mjesto uređeno za sakupljanje i privremeno skladištenje svih vrsta, odnosno frakcija komunalnog otpada koje su odvojeno sakupljene i sakupljanje miješanog komunalnog otpada zbog sortiranja ili drugog načina obrade;

59) recikliranje je postupak prerade radi korišćenja otpada kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode ili materije za izvornu ili drugu svrhu. Recikliranje obuhvata preradu organskog materijala, ali ne uključuje energetsku preradu i preradu u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za popunjavanje otpadom;

60) reciklirajuće/reciklabilne komponente komunalnog otpada kao frakcije otpada iz domaćinstava su: papir, proizvodi od plastike, aluminijske limenke, koje se mogu ponovo upotrebljavati ili reciklirati;

61) regeneracija otpadnih ulja je postupak prerade otpadnih ulja kojim se, uklanjanjem nečistoće, oksida i aditiva, dobija osnovno ulje;

62) rudarski otpad je otpad nastao prilikom geoloških istraživanja, eksploatacije, pripreme i skladištenja mineralnih sirovina, kao i otpad dobijen u procesu pripreme rude koji podrazumjeva mehanički, fizički, biološki, toplotni ili hemijski postupak (izmjena dimenzija, separacija i izluživanje, prerada ranije odbačenog otpada), osim topljenja, termo procese proizvodnje i metalurških procesa, osim otpada koji je nastao prilikom geoloških istraživanja, eksploatacije i pripreme mineralnih sirovina, koji nije u direktnoj vezi sa navedenim aktivnostima, otpad nastao u postupku istraživanja i proizvodnje ugljovodonika u podmorju i otpada nastalog od ekstraktivne industrije koji je radioaktivan;

63) sakupljanje otpada je prihvat otpada i transport otpada do postrojenja za obradu otpada, kao i prethodno razvrstavanje i privremeno skladištenje otpada;

64) spaljivanje otpada je obrada otpada u stacionarnom ili mobilnom postrojenju za termičku obradu otpada sa ili bez korišćenja toplotne energije putem spaljivanja, oksidacijom otpada ili drugim termičkim procesima (piroliza, gasifikacija, postupak plazme i termičko-katalitička depolimerizacija i drugo), kada je produkt ovih procesa namijenjen naknadnom spaljivanju;

65) sprječavanje nastanka otpada podrazumijeva mjere koje se preduzimaju radi sprječavanja nastanka otpada ili mjere kojima se prije nego je materija ili predmet postao otpad, smanjuje:

- količina otpada, kroz ponovnu upotrebu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda;
- negativni uticaj proizvedenog otpada na životnu sredinu i na zdravlje ljudi;
- sadržaj štetnih materija u materijalima i proizvodima;

65a) omogućavanje dostupnosti na tržištu je svaka isporuka proizvoda radi distribucije ili upotrebe na tržište Crne Gore u okviru komercijalnih aktivnosti, uz plaćanje ili bez naknade;

65b) subjekt socijalne ekonomije je subjekt kojim upravlja privatno pravo, a koji pruža robu ili usluge i posluje u skladu sa sljedećim principima:

a) daje prioritet ljudima i društvenim i ekološkim ciljevima u odnosu na profit,

b) reinvestira svu ili većinu svoje dobiti i viškova kako bi unaprijedio svoje društvene ili ekološke ciljeve i obavlja aktivnosti u interesu svojih članova ili korisnika ili društva u cjelini; i

c) kojim se upravlja demokratski ili participativno;

66) suspaljivanje je obrada otpada u postrojenju za proizvodnju energije ili materijalnih dobara koje koristi otpad kao glavno ili dodatno gorivo ili u kojem se otpad termički obrađuje radi njegovog odstranjivanja spaljivanjem ili nekim drugim procesom termičke obrade (piroliza, gasifikacija, plazma postupak, termičko/katalitička depolimerizacija i drugo) ako se proizvodi procesa suspaljivanja naknadno spaljuju;

66a) tekstilni proizvodi su vrste tekstilnih proizvoda, proizvoda vezanih za tekstil i obuću u skladu sa članom 66a stav 5 ovog zakona;

67) transfer (pretovarna) stanica je mjesto na koje se otpad doprema i privremeno skladišti radi selektiranja ili pretovara prije transporta do mjesta za preradu i odstranjivanje;

68) transport otpada je prevoz otpada van postrojenja koji obuhvata utovar, prevoz, pretovar i istovar otpada;

69) trgovac je privredno društvo ili preduzetnik koji je u upravljanju otpadom odgovoran za nabavku i kasnije za prodaju otpada, uključujući i trgovce koji otpad ne preuzimaju u fizički posjed;

70) velika nesreća u upravljanju rudarskim otpadom je događaj na lokaciji tokom aktivnosti koja uključuje upravljanje rudarskim otpadom u bilo kom objektu i/ili postrojenju za rudarski otpad, a koji izaziva kratkoročno i dugoročno ozbiljnu opasnost za zdravlje ljudi i/ili životnu sredinu, odmah ili tokom vremena, na lokaciji ili van nje;

71) veterinarski otpad je otpad koji nastaje pružanjem veterinarskih usluga, kao i prilikom naučnih ispitivanja i eksperimenata na životinjama.

II. VRSTE I KLASIFIKACIJA OTPADA

Vrste otpada

Član 8

(1) Otpad se razvrstava u grupe i podgrupe u zavisnosti od djelatnosti u okviru koje je proizveden, odnosno od načina nastanka.

(2) Vrste otpada, u zavisnosti od opasnih svojstava, su opasni i neopasni otpad, a u pogledu odlaganja i inertni otpad.

Klasifikacija otpada

Član 9

(1) Otpad se klasifikuje po:

- grupama i podgrupama, u skladu sa porijeklom otpada;
- vrstama, u zavisnosti od opasnih svojstava.

(2) Klasifikaciju otpada, katalog otpada, postupke obrade otpada, odnosno prerade i odstranjivanja propisuje organ državne uprave nadležan za poslove životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Karakterizacija otpada

Član 10

(1) Karakterizacija otpada obuhvata određivanje grupe ili podgrupe otpada u zavisnosti od opasnih svojstava otpada utvrđenih prema katalogu otpada ili na osnovu ispitivanja.

(2) Imalac otpada dužan je da vrši karakterizaciju otpada, osim za komunalni otpad nastao u domaćinstvima.

(3) Otpad koji u katalogu otpada nije klasifikovan kao opasan smatra se opasnim otpadom ako se njegovim ispitivanjem utvrdi da ima jedno ili više opasnih svojstava, u skladu sa propisom iz stava 6 ovog člana.

(4) Ponovna klasifikacija opasnog otpada u neopasan otpad ne može biti rezultat razrjeđivanja ili miješanja otpada sa ciljem snižavanja početnih koncentracija opasnih materija na nivo ispod graničnih vrijednosti na osnovu kojih se za otpad utvrđuje da je opasan.

(5) Ispitivanje opasnih svojstava otpada može da vrši akreditovana laboratorija sa svojstvom pravnog lica koja ispunjava uslove u pogledu kadra, opreme i prostora (u daljem tekstu: akreditovana laboratorija).

(6) Metode ispitivanja opasnih svojstava otpada i uslove iz stava 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Sporedni proizvodi

Član 11

(1) Materije ili predmeti koji nastaju kao rezultat proizvodnog procesa čiji primarni cilj nije proizvodnja tih materija ili predmeta nije otpad već sporedni proizvod pod uslovom da:

- da se taj prozvod može dalje upotrebljavati;
- se koristi direktno bez dodatnog proizvodnog postupka obrade ili njegove obrade u okviru uobičajenih industrijskih procesa (pranje, sušenje, homogenizacija, sitnjenje, kontrole kvaliteta);
- ispunjava sve zahtjeve za namijenjenu upotrebu u pogledu kvaliteta i bezbjednosti proizvoda i zaštite životne sredine i zdravlja ljudi;
- njegova dalja upotreba nije zabranjena, ako drugim propisom nije određeno da se tim proizvodom upravlja kao otpadom.

(2) Privredno društvo, odnosno preduzetnik koji obavlja proizvodni proces ili aktivnost u kojoj nastaje otpad, radi utvrđivanja ispunjenosti uslova iz stava 1 ovog člana podnosi zahtjev organu uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Agencija).

(3) Zahtjev iz stava 2 ovog člana može se podnijeti Agenciji i u postupku podnošenja plana upravljanja otpadom na davanje saglasnosti.

(4) Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana dostavlja se:

- ugovor o prodaji ostatka proizvodnje u cjelosti za dalju upotrebu;
- analiza tržišta kojom se dokazuje da je za sporedni proizvod obezbijeđeno tržište na duži period;
- tehnička dokumentacija industrijskog procesa (šema industrijskog procesa) na osnovu koje se utvrđuje da je ostatak proizvodnje integralni dio industrijskog procesa i da je upotrebljiv bez daljeg postupka obrade, osim obrade u okviru uobičajenih industrijskih procesa;
- isprava o usaglašenosti sporednog proizvoda sa tehničkim zahtjevima u skladu sa zakonom kojim se uređuje ocjenjivanje usaglašenosti proizvoda.

(5) Agencija donosi rješenje o ispunjenosti uslova iz stava 1 ovog člana, a u slučajevima iz stava 3 o ispunjenosti uslova iz stava 1 odlučuje rješenjem o davanju saglasnosti na plan upravljanja otpadom.

Prestanak statusa otpada

Član 12

(1) Otpad koji je prošao postupak prerade, uključujući recikliranje, ne smatra se otpadom pod uslovom da su ispunjeni sljedeći uslovi:
- dobijena materija ili predmet se koristi u određene svrhe;
- za takvu materiju ili predmet postoji potražnja;
- materija ili predmet ispunjava tehničke zahtjeve za određenu namjenu u skladu sa zakonom kojim se uređuje ocjenjivanje usaglašenosti proizvoda;
- upotreba materije ili predmeta neće prouzrokovati negativne uticaje na životnu sredinu ili zdravlje ljudi.

(2) Ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana utvrđuje Agencija na osnovu dozvole iz člana 37 ovog zakona.

(3) Agencija donosi rješenje o ispunjenosti uslova iz stava 1 ovog člana.

(4) Fizičko ili pravno lice koje:
- prvi put koristi materiju ili predmet koji je prestao biti otpad i nije stavljen na tržište; ili
- stavi materiju ili predmet na tržište prvi put nakon što je prestao biti otpad,
- dužan je obezbijediti da ta materija ili predmet ispunjava relevantne zahtjeve u skladu sa propisom kojim se uređuju hemikalije.

(5) Uslovi prestanka statusa otpada iz stava 1 ovog člana moraju biti ispunjeni prije nego što se propisi koji uređuju oblast hemikalija počne primjenjivati na materiju ili predmet koji je prestao biti otpad.

(6) Kriterijume za prestanak statusa otpada za pojedine vrste otpada, kao i granične vrijednosti za opasne materije u otpadu propisuje Ministarstvo.

III. PRAVA I OBAVEZE U VEZI SA UPRAVLJANJEM OTPADOM

Obaveze izvornog proizvođača otpada

Član 13

(1) Izvorni proizvođač otpada dužan je da primijeni tehnološki postupak, koristi sirovine i druge materijale, organizuje uslužne djelatnosti, odnosno postupa na način kojim se sprječava nastanak otpada ili proizvodi najmanja količina otpada.

(2) Izvorni proizvođač može obradu otpada da vrši samostalno ili da je povjeri privrednom društvu, odnosno preduzetniku koji vrši sakupljanje, trgovinu ili obradu otpada, ili da izvrši izvoz otpada iz Crne Gore na obradu odnosno zbrinjavanje, a sve u skladu sa ovim zakonom.

(3) Ako se otpad, osim komunalnog otpada, radi obrade transportuje na teritoriji Crne Gore od izvornog proizvođača otpada do lica koja vrše sakupljanje ili obradu otpada iz stava 2 ovog člana ne prestaje odgovornost izvornog proizvođača otpada za sprovođenje postupka potpune prerade ili odstranjivanja.

(4) Ako se otpad radi obrade izvozi iz Crne Gore na obradu odnosno zbrinjavanje u skladu sa ovim zakonom, odgovornost izvornog proizvođača otpada za sprovođenje postupka potpune prerade ili odstranjivanja prestaje trenutkom preuzimanja pošiljke otpada od strane uvoznika (ovlašćenog lica za preuzimanje otpada).

(5) Odredbe st. 1, 2 i 3 ovog člana ne primjenjuju se na izvornog proizvođača komunalnog otpada u domaćinstvima.

Proširena odgovornost proizvođača

Član 14

(1) Privredno društvo i preduzetnik koji se bavi proizvodnjom, unapređenjem, preradom, obradom, prodajom ili uvozom proizvoda (novih, korišćenih, popravljenih ili prepravljenih), koji nakon upotrebe postaju otpad (u daljem tekstu: proizvođač) obuhvaćeni su režimom proširene odgovornosti proizvođača.

(2) Proizvođač je dužan da:

1) vodi i čuva evidencije o količinama proizvedenih ili uvezenih proizvoda, odnosno opreme u kojima su ovi proizvodi ugrađeni;

2) besplatno vrši prihvat vraćenih proizvoda ili otpada koji preostaje nakon upotrebe tih proizvoda;

3) naknadno upravlja otpadom iz tačke 2 ovog stava i preuzima finansijsku odgovornost za te aktivnosti;

4) sprovodi obaveze iz programa proširene odgovornosti proizvođača, naročito u vezi sa plaćanjem finansijskih doprinosa i prikupljanjem podataka za proizvode koje stavlja na tržište, ako je za njih propisano uspostavljanje programa proširene odgovornosti proizvođača u skladu sa članom 15 ovog zakona;

5) pruža informacije u kojoj mjeri je proizvod pogodan za ponovnu upotrebu ili recikliranje i identifikuje reciklirajuće komponente proizvoda i označava proizvode oznakom o vrsti i načinu upravljanja otpadom koji nastaje od proizvoda;

6) dizajnira, odnosno projektuje proizvode na način da se smanji negativan uticaj na životnu sredinu, smanji proizvodnja otpada i osigura da se prerada i odstranjivanje proizvoda koji je postao otpad sprovode na način prihvatljiv za životnu sredinu i zdravlje ljudi, sa preporukama za razvoj, proizvodnju i marketing proizvoda koji su pogodni za višekratnu upotrebu, tehnički trajni, odnosno sa dužim vijekom upotrebe, a kad postanu otpad, budu pogodni za pravilnu i sigurnu preradu i odstranjivanje.

(3) Granične vrijednosti prisustva opasnih materija u pojedinim djelovima proizvoda iz stava 1 ovog člana koji se proizvode u Crnoj Gori ili se uvoze radi stavljanja u promet, odnosno upotrebu, kao i oznake o vrsti i načinu upravljanja otpadom koji nastaje iz tog proizvoda, način vođenja i čuvanja evidencije o količinama proizvedenih ili uvezenih proizvoda, odnosno opreme u kojima su ti proizvodi ugrađeni, način pružanja informacija o recikliranju i označavanje, propisuje Ministarstvo.

Program proširene odgovornosti proizvođača

Član 15

(1) Proizvođač koji stavlja na tržište Crne Gore električnu i elektronsku opremu, vozila, baterije i akumulatore, gume, ambalažu, plastične proizvode za jednokratnu upotrebu i ribolovni alat koji sadrži plastiku ili tekstilne proizvode, dužan je da uspostavi program proširene odgovornosti proizvođača.

(2) Proizvodi iz stava 1 ovog člana ne mogu se uvoziti u Crnu Goru niti stavljati na tržište Crne Gore, osim ako je proizvođač registrovan kod Agencije u okviru šeme proširene odgovornosti proizvođača uspostavljene u skladu sa ovim zakonom i ako ispunjava obaveze koje iz nje proizilaze.

(3) Pored obaveza iz člana 14 ovog zakona proizvođač proizvoda iz stava 1 ovog člana dužan je da obezbijedi i:

1) odvojeno sakupljanje otpada koji nastaje od tih proizvoda kao komunalni otpad i koji je sakupljen od strane lica koja su upisana u registar sakupljača komunalnog otpada;

2) odvojeno sakupljanje otpada koji nastaje od tih proizvoda kao komunalni otpad koji nije komunalni otpad iz domaćinstva ili kao otpad koji nije komunalni otpad;

3) obradu sakupljenog otpada koji nastaje od proizvoda iz stava 1 ovog člana;

4) ispunjavanje ciljeva odvojenog sakupljanja, pripreme za ponovnu upotrebu, recikliranja ili druge postupke prerade otpada koji nastaje iz proizvoda iz stava 1 ovog člana;

5) informisanje javnosti i informisanje imaoca otpada o načinu i značaju prevencije otpada koji nastaje od proizvoda iz stava 1 ovog člana, njegovom odvojenom sakupljanju i ekološki prihvatljivom upravljanju otpadom;

6) pružanje informacija o proizvodima i načinu obrade otpada koji nastaje od proizvoda iz stava 1 ovog člana licima koje obavljaju obradu takvog otpada; i

7) prikupljanje podataka i izvještavanje o proizvodima koji se stavljaju na tržište u Crnoj Gori i o sakupljenom i obrađenom otpadu koji nastaje od proizvoda iz stava 1 ovog člana u skladu sa ovim zakonom.

(4) Proizvođač proizvoda iz stava 1 ovog člana dužan je da sprovodi obaveze iz programa proširene odgovornosti na način da:

1) samostalno organizuje sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada;

2) sa drugim proizvođačem organizuje kolektivni organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada preko posebnog privrednog društva; ili

3) se uključi u osnovani kolektivni organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada u skladu sa ovim zakonom i zaključi ugovor sa upravljačem ovog kolektivnog organizovanog sistema sa kojim ga ovlasti za izvršavanje njegovih obaveza iz stava 3 ovog člana.

(5) Proizvođači iz stava 4 tač. 2 i 3 ovog člana su za istu vrstu proizvoda zajednički finansijski i organizaciono odgovorni za sprovođenje aktivnosti iz stava 3 ovog člana za otpad iz tih proizvoda koji nastaje u Crnoj Gori, pri čemu je udio finansijskih i organizacionih obaveza pojedinog proizvođača te vrste proizvoda jednak udjelu proizvoda koje stavlja na tržište u Crnoj Gori.

(6) Način ispunjavanja obaveza iz stava 4 ovog člana, zamjenu jednog sa drugim kolektivno organizovanim sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada, proizvođač može mijenjati samo jednom godišnje, o čemu obavještava Agenciju.

(7) Ako proizvođač proizvoda iz stava 1 ovog člana nije registrovan u Crnoj Gori, za obaveze iz programa proširene odgovornosti proizvođača odgovoran je ovlašćeni zastupnik.

(8) Organizovanim sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada može da upravlja proizvođač iz stava 5 ovog člana ili privredno društvo koje:

1) ima utvrđenu pokrivenost preuzimanja i sakupljanja otpada u smislu geografskog područja, proizvoda i materijala, bez ograničavanja za područja gdje sakupljanje, odnosno upravljanje otpadom nije profitabilno;

2) obezbjeđuje odgovarajuću raspoloživost (efikasnost) sistema za sakupljanje otpada u područjima iz tačke 1 ovog stava;

3) obezbjeđuje prikupljanje podataka o učesnicima organizovanog sistema podataka o proizvodima koje učesnik organizovanog sistema stavlja na tržište i podataka o sakupljanju i obradi otpada koji potiče od proizvoda iz stava 1 ovog člana i izvještava Agenciju o tim podacima;

4) obezbjeđuje ravnopravan odnos prema svim proizvođačima;

5) ima neophodna finansijska i organizaciona sredstva za ispunjavanje svojih obaveza proširene odgovornosti proizvođača u visini koja je najmanje jednaka zbiru udjela finansijskih i organizacionih obaveza iz stava 5 ovog člana svih proizvođača koji su uključeni u organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada;

6) uspostavlja interne procedure za kontrolu internog upravljanja i kvaliteta prikupljenih podataka;

7) u slučaju kolektivnog ispunjavanja obaveza proširene odgovornosti proizvođača javno objavljuje informacije o:

- vlasništvu;
- proizvođačima iz stava 1 ovog člana koji učestvuju u organizovanom sistemu preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada, razvrstanim po kategorijama proizvoda;
- finansijskim doprinosima plaćenim od proizvođača po prodatoj jedinici ili po toni proizvoda stavljenog u promet;
- postupku javnog poziva za izbor sakupljača i obrađivača otpada;
- postizanju ciljeva upravljanja otpadom;

8) u slučaju kolektivnog ispunjavanja obaveza proširene odgovornosti proizvođača obavlja sve usluge sakupljanja i obrade otpada od proizvoda putem javnog tendera i vrši to ako ima direktan ili indirektan vlasnički/upravljački odnos sa licem koje ima sjedište u Crnoj Gori, koje vrši sakupljanje ili obradu otpada od proizvoda koji su predmet kolektivnog ispunjavanja obaveza proširene odgovornosti proizvođača;

9) u slučaju kolektivnog ispunjavanja obaveza proširene odgovornosti obezbjeđuje kolektivno ispunjavanje obaveza u organizovani sistem uključenih proizvođača, koji stavljaju na tržište godišnje najmanje 30% količine svih proizvoda stavljenih na tržište Crne Gore, za koje je organizovan sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada.

(9) Agencija vodi evidenciju o učesnicima organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada i o proizvodima, koji su stavljeni na tržište od strane učesnika, na osnovu izvještavanja iz stava 8 tačka 3 ovog člana.

(10) Finansijski doprinosi koje proizvođač proizvoda iz stava 1 ovog člana plaća organizovanom sistemu za proizvode koje stavlja na tržište u skladu sa svojim obavezama iz programa proširene odgovornosti proizvođača:

- moraju pokriti troškove odvojenog sakupljanja otpada i njegovog transporta i obrade, uzimajući u obzir prihode od ponovne upotrebe otpada i prodaje sekundarnih sirovina, uključujući troškove prikupljanja podataka i izvještavanja u skladu sa stavom 8 tačka 3 ovog člana;

- različiti su u slučaju kolektivnog ispunjavanja obaveza proširene odgovornosti proizvođača za pojedine proizvode ili grupe sličnih proizvoda, uzimajući u obzir njihovu trajnost, mogućnost popravke, ponovne upotrebe i recikliranja, kao i prisustvo opasnih materija;
- ne smiju prelaziti troškove koji su potrebni za pružanje usluga upravljanja otpadom na troškovno efikasan način i utvrđuju se na transparentan način između relevantnih subjekata.

(11) Izuzetno od stava 10 alineja 1 ovog člana troškovi odvojenog sakupljanja otpadnih vozila nijesu uključeni u finansijske doprinose koje proizvođač proizvoda iz stava 1 ovog člana plaća organizovanom sistemu u skladu sa svojim obavezama iz programa proširene odgovornosti proizvođača.

(12) Metodologiju za određivanje troškova usluga preuzimanja, sakupljanja i sortiranja komunalnog otpada, koje pružaju organizovanom sistemu privredna društva ili preduzetnici koji su upisani u registar sakupljača komunalnog otpada, propisuje Ministarstvo.

Upravljanje organizovanim sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada

Član 16

(1) Proizvođač ili privredno društvo koje upravlja organizovanim sistemom iz člana 15 stav 7 ovog zakona upisuje se u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada koji vodi Agencija.

(2) Za upis u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada proizvođač ili privredno društvo iz stava 1 ovog člana podnosi zahtjev Agenciji.

(3) Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana dostavljaju se:

1) podaci o podnosiocu zahtjeva (ime i adresa, odnosno naziv i sjedište);
2) specifikacija vrsta otpada za koje se organizuje obavljanje aktivnosti za ispunjavanje obaveza proširene odgovornosti proizvođača i preuzimaju obaveze iz čl. 55 do 59 i čl. 63 do 66 ovog zakona;
3) informacije o prirodi, svrsi, obimu i trajanju organizovanog sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada;
4) plan preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada, kao i ugovore sa privrednim društvima ili preduzetnicima koji imaju dozvole i druge akte za upravljanje otpadom u skladu sa ovim zakonom;
5) informacije o osnovama za izračunavanje predloženih cijena za naplatu, naročito očekivane troškove preuzimanja, sakupljanja, sortiranja, obrade i upravljanja organizovanim sistemom u slučaju kolektivnog ispunjavanja obaveza proširene odgovornosti proizvođača;
6) dokaz o mogućnosti finansiranja obaveza koje treba preduzeti, uključujući garanciju za finansiranje preduzetih usluga;
7) ugovore sa proizvođačima koji učestvuju u organizovanom sistemu i iz kojih proizilazi da se proizvođači slažu sa redovnom provjerom količine stavljanja proizvoda na tržište od strane upravljača organizovanog sistema kolektivnog ispunjenja obaveza proširene odgovornosti proizvođača.

(4) Upis u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada vrši se na period do pet godina.

(5) Zahtjev za produženje važenja upisa u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada mora se podnijeti šest mjeseci prije isteka roka važenja upisa.

(6) Produženje važenja upisa u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada vrši se na način propisan u st. 1, 2 i 3 ovog člana.

(7) Ako dođe do promjena u planu preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada iz stava 3 tačka 4 ovog člana, upravljač organizovanog sistema dužan je da obavijesti Agenciju radi dobijanja saglasnosti, u roku od tri mjeseca od nastanka promjene.

(8) Agencija će izvršiti brisanje iz registra organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada proizvođača ili privrednog društva iz stava 1 ovog člana ako se ne ispunjavaju uslovi iz ovog člana i drugi uslovi utvrđeni ovim zakonom i u slučaju izricanja mjere zabrane rada.

(9) Proizvođač koji upravlja organizovanim sistemom dostavlja Agenciji najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu izvještaj o sprovođenju aktivnosti i mjerama za ispunjenje svojih obaveza zajedno sa revidiranim finansijskim izvještajem za prethodnu kalendarsku godinu.

(10) Bliže uslove sprovođenja programa proširene odgovornosti proizvođača koji obuhvataju bliži sadržaj plana preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada iz stava 3 tačka 4 ovog člana, metodologiju izračunavanja garancije za finansiranje preduzetih usluga iz stava 3 tačka 6 ovog člana, sadržaj ugovora sa proizvođačima koji učestvuju u organizovanom sistemu iz stava 3 tačka 7 ovog člana, način vođenja registra organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada, brisanje iz registra organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada proizvođača ili privrednog društva i izdavanje garancija koje pokrivaju troškove sprovođenja obaveza proširene odgovornosti proizvođača za proizvođače koji su bili uključeni u organizovani sistem prije

brisanja, sadržaj zahtjeva za upis u registar organizovanih sistema preuzimanja, način izvještavanja iz stava 9 ovog člana, propisuje Vlada.

Informacioni sistem programa proširene odgovornosti proizvođača

Član 17

(1) Za realizaciju i praćenje implementacije programa proširene odgovornosti proizvođača Agencija vodi i održava informacioni sistem kao sastavni dio informacionog sistema zaštite životne sredine.

(2) U informacionom sistemu proširene odgovornosti unose se podaci:

1) iz evidencije o učesnicima organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada;

2) iz evidencije o količinama proizvoda koje stavljaju na tržište u Crnoj Gori učesnici organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada;

3) o količinama sakupljenog i obrađenog otpada odvojeno po organizovanim sistemima preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada;

4) iz godišnjih izvještaja organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada; i

5) iz registra proizvođača električne i elektronske opreme i registra proizvođača baterija i akumulatora.

(3) Podatke iz stava 2 tač. 1 do 4 ovog člana dostavlja proizvođač koji upravlja organizovanim sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada Agenciji u elektronskom obliku preko portala za registrovane korisnike informacionog sistema zaštite životne sredine.

(4) Evidencija učesnika organizovanog sistema za preuzimanje, sakupljanje i obradu otpada sadrži sljedeće informacije:

1) ime, zaštitni znak i zaštitni znakovi, ako postoje, pod kojima proizvođač posluje u Crnoj Gori, i adresu proizvođača, uključujući poštanski broj i grad, ulicu, broj i zemlju, broj telefona ako postoji, internet adresu i adresu e-pošte i jedinstvenu kontakt tačku;

2) nacionalni identifikacioni broj proizvođača, uključujući njegov broj trgovačkog registra ili ekvivalentan zvanični registracioni broj i poreski identifikacioni broj u zemlji izvora ili u Crnoj Gori;

3) oznake proizvoda koje proizvođač namjerava da prvi put stavi na tržište;

4) ime, poštanski broj, grad, ulica i broj, zemlja, broj telefona ako postoji, internet adresa, adresa e-pošte i identifikacioni broj organizovanog sistema za preuzimanje, sakupljanje i obradu otpada, broj trgovačkog registra ili ekvivalentan zvanični registracioni broj, poreski identifikacioni broj organizovanog sistema za preuzimanje, sakupljanje i obradu otpada i ovlašćenje zastupljenog proizvođača;

5) izjavu proizvođača ili, gdje je to primjenljivo, ovlašćenog predstavnika za proširenu odgovornost proizvođača ili organizovanog sistema za preuzimanje, sakupljanje i obradu otpada, kojom se navodi da su dostavljene informacije tačne.

(5) Agencija odbija ili briše upis u evidenciju učesnika organizovanih sistema za preuzimanje, sakupljanje i obradu otpada, ako informacije navedene u stavu 2 ovog člana i povezani dokazi u obliku dokumenata nijesu dostavljeni ili su nedovoljni ili ako proizvođač više ne ispunjava zahtjeve iz stava 2 tačka 4 ovog člana.

(6) Proizvođač se briše iz evidencije učesnika organizovanih sistema za preuzimanje, sakupljanje i obradu otpada ako je prestao da postoji.

(7) Pristup podacima informacionog sistema iz stava 1 ovog člana preko portala za registrovane korisnike informacionog sistema zaštite životne sredine ima:

1) proizvođač za podatke koji se odnose na njega;

2) ovlašćeni zastupnik iz člana 15 stav 7 ovog zakona za podatke koji se odnose na njega;

3) proizvođač, koji samostalno organizuje sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada za podatke koji se odnose na njega;

4) privredno društvo koje upravlja organizovanim sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada za podatke koji se odnose na njega i za podatke proizvođača koji učestvuju u tom organizovanom sistemu; i

5) ekološki, komunalni i tržišni inspektor.

(8) Agencija obrađuje i koristi podatke iz informacionog sistema iz stava 1 ovog člana za:

1) praćenje usklađenosti sa obavezama proizvođača, posebno radi postizanja ciljeva;

2) određivanje udjela finansijskih i organizacionih obaveza za svaki organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada koji je jednak zbiru udjela finansijskih i organizacionih obaveza iz člana 15 stav 5 ovog zakona proizvođača koji su uključeni u taj organizovani sistem;

3) nadzor nad sprovođenjem obaveza organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada u skladu sa ovim zakonom; i

4) obaveze izvještavanja o upravljanju otpadom.

(9) Radi utvrđivanja funkcionisanja programa proširene odgovornosti proizvođača, Agencija analizira informacije iz informacionog sistema iz stava 1 ovog člana i objavljuje godišnji izvještaj o implementaciji programa proširene odgovornosti proizvođača, koji sadrži naročito nalaze u pogledu postizanja ciljeva zaštite životne sredine i ispunjavanja drugih obaveza proizvođača.

(10) Agencija objavljuje podatke o ukupnoj količini istih proizvoda stavljenih na tržište u Crnoj Gori na godišnjoj osnovi, kao i ukupnu količinu sakupljenog i obrađenog otpada i ostvarene ciljeve na svojoj internet stranici.

(11) Način rada, vođenja i korišćenja informacionog sistema propisuje Ministarstvo.

Obaveze imaoca otpada

Član 18

(1) Imalac otpada dužan je da upravlja otpadom u skladu sa ovim zakonom.

(2) Imalac otpada dužan je da obezbijedi preradu otpada, a ako je prerada nemoguća ili je ekonomski ili sa stanovišta zaštite životne sredine neopravdana, dužan je da obezbijedi da se otpad odstrani ili izveze u skladu sa ovim zakonom.

Sakupljanje, odnosno transport otpada

Član 19

(1) Sakupljanje, odnosno transport otpada može da vrši privredno društvo ili preduzetnik ako ima sredstva i opremu za sakupljanje, odnosno transport otpada, odgovarajući kadar i ako je upisan u registar sakupljača, odnosno prevoznika u skladu sa zakonom kojim se uređuje prevoz u drumskom saobraćaju, kao i ako ispunjava uslove za skladištenje otpada iz člana 91 ovog zakona.

(2) Privredno društvo i preduzetnik iz stava 1 ovog člana dužno je da prilikom preuzimanja otpada od fizičkog lica pribavi podatke iz lične karte ili drugog dokumenta kojim se dokazuje identitet tog lica kao i dokaz o porijeklu otpada ili izjavu o posjedovanju otpada.

(3) Privredno društvo ili preduzetnik iz stava 1 ovog člana dužno je da imaocu otpada od koga preuzima otpad izda potvrdu o količini preuzetog otpada, putem ispunjenog formulara o transportu otpada iz člana 52 ovog zakona, u pisanom ili elektronskom obliku.

(4) Sredstva i oprema kojima se sakuplja otpad moraju da obezbjeđuju sprječavanje rasipanja ili prelivanja otpada i širenje prašine, buke i mirisa.

(5) Prilikom obavljanja poslova sakupljanja, odnosno transporta otpada u vozilu kojim se vrši transport otpada, privredno društvo ili preduzetnik iz stava 1 ovog člana mora da ima, u pisanom ili elektronskom obliku:

- kopiju akta o upisu u registar sakupljača otpada, odnosno u upisu u registar prevoznika otpada,
- formular o transportu otpada iz člana 52 ovog zakona.

(6) Uslove koje treba da ispunjava privredno društvo ili preduzetnik iz stava 1 ovog člana u pogledu sredstava i opreme za sakupljanje, odnosno transport otpada i kadar propisuje Ministarstvo.

Sakupljanje i prerada otpada

Član 20

(1) Otpad se sakuplja odvojeno, na način da se ne miješa sa drugim otpadom ili drugim materijalima koji imaju različita svojstva.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana otpad ne mora da se sakuplja odvojeno ako:

1) zajedničko sakupljanje određenih vrsta otpada ne utiče na njihov potencijal da se otpad pripremi za ponovnu upotrebu, recikliranje ili druge postupke prerade i da su rezultati ovih postupaka uporedivi sa rezultatima koji se postižu odvojenim sakupljanjem otpada;

2) odvojeno sakupljanje otpada ne pruža najbolji ekološki rezultat prilikom razmatranja ukupnih uticaja na životnu sredinu upravljanja relevantnim tokovima otpada;

3) odvojeno sakupljanje nije tehnički izvodljivo, uzimajući u obzir dobre prakse u sakupljanju otpada;

4) odvojeno sakupljanje bi dovelo do nesrazmjernih ekonomskih troškova uzimajući u obzir:

- troškove nepovoljnih uticaja na životnu sredinu i zdravlje ljudi zbog sakupljanja i obrade miješanog otpada;
- potencijal za poboljšanje efikasnosti sakupljanja i obrade otpada;
- prihod od prodaje sekundarnih sirovina;
- kao i primjenu principa zagađivač plaća i proširenu odgovornost proizvođača.

(3) Otpad koji je odvojeno sakupljen za pripremu za ponovnu upotrebu i recikliranje se ne spaljuje, osim otpada koji nastaje iz naknadnih postupaka obrade odvojeno sakupljenog otpada.

(4) Papir, metal, plastika, staklo i biootpad, sakupljaju se odvojeno, u skladu sa lokalnim planom upravljanja otpadom.

(5) Način na koji se vrši odvojeno sakupljanje i sakupljanje komunalnog otpada radi obrade utvrđuje se propisom nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, uz prethodno mišljenje Ministarstva.

Ponovna upotreba i recikliranje

Član 21

(1) Upravljanje otpadom vrši se odvojenim prikupljanjem papira, metala, plastike i stakla i to na način da se:

1) do 2030. godine pripremi za ponovnu upotrebu i recikliranje otpadnih materijala, kao što su papir, metal, plastika i staklo, iz domaćinstva i drugih izvora u kojima su tokovi otpada slični sa tokovima otpada iz domaćinstva, najmanje 50% ukupne mase sakupljenog otpada;

2) do 2030. godine pripremi za ponovnu upotrebu, recikliranje i druge načine materijalne prerade, uključujući postupke popunjavanja kojima se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, neopasnog građevinskog otpada, isključujući materijal iz prirode utvrđen brojem 17 05 04 na listi otpada, najmanje 70% mase sakupljenog otpada.

(2) Za postizanje ciljeva iz stava 1 ovog člana od 1. januara 2025. godine:

1) odvojeno se sakuplja opasan otpad koji nastaje u domaćinstvima,

2) odvojeno se sakuplja otpad od tekstila koji nastaje u domaćinstvima, i

3) selektivno se izdvajaju sortiranjem građevinskog otpada: drvo, mineralne frakcije (beton, cigle, pločice, keramika i kamenje), metal, staklo, plastika i gips.

(3) Od 1. januara 2027. godine komunalni biootpad koji ulazi u aerobnu ili anaerobnu obradu može se smatrati recikliranim samo ako je odvojeno sakupljen ili recikliran na izvoru.

(4) Pravila za izračunavanje postizanja ciljeva za pripremu za ponovnu upotrebu i recikliranje otpadnih materijala, kao što su neopasni građevinski otpad, papir, metal, plastika i staklo, kao i za komunalni biootpad iz domaćinstva i drugih izvora u kojima su tokovi otpada slični sa tokovima otpada iz domaćinstva, utvrđuju se propisom Ministarstva.

Zabrana miješanja opasnog otpada

Član 22

(1) Zabranjeno je miješanje različitih vrsta opasnog otpada i miješanje opasnog sa neopasnim otpadom.

(2) Pod miješanjem opasnog otpada smatra se i razrjeđivanje opasnih materija.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, u postrojenjima za obradu otpada, otpad se može miješati pod uslovom da se njegovim miješanjem povećava bezbjednost postupaka obrade i ako:

- se miješanje sprovodi u skladu sa dozvolom za obradu otpada;
- se miješanjem otpada ne povećava negativan uticaj na životnu sredinu i zdravlje ljudi;
- je postupak miješanja u skladu sa najboljim dostupnim tehnikama, u postrojenju, odnosno objektu koje ispunjava uslove utvrđene zakonom kojim se uređuje integrisano sprječavanje i kontrola zagađenja životne sredine.

(4) Ako dođe do miješanja opasnog otpada treba obezbijediti da se razdvajanje vrši tamo gdje je to tehnički izvodljivo u skladu sa članom 5 ovog zakona, odnosno da je miješani otpad obrađen u postrojenju koje ima dozvolu za obradu takve smješe.

Označavanje opasnog otpada

Član 23

(1) Tokom sakupljanja, transporta i privremenog skladištenja opasan otpad pakuje se i označava u skladu sa zakonom kojim je uređen prevoz opasnih materija.

(2) Opasni otpad tokom prevoza mora da prati transportni dokument o prevozu opasnih materija u skladu sa zakonom kojim se uređuje prevoz opasnih materija.

(3) Dokument iz stava 2 ovog člana može biti u elektronskom obliku.

(4) Odredbe st. 1, 2 i 3 ovog člana primjenjuju se na opasan komunalni otpad kada ga za sakupljanje, preradu ili odstranjivanje preuzme privredno društvo i preduzetnik koje ima dozvolu za obradu otpada u skladu sa ovim zakonom.

(5) Frakcije opasnog otpada koje se stvaraju u domaćinstvima odvojeno se sakupljaju u skladu sa lokalnim planom.

Odstranjivanje otpada

Član 24

(1) Odstranjivanje otpada vrši se na lokaciji koja je za tu namjenu određena prostorno planskim dokumentom, kao i u postrojenjima ili objektima koji ispunjavaju uslove utvrđene zakonom.

(2) Zabranjeno je odbacivanje i odlaganje otpada u životnu sredinu i na neuređenim odlagalištima.

(3) Odbacivanje otpada u životnu sredinu iz stava 2 ovog člana je svako ostavljanje, napuštanje, odbacivanje ili odlaganje otpada izvan lokacije koja je uređena i usklađena sa ovim zakonom za upravljanje otpadom.

(4) Zabranjeno je paljenje otpada na otvorenom prostoru i/ili u zatvorenom prostoru i/ili postrojenjima koja nemaju dozvolu iz člana 37 ovog zakona.

(5) Ako vlasnik protivzakonito odbačenog ili odloženog otpada nije poznat, obveznik uklanjanja otpada je vlasnik odnosno korisnik zemljišta ili objekta na kojem je nepropisno odložen otpad, odnosno subjekat koji shodno posebnom propisu upravlja određenim područjem (dobrom), ako je otpad odložen na tom području (dobru).

IV. PLANOVI I PROGRAMI UPRAVLJANJA OTPADOM

Vrste planova

Član 25

(1) Upravljanje otpadom vrši se u skladu sa državnim planom upravljanja otpadom (u daljem tekstu: Državni plan) i lokalnim planovima upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom (u daljem tekstu: lokalni plan).

(2) Imalac otpada dužan je da upravlja otpadom u skladu sa Državnim planom i lokalnim planom.

Državni plan

Član 26

(1) Državni plan je osnovni dokument kojim se određuju dugoročni ciljevi upravljanja otpadom i utvrđuju uslovi za racionalno i održivo upravljanje otpadom u Crnoj Gori.

(2) Državnim planom daje se prikaz postojećeg stanja upravljanja otpadom, sa mjerama koje treba preduzeti da bi se obezbijedili najbolji uslovi za pripremu otpada za ponovnu upotrebu, recikliranje i druge postupke prerade i odstranjivanje, na način prihvatljiv za zaštitu životne sredine i zdravlje ljudi.

(3) Državni plan naročito sadrži:

1) vrstu, količinu (masu) i porijeklo otpada proizvedenog na teritoriji Crne Gore i procjenu vrste i količine (mase) otpada koji će se proizvesti po godinama iz planskog perioda iz stava 5 ovog člana;
2) procentualni iznos ponovne upotrebe i recikliranja cjelokupne količine (mase) otpada procijenjene po godinama, radi ostvarivanja procenata iz člana 21 ovog zakona, uključujući i način uspostavljanja i podrške mreže za ponovnu upotrebu i odvojeno sakupljanje i ekonomske instrumente;
3) pregled postojećeg stanja i organizovanja poslova sakupljanja otpada i većih postrojenja za preradu i odstranjivanje, uključujući posebne postupke za opasan otpad i posebne vrste otpada;
4) procjenu potrebe za uspostavljanje dodatnih organizacionih struktura za sakupljanje otpada, zatvaranje postojećih postrojenja, uspostavljanje dodatnih kapaciteta za odlaganje i obradu otpada, uključujući kriterijume za izbor lokacija budućih postrojenja za odlaganje otpada i velikih postrojenja za obradu otpada, kada je to potrebno, procjenu njihovih potrebnih kapaciteta, kao i potrebna finansijska sredstva;

5) opštu politiku upravljanja otpadom, uključujući planirane tehnologije i metode upravljanja otpadom ili politiku za otpad za koji postoje specifični problemi u primjeni uobičajenih postupaka upravljanja otpadom;
6) organizacione aspekte upravljanja otpadom, uključujući podjelu poslova i odgovornosti između javnih i privatnih subjekata koji se bave upravljanjem otpadom;
7) procjenu korisnosti i primjenljivosti upotrebe ekonomskih i drugih instrumenata u rješavanju različitih problema vezanih za otpad, uzimajući u obzir potrebu da se održi nesmetano funkcionisanje tržišta;
8) način podizanja svijesti i pružanja informacija javnosti ili posebnim potrošačkim grupama o upravljanju otpadom i način sprovođenja kampanje;
9) informacije o neuređenim odlagalištima otpada i mjere za njihovu sanaciju ili rekultivaciju i način sprječavanja daljeg odlaganja otpada na tim lokacijama;
10) informacije o mjerama za ostvarivanje ciljeva smanjenja odlaganja komunalnog otpada na deponije u skladu sa ovim zakonom i propisom kojim se uređuje odlaganje otpada na deponije, uključujući mjere za sprovođenje programa odlaganja biološki razgradivog otpada iz člana 27 ovog zakona, primjenu ekonomskih instrumenata, mjere prethodnog tretmana otpada i druge mjere kojima se doprinosi ostvarivanju tih ciljeva;
11) ocjenu funkcionisanja postojećih sistema za sakupljanje otpada, mjere za poboljšanje, navođenje odstupanja odobrenih u skladu sa članom 20 stav 2 ovog zakona, kao i potrebe za novim sistemima sakupljanja;
12) procjenu investicija i drugih finansijskih sredstava, uključujući i lokalni nivo, koje su potrebne za ispunjavanje mjera iz tač. 13 i 14 ovog stava;
13) mjere za sprječavanje stvaranja otpadne ambalaže i smanjenje uticaja otpadne ambalaže na životnu sredinu i mjere proširene odgovornosti proizvođača za smanjenje uticaja ambalažnog otpada na životnu sredinu i podsticanje upotrebe povratne ambalaže;
14) mjere za uspostavljanje postrojenja za adekvatno upravljanje otpadom, poštujući princip blizine i visok nivo zaštite životne sredine i zdravlja ljudi, odnosno objekata za odstranjivanje otpada i postrojenja za preradu mješovitog komunalnog otpada sakupljenog iz domaćinstava, kao i otpada iz drugih izvora;
15) mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjere za čišćenje neuređenih odlagališta;
16) kvantitativne indikatore i ciljeve, koji se odnose na količinu stvaranja otpada i njegovu obradu i na komunalni otpad koji se odlaže ili energetski prerađuje;
17) akcioni plan i dinamiku finansiranja i izvore finansijskih sredstava potrebnih za realizaciju Državnog plana;
18) program odlaganja biološki razgradivog otpada, program za sprječavanje nastanka otpada, planovi upravljanja medicinskim, veterinarskim i kanalizacionim muljem.

(4) Državni plan odnosi se na otpad koji će biti otpremljen sa ili na teritoriji Crne Gore i za potrebe sprječavanja nepropisnog odbacivanja otpada i usklađen je sa programom mjera za zaštitu morske sredine i obalnog područja u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita morske sredine i sa planom upravljanja vodama na vodnom području rječnog sliva ili na njegovom dijelu u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje vodama.

(5) Ministarstvo obavještava javnost o izradi nacrta Državnog plana putem najmanje jednog elektronskog medija koji se emituje na teritoriji Crne Gore i štampanog medija koji se distribuira na teritoriji Crne Gore.

(6) Državni plan, na predlog Ministarstva, donosi Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) za period do šest godina.

(7) Državni plan objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Program odlaganja biološki razgradivog otpada

Član 27

Programom odlaganja biološki razgradivog otpada naročito se utvrđuju mjere za smanjenje količine biološki razgradivog otpada koji se odlaže, uključujući i mjere recikliranja, kompostiranja, proizvodnje biogasa i materijala i/ili energetske prerade, radi obezbjeđivanja da količina biološki razgradivog komunalnog otpada koji se odlože na deponiju, dostigne nivo od 35% od ukupne mase biološko razgradivog otpada proizvedenog u 2010. godini u sljedećim procentima i rokovima:

1) 75% od ukupne mase biološki razgradivog otpada proizvedenog u 2010. godini mora se dostići najkasnije do 31. decembra 2025. godine;
2) 50% od ukupne mase biološki razgradivog otpada proizvedenog u 2010. godini mora se dostići najkasnije do 31. decembra 2029. godine;
3) 35% od ukupne mase biološki razgradivog otpada proizvedenog u 2010. godini mora se dostići najkasnije do 31. decembra 2033. godine.

Program za sprječavanje nastanka otpada

Član 28

(1) Programom za sprječavanje nastanka otpada utvrđuju se ciljevi i mjere za sprječavanje nastanka otpada, kao i indikatori za praćenje i procjenu napretka postignutog primjenom tih mjera.

(2) Program za sprječavanje nastanka otpada naročito sadrži i obuhvata mjere koje:

1) promovišu i podržavaju održive modele proizvodnje i potrošnje;

2) podstiču dizajn, proizvodnju i upotrebu proizvoda koji su reparabilni, višekratni i nadogradivi, u cilju efikasnog iskorišćavanja resursa;

3) su usmjerene prema proizvodima koji sadrže određene sirovine kako bi se spriječilo da ovi materijali postanu otpad;

4) podstiču ponovnu upotrebu proizvoda i uspostavljanje sistema za promovisanje aktivnosti popravke i ponovnog korišćenja, naročito za električnu i elektronsku opremu, tekstil i namještaj, kao i za pakovanje i građevinske materijale i proizvode;

5) podstiču dostupnost rezervnih djelova, uputstava, tehničkih informacija ili drugih instrumenata, opreme ili softvera koji omogućavaju popravku i ponovnu upotrebu proizvoda bez ugrožavanja njihovog kvaliteta i bezbjednosti, u skladu sa zakonima kojima se uređuju pitanja prava intelektualne svojine;

6) smanjuju stvaranje otpada u procesima industrijske proizvodnje, ekstrakcije minerala, proizvodnje, izgradnje i rušenja objekata, uzimajući u obzir najbolje raspoložive tehnike;

7) smanjuju stvaranje otpada od hrane u primarnoj proizvodnji, preradi i proizvodnji, maloprodaji i drugoj distribuciji hrane, u restoranima, uslugama hrane, kao i u domaćinstvima, radi postizanja sljedećih ciljeva smanjenja otpada od hrane na nacionalnom nivou najkasnije do 31. decembra 2035. godine:

   a) smanjenje stvaranja otpada od hrane u preradi i proizvodnji za najmanje 10% u poređenju sa prosječnim godišnjim stvaranjem otpada od hrane između 2027. i 2029. godine;

   b) smanjenje stvaranja otpada od hrane po glavi stanovnika, kombinovano u maloprodaji i ostaloj distribuciji hrane, restoranima i objektima za ugostiteljstvo i domaćinstvima za najmanje 30% u poređenju sa prosječnim godišnjim stvaranjem otpada od hrane između 2027. i 2029. godine;

8) podstiču doniranje hrane i drugu redistribuciju za ljudsku potrošnju, davanje prioriteta ljudskoj upotrebi u odnosu nad hranom za životinje i preradom u proizvode od hrane;

9) promovišu smanjenje sadržaja opasnih materija u materijalima i proizvodima;

10) smanjuju stvaranje otpada, naročito otpada koji nije pogodan za pripremu za ponovno upotrebu ili recikliranje;

11) identifikuju proizvode koji predstavljaju glavne izvore paljenja, naročito u prirodnom i morskom okruženju i preduzimaju odgovarajuće mjere za sprječavanje i smanjenje neuređenih odlagališta od takvih proizvoda;

12) imaju za cilj da zaustave stvaranje otpada u moru kao doprinos cilju održivog razvoja Ujedinjenih nacija kako bi spriječili i značajno smanjili zagađenost svih vrsta morskih voda;

13) razvijaju i podržavaju informativne kampanje za podizanje svijesti o sprječavanju nastanka i odlaganju otpada.

(3) Mjere za smanjenje stvaranja otpada od hrane iz stava 2 ovog člana obuhvataju:

1) razvoj i podršku intervencijama za promjenu ponašanja, radi smanjenja stvaranja otpada od hrane i kampanjama za informisanje javnosti o sprječavanju stvaranja otpada od hrane;

2) identifikovanje i rješavanje neefikasnosti u funkcionisanju lanca snabdijevanja hranom i podršku saradnji između svih aktera, uz obezbjeđivanje pravedne raspodjele troškova i koristi preventivnih mjera, uključujući borbu protiv tržišnih praksi, koje uzrokuju stvaranje otpada od hrane i podršku stavljanju na tržište i upotrebi proizvoda, za koje je odobreno odstupanje od propisanih standarda za proizvode;

3) podsticanje donacije hrane i drugih oblika preraspodjele za ljudsku ishranu, osiguravajući da se upotrebi za ljudsku ishranu daje prednost u odnosu na upotrebu hrane za životinje i preradu u neprehrambene proizvode;

4) podršku obuci i razvoju vještina i olakšavanje pristupa mogućnostima finansiranja, a naročito za mala i srednja preduzeća i subjekte socijalnog preduzetništva;

5) podsticanje i promocija inovacija i tehnoloških rješenja koja doprinose sprečavanju rasipanja hrane, bez uticaja na mogućnost recikliranja ambalaže i druge uslove upravljanja otpadnom ambalažom.

(4) Svi relevantni akteri u lancu snabdijevanja hranom uključuju se srazmjerno svom kapacitetu i ulozi u

sprečavanju rasipanja hrane u tom lancu snabdijevanja hranom, sa posebnim osvrtom na izbjegavanje nesrazmjernog uticaja na male i srednje privredne subjekte.

(5) Nakon konsultacija sa pravnim licima i organizacijama za distribuciju hrane, preduzimaju se mjere po potrebi u okviru bilo kog postojećeg nacionalnog sistema doniranja hrane, kako bi se osiguralo da privredni subjekti za koje se utvrdi da imaju značajnu ulogu u sprečavanju i stvaranju rasipanja hrane predlože sporazume o donaciji bankama hrane i drugim organizacijama za distribuciju hrane, kako bi se olakšalo doniranje neprodate hrane koja je bezbjedna za ljudsku ishranu i po razumnoj cijeni za privredne subjekte.

(6) Ministarstvo obezbjeđuje uslove i brine se o praćenju i evaluaciji sprovođenja mjera za sprečavanje nastanka otpada od hrane, uključujući usklađenost sa ciljevima smanjenja otpada od hrane iz stava 2 tačka 7 ovog člana, mjerenjem nivoa otpada od hrane na osnovu metodologije za mjerenje stvaranja otpada od hrane.

(7) Metodologiju i zahtjeve u pogledu kvaliteta za mjerenje stvaranja otpada od hrane propisuje Ministarstvo.

Planovi upravljanja medicinskim, veterinarskim i kanalizacionim muljem

Član 29

(1) Organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja priprema plan upravljanja medicinskim otpadom, a organ državne uprave nadležan za poslove veterinarstva priprema plan upravljanja veterinarskim otpadom, uz saglasnost Ministarstva.

(2) Plan upravljanja medicinskim, veterinarskim i kanalizacionim muljem naročito sadrži:

1) proizvedenu i očekivanu vrstu, količinu (masu) i porijeklo medicinskog i veterinarskog otpada na teritoriji Crne Gore, odnosno kanalizacinog mulja na teritoriji jedinice lokalne samouprave;

2) pregled postojećeg stanja i organizovanja poslova sakupljanja medicinskog i veterinarskog otpada, odnosno kanalizacionog mulja i postrojenja za preradu i odstranjivanje, uključujući posebne postupke za medicinski i veterinarski otpad, odnosno kanalizacioni mulj;

3) politiku upravljanja medicinskim, odnosno veterinarskim otpadom, odnosno kanalizacionim muljem, uključujući planirane tehnologije i metode upravljanja medicinskim, odnosno veterinarskim otpadom, odnosno kanalizacionim muljem ili politike za medicinski, odnosno veterinarski otpad, odnosno kanalizacioni mulj za koje postoje specifični problemi u primjeni uobičajenih postupaka upravljanja medicinskim, veterinarskim otpadom i kanalizacionim muljem;

4) procjenu potrebe za uspostavljanje dodatnih organizacionih struktura za sakupljanje medicinskog, odnosno veterinarskog otpada, odnosno kanalizacionog mulja, zatvaranje postojećih postrojenja potrebnih u postupcima upravljanja otpadom, za uspostavljanje dodatnih kapaciteta za obradu medicinskog, odnosno veterinarskog otpada, odnosno kanalizacionog mulja u skladu sa principom blizine, kao i potrebna finansijska sredstva;

5) kriterijume za određivanje lokacije i kapaciteta budućih postrojenja za odstranjivanje medicinskog i veterinarskog otpada i kanalizacionog mulja i/ili postrojenja za preradu;

6) akcioni plan i dinamiku finansiranja i izvore finansijskih sredstava potrebnih za realizaciju ovih planova.

(3) Organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja obezbjeđuje uslove i stara se o sprovođenju plana upravljanja medicinskim otpadom.

(4) Organ državne uprave nadležan za poslove veterinarstva obezbjeđuje uslove i stara se o sprovođenju plana upravljanja veterinarskim otpadom.

(5) Ministarstvo obezbjeđuje uslove i stara se o sprovođenju plana upravljanja kanalizacionim muljem.

Lokalni plan

Član 30

(1) Lokalni plan donosi skupština Glavnog grada, Prijestonice i opštine (u daljem tekstu: jedinica lokalne samouprave), na period na koji je donijet Državni plan.

(2) Lokalni plan mora biti usaglašen sa Državnim planom.

(3) Lokalni plan se, prije donošenja na skupštini jedinice lokalne samouprave radi ocjene usaglašenosti sa Državnim planom, dostavlja na saglasnost Ministarstvu.

(4) Lokalni plan naročito sadrži:

1) vrstu, količinu (masu) i porijeklo komunalnog otpada proizvedenog na teritoriji jedinice lokalne samouprave i procjenu vrste i količine (mase) komunalnog otpada koji će se proizvesti po godinama iz planskog perioda iz stava 1 ovog člana i njegovo porijeklo;

2) lokacije postojećih postrojenja i objekata za obradu komunalnog otpada, odnosno za jedinice lokalne samouprave koje nemaju izgrađenu deponiju, u skladu sa zakonom, lokacije i rok na kojima će privremeno skladišti komunalni otpad iz člana 94 ovog zakona;

3) informacije o neuređenim odlagalištima otpada i mjere za njihovu sanaciju ili rekultivaciju i način sprječavanja daljeg odlaganja otpada na tim lokacijama, kao i sanaciju i rekultivaciju privremenog skladišta komunalnog otpada iz člana 95 ovog zakona;

4) lokacije postojećih postrojenja za preradu neopasnog građevinskog otpada i objekata za odstranjivanje neopasnog građevinskog otpada i/ili deponije za inertni otpad, odnosno za jedinice lokalne samouprave koje nemaju izgrađena postrojenja za preradu građevinskog otpada i objekte za odstranjivanje neopasnog građevinskog otpada i/ili deponiju za inertni otpad u skladu sa zakonom, lokaciju i rok za privremeno skladištenje neopasnog građevinskog otpada u skladu sa članom 94 ovog zakona;

5) način organizovanja i obavljanja poslova upravljanja otpadom sa dijela teritorije jedinice lokalne samouprave koje je zaštićeno područje ili područje morskog dobra;

6) način i program odvojenog sakupljanja i transporta komunalnog i građevinskog otpada iz domaćinstava i od proizvođača koji ne podliježu obavezi donošenja plana upravljanja otpadom, uključujući i kabasti i drugi komunalni i građevinski otpad koji nije moguće odložiti na mjestima predviđenim za odlaganje komunalnog i građevinskog otpada;

7) opis aktivnosti koje se odvijaju u okviru reciklažnih dvorišta i transfer stanica i reciklažnih centara u cilju privremenog skladištenja komunalnog otpada, odnosno prerade;

8) mjere za sprječavanje nastajanja ili smanjenje količina komunalnog otpada i negativnih uticaja na životnu sredinu i zdravlje ljudi, obezbjeđivanje pravilnog upravljanja komunalnim otpadom;

9) način odvojenog sakupljanja, način obrade i mjere za smanjenje količina biološki razgradivog otpada sadržanog u komunalnom otpadu koji se odlaže na deponijama;

10) način odvojenog sakupljanja frakcija opasnog otpada koje se stvaraju u domaćinstvima;

11) dinamiku realizacije odabranih načina i postupaka upravljanja komunalnim otpadom i neopasnim građevinskim otpadom;

12) način upravljanja kanalizacionim muljem u skladu sa članom 29 ovog zakona;

13) akcioni plan i dinamiku finansiranja i izvore finansijskih sredstava za realizaciju lokalnog plana;

14) način jačanja svijesti o pravilnom postupanju sa komunalnim otpadom.

(5) Nadležni organ lokalne uprave obavještava javnost o izradi nacrta lokalnog plana putem najmanje jednog elektronskog medija koji se emituje na teritoriji jedinice lokalne samouprave i štampanog medija koji se distribuira na teritoriji Crne Gore.

(6) Nacrt lokalnog plana jedinica lokalne samouprave na čijoj teritoriji se jednim dijelom nalaze zaštićena područja ili područje morskog dobra dostavlja na mišljenje pravnom licu koje upravlja tim područjem.

(7) Mišljenje iz stava 6 ovog člana daje se u roku od 15 dana od dana prijema nacrta lokalnog plana.

(8) Za sprovođenje lokalnog plana odgovoran je gradonačelnik odnosno predsjednik jedinice lokalne samouprave.

Zajedničko upravljanje komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom

Član 31

Dvije ili više jedinica lokalne samouprave mogu zajednički obezbijediti upravljanje komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje komunalna djelatnost.

Izvještavanje o sprovođenju planova

Član 32

(1) Ministarstvo sačinjava i podnosi godišnji izvještaj o sprovođenju Državnog plana Vladi do 30. juna tekuće za prethodnu godinu.

(2) Sastavni dio izvještaja iz stava 1 ovog člana su izvještaji o sprovođenju plana iz člana 29 ovog zakona.

(3) Izvještaj o sprovođenju plana upravljanja medicinskim otpadom priprema organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja, a izvještaj za sprovođenje plana upravljanja veterinarskim otpadom organ državne uprave nadležan za veterinarstvo i dostavlja Ministarstvu najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

(4) Godišnji izvještaj o sprovođenju lokalnog plana razmatra i usvaja skupština jedinice lokalne samouprave najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

(5) Godišnji izvještaj o sprovođenju lokalnog plana nadležni organ jedinice lokalne samouprave dužan je da dostavi u elektronskoj i pisanoj formi Ministarstvu i Agenciji, najkasnije do 15. aprila tekuće za prethodnu godinu.

(6) Sadržaj izvještaja iz st. 1 i 2 ovog člana i način njihovog dostavljanja propisuje Ministarstvo.

Plan upravljanja otpadom proizvođača otpada

Član 33

(1) Proizvođač otpada koji na godišnjem nivou proizvodi više od 200 kg opasnog otpada ili više od 20 t neopasnog otpada dužan je da sačini plan upravljanja otpadom u skladu sa ovim zakonom.

(2) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na komunalni i neopasni građevinski otpad.

Sadržaj plana upravljanja otpadom proizvođača otpada

Član 34

(1) Plan iz člana 33 ovog zakona sadrži podatke o:

- vrsti, količini i mjestu nastanka pojedinih vrsta otpada na godišnjem nivou, u skladu sa katalogom otpada;
- periodu tokom kojeg će se obavljati postupak ili aktivnosti koje kao rezultat imaju proizvodnju otpada;
- mjerama za sprječavanje proizvodnje otpada ili smanjenje količina otpada i njegovog negativnog uticaja na životnu sredinu;
- načinu upravljanja otpadom, koji naročito obuhvata sakupljanje, privremeno skladištenje (lokacija), transport i obradu otpada.

(2) Proizvođač otpada dužan je da u plan iz stava 1 ovog člana unese promjene podataka u roku od 30 dana od dana nastanka te promjene.

(3) Proizvođač otpada dužan je da, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka promjene, izvrši reviziju plana upravljanja otpadom u slučaju svake značajne promjene koja utiče na vrstu, količinu ili način upravljanja otpadom, uključujući promjene u tehnološkom procesu, promjenu subjekta koji vrši sakupljanje ili tretman otpada, kao i druge okolnosti od značaja za upravljanje otpadom.

(4) Bliži sadržaj i način sačinjavanja plana iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Saglasnost na plan upravljanja otpadom proizvođača otpada

Član 35

(1) Saglasnost na plan upravljanja opasnim otpadom za količine koje su na godišnjem nivou veće od 200 kg i na plan upravljanja neopasnim otpadom za količine koje su na godišnjem nivou veće od 20 t daje Agencija, u roku od 30 dana od dana podnošenja plana upravljanja otpadom proizvođača otpada.

(2) Proizvođač otpada dužan je da plan iz stava 1 ovog člana dostavi Agenciji na saglasnost, u roku od 30 dana prije početka postupka ili aktivnosti u toku koje nastaje otpad.

(3) Plan iz stava 1 ovog člana Agencija prije davanja saglasnosti dostavlja na mišljenje nadležnom organu jedinice lokalne uprave na čijoj se teritoriji otpad proizvodi i nadležnom organu jedinice lokalne uprave na čijoj teritoriji se odlaže otpad.

(4) Mišljenje iz stava 3 ovog člana daje se u roku od 15 dana od dana prijema plana iz stava 1 ovog člana.

(5) Radi provjere usklađenosti plana iz stava 1 ovog člana sa stvarnim stanjem i ovim zakonom, Agencija može zahtijevati od proizvođača otpada da izvrši reviziju plana i ponovo ga dostavi na odobrenje.

(6) Aktom o davanju saglasnosti na plan iz člana 33 stav 1 ovog zakona naročito se utvrđuje:

- najveća količina pojedinih vrsta otpada u skladu sa katalogom otpada koja se planira proizvesti u toku jedne godine;
- način upravljanja otpadom, koji obuhvata sakupljanje, privremeno skladištenje
- (lokacija), transport i obradu otpada.
- u slučajevima iz člana 11 stav 3 ovog zakona ispunjenost uslova iz člana 11 stav 1 ovog zakona.

(7) Agencija neće izdati saglasnost na plan iz stava 1 ovog člana, ako:

- predloženi plan upravljanja otpadom nije sačinjen u skladu sa članom 34 ovog zakona;
- predloženi način upravljanja otpadom može ugroziti životnu sredinu i zdravlje ljudi;
- predloženi način upravljanja otpadom nije u skladu sa Državnim planom.

(8) Primjerak plana iz stava 1 ovog člana Agencija, nakon davanja saglasnosti, dostavlja ekološkoj inspekciji.

Davanje saglasnosti u slučaju promjena plana upravljanja otpadom

Član 36

(1) Ako dođe do promjene u količini ili u načinu upravljanja otpadom, proizvođač otpada dužan je da obavijesti Agenciju radi dobijanja nove saglasnosti, na plan upravljanja otpadom proizvođača otpada, u roku od tri mjeseca od dana nastanka promjene.

(2) Promjena u količini otpada je bitna promjena ako se količina otpada na godišnjem nivou poveća za više od 200 kg opasnog otpada ili za više od 20 t neopasnog otpada.

V. DOZVOLE I REGISTRI

Dozvola za preradu i/ili odstranjivanje otpada

Član 37

(1) Preradu i/ili odstranjivanje otpada može da vrši privredno društvo ili preduzetnik ako ima odgovarajuću opremu, sredstva, postrojenje za obradu otpada (stacionarno ili mobilno) i odgovarajući kadar, na osnovu rješenja o izdavanju dozvole za preradu i/ili odstranjivanje otpada.

(2) Privredno društvo i preduzetnik iz stava 1 ovog člana dužno je da prilikom preuzimanja otpada od fizičkog lica pribavi podatke iz lične karte ili drugog dokumenta kojim se dokazuje identitet tog lica kao i dokaz o porijeklu otpada ili izjavu o posjedovanju otpada.

(3) Privredno društvo i preduzetnik iz stava 1 ovog člana dužno je da imaocu otpada od koga preuzima otpad izda potvrdu o količini preuzetog otpada, ispunjavanjem formulara o transportu otpada iz člana 52 ovog zakona.

(4) Privredno društvo ili preduzetnik vrši preradu i/ili odstranjivanje otpada u postrojenju, odnosno objektu za obradu otpada na osnovu integrisane dozvole u skladu sa zakonom kojim se uređuju industrijske emisije.

(5) Postupak prerade i/ili odstranjivanje otpada se vrši u skladu sa Državnim planom i lokalnim planom.

(6) Ispunjenost uslova za obavljanje djelatnosti prerade i/ili odstranjivanja otpada utvrđuje Agencija neposrednim izlaskom stručne Komisije i nakon utvrđivanja stvarnog stanja izdaje dozvolu iz stava 1 ovog člana.

(7) Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na period do pet godina.

(8) Dozvola iz stava 1 ovog člana može se samo jednom produžiti.

(9) Privrednom društvu ili preduzetniku rješenje o izdavanju dozvole za preradu i/ili odstranjivanja otpada može se ukinuti ako:

- ne dostavi polisu iz člana 39 stav 3 tačka 10 ovog zakona;
- ne dostavi Agenciji godišnji izvještaj o otpadu iz člana 52 stav 7 ovog zakona;
- ne izvršava mjere naložene od strane nadležnog inspektora u vezi sa preradom i/ili odstranjivanjem otpada.

(10) Ukidanjem rješenja o izdavanju dozvole privrednom društvu i preduzetniku koji vrši preradu i/ili odstranjivanja otpada, zabranjuje se prijem otpada i obavezuje da dalje postupa u skladu sa uslovima iz dozvole, odnosno u skladu sa ovim zakonom.

(11) O ukidanju rješenja o izdavanju dozvole za preradu i/ili odstranjivanje otpada, Agencija obavještava javnost u skladu sa članom 40 ovog zakona.

(12) Agencija vodi registar izdatih dozvola za preradu i/ili odstranjivanje otpada.

(13) Uslove u pogledu opreme, sredstava, postrojenje za obradu otpada i kadra, za utvrđivanje stvarnog stanja iz stava 6 ovog člana, kao i način vođenja registra iz stava 12 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Sadržaj dozvole za preradu i/ili odstranjivanje otpada

Član 38

(1) Dozvola iz člana 37 ovog zakona naročito sadrži:

1) podatke o lokaciji;

2) podatke o količini (masi) i vrsti otpada koji se mogu preraditi i/ili odložiti, uslove i način skladištenja u objektu ili u privremenom skladištu, vrsti podloge, skladištenju na otvorenom prostoru ili u objektu i površini skladišta;

3) opis tehničkih i drugih uslova koji su značajni za postupak prerade i/ili odstranjivanja, kojima se dokazuje ispunjavanje uslova za obavljanje postupka prerade i/ili odlaganja otpada;

4) sigurnosne i druge mjere predostrožnosti koje treba preduzeti, odnosno mjere zaštite od udesa i požara;

5) metode koje će se primjenjivati za svaki postupak prerade i/ili odstranjivanja, sa pripadajućim tehnološkim procesima, opisom izvođenja tehnoloških procesa kao funkcionalno tehnološke cjeline materijalnog toka otpada na lokaciji prerade i/ili odlaganja otpada;

6) način nadzora postupaka prerade i/ili odstranjivanja i monitoringa životne sredine;

7) uslove koji se odnose na zatvaranje, održavanje i praćenje stanja nakon zatvaranja deponije ili postrojenja;

(2) Bliži sadržaj dozvole iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Zahtjev za izdavanje dozvole za preradu i/ili odstranjivanje otpada

Član 39

(1) Dozvola iz člana 37 ovog zakona izdaje se na osnovu zahtjeva.

(2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

1) podatke o podnosiocu zahtjeva (ime i adresa, odnosno naziv i sjedište);

2) podatke o identifikaciji postrojenja, odnosno objekta za preradu i/ili odstranjivanje otpada (broj katastarske i urbanističke parcele);

3) podatke o postupku prerade i/ili odstranjivanje i lokaciji na kojoj će se vršiti obrada otpada;

4) vrstu otpada, u skladu sa katalogom otpada i karakteristikama otpada;

5) planirane godišnje količine (mase) pojedinih vrsta otpada;

6) način transporta otpada;

7) planirani period za obavljanje prerade i/ili odstranjivanje otpada.

(3) Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana podnosi se sljedeća dokumentacija:

1) dokaz o registraciji podnosioca zahtjeva u Centralni registar privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS);

2) upotrebna dozvola, odnosno dokaz o upisu u katastar nepokretnosti za stacionarna postrojenja, odnosno objekte za preradu i/ili odstranjivanje otpada izdata u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata;

3) dokaz da je mobilno postrojenje obuhvaćeno planom privremenih objekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata;

4) detaljan opis radnog procesa koji naročito sadrži:

- opis lokacije i identifikaciju izvora rizika (način upravljanja otpadom, vrste otpada);
- opremljenost lokacije postrojenja, odnosno deponije u pogledu sprječavanja i kontrole zagađivanja;
- tehnološki postupak i opremljenost postrojenja, odnosno deponije;

5) o lokaciji (list nepokretnosti ili ugovor o zakupu i kopije prethodno obezbijeđenih dozvola);

6) dokaz o sprovedenom postupku procjene uticaja na životnu sredinu u skladu sa zakonom kojim se uređuje procjena uticaja na životnu sredinu;

7) program monitoringa i način izvještavanja o: sastavu otpada, emisiji gasova, kvalitetu otpadnih voda, kvalitetu podzemnih voda, kvalitetu površinskih voda, suspendovanim česticama, buci, neprijatnim mirisima, o broju i smanjenju broja štetočina i ptica i raznošenju otpada;

8) plan za zaštitu i spašavanje u slučaju udesa i ovjeren elaborat zaštite od požara u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita i spašavanje;

9) predlog plana za zatvaranje i održavanje deponije odnosno postrojenja nakon zatvaranja;

10) polisa osiguranja za slučaj udesa ili štete pričinjene trećim licima ili njihovim stvarima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje.

(4) Način izračunavanja sume osiguranja iz stava 3 tačka 10 ovog člana utvrđuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove finansija.

Obavještavanje javnosti

Član 40

(1) Agencija obavještava javnost o podnesenom zahtjevu za izdavanje dozvole iz člana 37 ovog zakona putem najmanje jednog štampanog medija koji se distribuira na teritoriji Crne Gore, o trošku podnosioca zahtjeva, u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva.

(2) Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži:

1) podatke o podnosiocu zahtjeva (ime i adresa, odnosno naziv i sjedište);

2) podatke o lokaciji;

3) kratak opis tehnološkog postupka i opremljenosti postrojenja ili deponije;

4) mjesto na kojem se može izvršiti uvid u podnijetu dokumentaciju;

5) rok za dostavljanje mišljenja i predloga.

(3) Rok za dostavljanje mišljenja i predloga ne može biti kraći od 15 i duži od 30 dana od dana objavljivanja obavještenja iz stava 1 ovog člana.

(4) Ako određeni podaci iz zahtjeva za izdavanje dozvole i podnesene dokumentacije predstavljaju poslovnu ili ličnu tajnu u skladu sa zakonom o tajnosti podataka, na zahtjev podnosioca zahtjeva može biti ograničen uvid u te podatke, osim informacija o emisijama, rizicima od havarije, rezultatima monitoringa i inspekcijskom nadzoru.

Odbijanje zahtjeva za izdavanje dozvole za preradu i/ili odstranjivanje otpada

Član 41

(1) Agencija će odbiti zahtjev za izdavanje dozvole za preradu i/ili odstranjivanje otpada, ako nijesu ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom.

(2) Rješenje o izdavanju dozvole, odnosno o odbijanju zahtjeva za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana Agencija dostavlja podnosiocu zahtjeva i obavještava javnost u skladu sa članom 40 ovog zakona, u roku od osam dana od dana donošenja rješenja.

Registar sakupljača otpada

Član 42

(1) Privredna društva i preduzetnici obavljaju djelatnosti sakupljanja otpada na osnovu rješenja o upisu u registar sakupljača otpada.

(2) Ispunjenost uslova iz člana 19 stav 6 ovog zakona utvrđuje Agencija neposrednim izlaskom stručne Komisije i nakon utvrđivanja stvarnog stanja izdaje rješenje o upisu u registar sakupljača otpada, kojim se utvrđuju lokacija, količine i vrste otpada, način privremenog skladištenja otpada, vrsta opreme za sakupljanje otpada, tehnički kapaciteti skladištenja sa opisom funkcionalno tehnološke cjeline materijalnog toka otpada na lokaciji skladištenja.

(3) Privredna društva i preduzetnike Agencija će brisati iz registra sakupljača otpada ako ne ispunjavaju uslove iz člana 43 ovog zakona i druge uslove utvrđene ovim zakonom i u slučaju izricanja mjere zabrane rada.

(4) Registar iz stava 1 ovog člana vodi Agencija.

(5) U registar iz stava 1 ovog člana ne upisuju se fizička lica, odnosno individualni sakupljači otpada, koji sakupljaju sortiran neopasan otpad na teritoriji jedinice lokalne samouprave.

(6) Upis u registar sakupljača otpada vrši se na period do pet godina.

(7) Privrednom društvu ili preduzetniku Agencija briše rješenje o upisu u registar sakupljača otpada iz stava 1 ovog člana ako ne dostavi polisu iz člana 43 stav 3 tačka 5 ovog zakona ili ako ne dostavi Agenciji godišnji izvještaj o otpadu iz člana 52 stav 7 ovog zakona ili ako ne postupa i/ili ne izvršava mjere naložene od strane nadležnog inspekcijskog organa u vezi sa upravljanjem otpadom.

Zahtjev za upis u registar sakupljača otpada

Član 43

(1) Upis u registar sakupljača otpada vrši se na osnovu zahtjeva.

(2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

1) podatke o podnosiocu zahtjeva (ime i adresa, odnosno naziv i sjedište);

2) specifikaciju vrsta otpada koje će se sakupljati, uključujući i karakteristike otpada;

3) teritoriju na kojoj će se vršiti sakupljanje otpada za sakupljanje komunalnog otpada;

(3) Uz zahtjev za upis u registar iz stava 1 ovog člana podnosi se sljedeća dokumentacija:

1) o lokaciji (list nepokretnosti ili ugovor o zakupu i kopije prethodno obezbijeđenih dozvola);

2) o načinu skladištenja otpada za upis u registar sakupljača u skladu sa članom 19 ovog zakona.

3) način i vrstu opreme za sakupljanje otpada;

4) tehničke i organizacione kapacitete;

5) polisa osiguranja za slučaj udesa ili štete pričinjene trećim licima ili njihovim stvarima;

6) saglasnost nadležnog organa lokalne uprave na čijoj teritoriji će se vršiti sakupljanje ukoliko se sakupljanje otpada odnosi na komunalni otpad.

(4) Sakupljač je dužan da nadležnom organu iz stava 3 tačka 6 ovog člana dostavi informacije o toku komunalnog otpada sakupljenog sa teritorije jedinice lokalne samouprave, najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu.

(5) Rješenje o upisu u registar sakupljača otpada Agencija dostavlja nadležnom organu lokalne uprave ukoliko se sakupljanje otpada odnosi na komunalni otpad.

(6) Uslove za upis u registar iz stava 3 ovog člana i način vođenja registra iz stava 1 ovog člana i način izračunavanja sume osiguranja iz stava 3 tačka 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Odbijanje zahtjeva za upis u registar sakupljača otpada

Član 44

(1) Zahtjev za upis u registar iz člana 43 ovog zakona Agencija će odbiti, ako:

- nijesu ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom;

- postupak sakupljanja otpada može predstavljati opasnost po život i zdravlje ljudi i životnu sredinu;

- postupak sakupljanja otpada nije u skladu sa Državnim planom i lokalnim planovima.

(2) Rješenje o upisu u registar sakupljača otpada, odnosno o odbijanju zahtjeva za upis u registar sakupljača otpada Agencija izdaje podnosiocu zahtjeva u roku od 20 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Registar prevoznika otpada

Član 45

(1) Privredna društva i preduzetnici koji ispunjavaju uslove iz člana 46 stav 4 ovog zakona obavljaju transport otpada na osnovu rješenja o upisu u registar prevoznika otpada.

(2) Ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana utvrđuje Agencija.

(3) Registar iz stava 1 ovog člana vodi Agencija.

(4) U registar iz stava 1 ovog člana ne upisuju se:

1) proizvođač otpada koji transportuje otpad u postrojenje za preradu ili odstranjivanje otpada koje za to ima dozvolu, koristeći svoja transportna sredstva, a količine otpada ne prelaze 1000 kg po jednoj pošiljci, isključujući opasan otpad;

2) fizičko lice koje prenosi otpad iz domaćinstva u kontejnere, u reciklažna dvorišta i reciklažne centre, u privremena skladišta ili u postrojenja za preradu ili odstranjivanje otpada ili vraća ambalažu ili korišćene proizvode proizvođaču ili prodavcu.

(5) Upis u registar prevoznika otpada vrši se na period do pet godina.

(6) Privrednom društvu ili preduzetniku Agencija briše rješenje o upisu u registar prevoznika otpada iz stava 1 ovog člana ako ne dostavi polisu iz člana 46 stav 3 ovog zakona ili ako ne dostavi Agenciji godišnji izvještaj o otpadu iz člana 52 stav 7 ovog zakona ili ako ne postupa i/ili ne izvršava mjere naložene od strane nadležnog inspekcijskog organa u vezi sa upravljanjem otpadom.

Zahtjev za upis u registar prevoznika otpada

Član 46

(1) Upis u registar prevoznika otpada vrši se na osnovu zahtjeva.

(2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

1) podatke o podnosiocu zahtjeva (ime i adresa, odnosno naziv i sjedište);

2) specifikaciju vrsta otpada koje će se transportovati, uključujući i karakteristike otpada;

3) način i vrstu transporta;

4) tehničke i organizacione kapacitete.

(3) Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana dostavlja se polisa osiguranja za slučaj udesa ili štete pričinjene trećim licima ili njihovim stvarima.

(4) Uslovi za upis i način vođenja registra prevoznika otpada i način izračunavanja sume osiguranja iz stava 3 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Odbijanje zahtjeva za upis u registar prevoznika otpada

Član 47

(1) Zahtjev za upis u registar iz člana 46 ovog zakona Agencija će odbiti, ako:

- nijesu ispunjeni propisani uslovi;
- postupak transporta može predstavljati opasnost po život i zdravlje ljudi i životnu sredinu;
- postupak transporta nije u skladu sa Državnim planom i lokalnim planovima.

(2) Rješenje o upisu u registar prevoznika otpada, odnosno o odbijanju zahtjeva za upis u registar prevoznika otpada Agencija izdaje podnosiocu zahtjeva u roku od 20 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Registar trgovaca i posrednika

Član 48

(1) U registar trgovaca i posrednika upisuje se privredno društvo ili preduzetnik koji je upisan u CRPS za obavljanje djelatnosti trgovine, a na osnovu rješenja o upisu u registar trgovaca i posrednika.

(2) Privredno društvo ili preduzetnik iz stava 1 ovog člana koji ima otpad u fizičkom posjedu ima status i obaveze imaoca otpada, a upis u registar trgovaca i posrednika vrši se u skladu sa čl. 42, 43 i 44 ovog zakona.

(3) Privredno društvo i preduzetnik iz stava 1 ovog člana dužno je da vodi evidenciju o imaocima otpada, količinama i vrsti otpada kojeg nabavlja odnosno za kojeg preuzima organizaciju prerade ili odstranjivanja.

(4) Upis u registar vrši se na osnovu zahtjeva, neposrednim izlaskom stručne Komisije i nakon utvrđivanja stvarnog stanja upisuje se u registar trgovaca i posrednika.

(5) Registar iz stava 1 ovog člana vodi Agencija.

(6) Upis u registar trgovaca i posrednika otpadom vrši se na period do pet godina.

(7) Privrednom društvu ili preduzetniku Agencija briše rješenje o upisu u registar trgovaca i posrednika iz stava 1 ovog člana, ako ne dostavi Agenciji godišnji izvještaj o otpadu iz člana 52 stav 7 ovog zakona ili ako ne postupa i/ili ne izvršava mjere naložene od strane nadležnog inspektora u vezi sa upravljanjem otpadom.

(8) Bliže uslove i način vođenja registra, način vođenja evidencije iz stava 3 i utvrđivanje stvarnog stanja iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Obavljanje više djelatnosti

Član 49

Privredna društva i preduzetnici koji ispunjavaju uslove utvrđene ovim zakonom mogu vršiti sakupljanje, odnosno transport otpada i preradu i/ili odstranjivanje otpada na osnovu integrisane dozvole u skladu sa zakonom kojim se uređuju industrijske emisije.

Upravljanje komunalnim otpadom

Član 50

(1) Komunalni otpad se sakuplja, prerađuje i odlaže u skladu sa ovim zakonom.

(2) Izvorni proizvođač komunalnog otpada dužan je da vrši odvojeno sakupljanje, odnosno transport komunalnog otpada radi njegovog recikliranja, na mjestima gdje je to obezbijeđeno, u skladu sa ovim zakonom.

(3) Izvorni proizvođač komunalnog otpada može izdvojene reciklabilne komponente transportovati do mjesta za recikliranje.

(4) Vrste kabastog otpada propisuje Ministarstvo.

Upravljanje biootpadom

Član 51

(1) Biootpad se odvaja i reciklira na izvoru ili odvojeno sakuplja, u skladu sa lokalnim planom, radi kompostiranja i anaerobne prerade na način kojim se obezbjeđuje visok nivo zaštite životne sredine i zdravlja ljudi.

(2) Biootpad ne smije da se miješa sa drugim vrstama otpada.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana dozvoljeno je sakupljanje biootpada zajedno sa kesama ili posudama u kojima se nalazi biootpad ako su od materijala sličnih karakteristika biorazgradljivosti i kompostabilnosti i koji se u skladu sa standardima za ambalažu, mogu preraditi putem kompostiranja i biodegradacije.

(4) Materijali proizvedeni od biootpada mogu se upotrijebiti samo ako su bezbjedni za životnu sredinu i zdravlje ljudi.

(5) Kriterijumi za umanjenje tarife treba da podstiču korisnike da obezbijede odvojeno sakupljanje biootpada i, kada je to primjereno, da podstiču njegovo kompostiranje ili kućno kompostiranje.

Evidencija otpada

Član 52

(1) Imalac otpada, prerađivač/obrađivač, sakupljač trgovac i posrednik otpada dužan je da vodi evidenciju o:

- količinama i vrsti otpada, u skladu sa katalogom otpada, i porijeklu tog otpada;
- količini proizvoda i materijala koji su nastali prilikom pripreme za ponovnu upotrebu, recikliranja ili drugog postupka prerade.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana:

- evidenciju o neopasnom otpadu radi vođenja godišnje statistike otpada nijesu dužni da vode subjekti iz stava 1 ovog člana koji nemaju obavezu izrade plana upravljanja otpadom proizvođača otpada; i
- evidenciju o komunalnom otpadu koji nastaje na teritoriji jedinice lokalne samouprave dužan je da vodi nadležni organ lokalne uprave na osnovu podataka dobijenih od privrednog društva ili preduzetnika koji imaju dozvolu za preradu i/ili odstranjivanje otpada i/ili od privrednog društva ili preduzetnika upisanog u registar sakupljača otpada i registar prevoznika otpada.

(3) Imalac otpada koji vrši obradu otpada, pored podataka iz stava 1 ovog člana, vodi evidenciju i o načinu upravljanja, porijeklu otpada i mjestu ili lokaciji za obradu otpada.

(4) Privredno društvo ili preduzetnik koji koristi svoj otpad radi ponovne upotrebe i recikliranja nije dužan da vodi evidenciju o otpadu iz stava 1 ovog člana.

(5) Evidencija iz stava 1 ovog člana vodi se u formi djelovodnika otpada u koji se upisuju podaci za svaku vrstu otpada odvojeno.

(6) Formular o transportu otpada sastavni je dio evidencije iz stava 5 ovog člana.

(7) Imalac otpada iz st. 1 i 3 ovog člana i nadležni organ lokalne uprave iz stava 2 alineja 2 ovog člana, na osnovu podataka iz evidencije o količinama i vrstama otpada, dužni su da pripreme godišnje izvještaje o otpadu koje dostavljaju Agenciji do 31. marta tekuće za prethodnu godinu, a godišnji izvještaj nadležni organ lokalne uprave iz stava 2 alineja 2 ovog člana dužan je da dostavi i nadležnom organu jedinice lokalne samouprave do 30. aprila tekuće za prethodnu godinu.

(8) Imalac otpada, prerađivač/obrađivač, sakupljač trgovac i posrednik otpada dužan je da podatke iz evidencije iz stava 1 ovog člana koji se odnose na opasni otpad čuva najmanje pet godina.

(9) Formular o transportu otpada iz stava 6 ovog člana i godišnji izvještaj o otpadu iz stava 7 ovog člana ispunjavaju i dostavljaju se Agenciji u elektronskom obliku na obrascu preko portala za registrovane korisnike informacionog sistema zaštite životne sredine.

(10) Imalac otpada iz stava 1 i nadležni organ lokalne uprave iz stava 2 alineja 2 ovog člana, dužni su da se registruju na portalu za korisnike informacionog sistema zaštite životne sredine.

(11) Način vođenja evidencije iz stava 5 ovog člana, sadržaj djelovodnika i formulara o transportu otpada i način njihovog popunjavanja, način sačinjavanja godišnjih izvještaja o otpadu i metodologiju za utvrđivanje sastava i količine (mase) komunalnog otpada na teritoriji jedinice lokalne samouprave propisuje Ministarstvo.

Evidencija i registar podataka

Član 53

(1) Agencija vodi evidenciju o proizvodnji i upravljanju otpadom na osnovu podataka iz godišnjih izvještaja o otpadu iz člana 52 ovog zakona.

(2) Evidencija iz stava 1 ovog člana i evidencije iz člana 14 stav 2 tačka 1, člana 15 stav 8, člana 17 stav 2 tač. 1 i 2, člana 48 stav 3, člana 56 stav 2 alineja 1, člana 57 stav 6 alineja 1, člana 70 stav 2, člana 72 stav 4, člana 73 stav 2, člana 74 stav 4, člana 76 stav 2 alineja 1, člana 78 stav 6, člana 92 stav 7 i člana 93 stav 12 ovog zakona sastavni su djelovi informacionog sistema zaštite životne sredine.

(3) Registri iz člana 16 stav 1, člana 37 stav 12, člana 42 stav 1, člana 48 stav 1, člana 55 stav 3, člana 56 stav 6, člana 57 stav 8, člana 58 stav 6, člana 61 stav 3, člana 78 stav 6, člana 97 stav 3 i člana 98 stav 1 ovog zakona, sastavni su djelovi informacionog sistema zaštite životne sredine.

(4) Evidencije iz stava 2 i registri iz stava 3 ovog člana vode se u elektronskom obliku u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

(5) Podaci iz evidencije iz stava 1 ovog člana i registri iz stava 3 ovog člana objavljuju se na internet stranici Agencije, a uvid u podatke iz te evidencije i registara vrši se preko portala za registrovane korisnike informacionog sistema zaštite životne sredine.

VI. POSEBNE VRSTE OTPADA

Otpad od električne i elektronske opreme

Član 54

(1) Proizvođači električne i elektronske opreme dužni su da tu opremu, odnosno proizvodne postupke sprovode na način koji omogućava jednostavno rastavljanje i sklapanje opreme, a naročito ponovnu upotrebu i preradu otpada od električne i elektronske opreme, njenih komponenata i materijala, osim ako drugačija proizvodnja ili proizvodni postupci predstavljaju značajnu prednost za zaštitu životne sredine i zdravlja ljudi ili opštu bezbjednost opreme.

(2) Zabranjeno je miješanje otpada od električne i elektronske opreme sa drugim vrstama otpada.

(3) Ministarstvo obezbjeđuje da se sakupljanje i transport odvojeno sakupljenog otpadnog električnog i elektronskog otpada (EE otpad) vrši na način koji omogućava optimalne uslove za pripremu za ponovnu upotrebu, reciklažu i izdvajanje opasnih supstanci.

(4) Radi maksimalnog unapređenja pripreme za ponovnu upotrebu, Ministarstvo podstiče da sistemi ili objekti za sakupljanje, prije svakog daljeg prenosa, omoguće, kada je to primjereno, izdvajanje EE otpada namijenjenog za pripremu za ponovnu upotrebu od ostalog odvojeno sakupljenog EE otpada na mjestima sakupljanja, naročito omogućavanjem pristupa osoblju centara za ponovnu upotrebu.

(5) Privredno društvo ili preduzetnik dužan je da vrši sakupljanje, odnosno prevoz otpada od električne i elektronske opreme na način koji omogućava sprovođenje postupka pripreme za ponovnu upotrebu i preradu otpadnih komponenti ili cijelih električnih i elektronskih uređaja.

(6) Privredno društvo ili preduzetnik koji ima dozvolu za preradu otpada od električne i elektronske opreme iz domaćinstva dužan je da obezbijedi prioritet ponovne upotrebe električne i elektronske opreme u obliku i za istu namjenu za koju je izvorno proizvedena.

(7) Otpadne tečnosti od električne i elektronske opreme moraju da budu odvojene i obrađene na način iz člana 60 ovog zakona.

(8) Ministarstvo obezbjeđuje da proizvođač ili privredno društvo koje upravlja sistemom preuzimanja, sakupljanja i tretmana otpadne električne i elektronske opreme preduzme neophodne mjere kako bi se obezbijedilo da se iz domaćinstava:

- najkasnije u roku od dvije godine od uspostavljanja Programa iz stava 10 ovog člana sakupi najmanje 45% prosječne godišnje mase električne i elektronske opreme stavljene na tržište tokom prethodne tri godine; i
- najkasnije u roku od četiri godine od uspostavljanja Programa iz stava 10 ovog člana sakupi najmanje 65% prosječne godišnje mase električne i elektronske opreme stavljene na tržište tokom prethodne tri godine.

(9) Ministarstvo obezbjeđuje da proizvođač ili privredno društvo koje upravlja sistemom preuzimanja, sakupljanja i tretmana otpadne električne i elektronske opreme preduzme neophodne mjere, najkasnije u roku od dvije godine od uspostavljanja Programa iz stava 10 ovog člana, kako bi se obezbijedilo:

- najmanje 80% ponovne upotrebe ili reciklaže odvojeno sakupljenog otpadnog uređaja za razmjenu toplote i otpadne velike opreme (spoljašnja dimenzija električne i elektronske opreme veća od 50 cm);
- najmanje 75% ponovne upotrebe ili reciklaže odvojeno sakupljenih otpadnih ekrana, monitora i opreme koja sadrži ekrane površine veće od 100 cm^2;
- najmanje 50% ponovne upotrebe ili reciklaže odvojeno sakupljene otpadne male opreme (spoljašnja dimenzija nije veća od 50 cm);
- najmanje 80% reciklaže odvojeno sakupljenih otpadnih sijalica.

(10) Proizvođači električne i elektronske opreme dužni su da uspostave program proširene odgovornosti proizvođača za električnu i elektronsku opremu.

(11) Granične vrijednosti prisustva opasnih materija u pojedinim djelovima električne i elektronske opreme koji poslije upotrebe postaju otpad i koji se proizvode u Crnoj Gori ili se uvoze radi stavljanja u promet, odnosno upotrebu, kategorije opreme za koje se ne određuju granične vrijednosti prisustva opasnih materija, kao i oznake o vrsti i načinu upravljanja otpadom koji nastaje iz ove opreme, unutrašnju kontrolu proizvodnje, obaveze proizvođača, uvoznika, distributera i ovlašćenog zastupnika, identifikaciju privrednih subjekata i izjavu o usklađenosti oznaka CE propisuje Ministarstvo.

Sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električne i elektronske opreme

Član 55

(1) Otpad od električne i elektronske opreme koji u skladu sa katalogom otpada nije komunalni otpad predaje se privrednom društvu ili preduzetniku koji obavlja djelatnost sakupljanja, prerade ili odstranjivanje posebnih vrsta otpada, u skladu sa ovim zakonom.

(2) Otpad od električne i elektronske opreme koji je prema katalogu otpada komunalni otpad predaje se na mjestima koja su predviđena za ovu vrstu otpada u okviru odvojenog sakupljanja komunalnog otpada ili na mjestima predviđenim za sakupljanje ovih vrsta otpada kod distributera.

(3) Proizvođač električne i elektronske opreme sa sjedištem u Crnoj Gori i ovlašćeni zastupnik proizvođača električne i elektronske opreme koji nema sjedište u Crnoj Gori dužni su da se upišu u registar proizvođača električne i elektronske opreme koji vodi Agencija i nakon registracije dostaviti u registar informacije o:

- vrsti električne i elektronske opreme koju stavlja na tržište i načinu stavljanja na tržište;
- ispunjavanju svojih obaveza iz čl. 14, 15 i 16 ovog zakona; i
- količinama električne i elektronske opreme koje stavlja na tržište.

(4) Proizvođači električne i elektronske opreme i ovlašćeni zastupnici proizvođača električne i elektronske opreme koji nemaju sjedište u Crnoj Gori snose troškove organizovanog sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električne i elektronske opreme.

(5) Proizvođač ili ovlašćeni zastupnik proizvođača električne i elektronske opreme koji nema sjedište u Crnoj Gori, koji stavlja električnu i elektronsku opremu na tržište dužan je da se uključi u organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električne i elektronske opreme, u skladu sa čl. 14, 15 i 16 ovog zakona.

(6) Način i postupak osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električne i elektronske opreme, sadržaj podataka koji se vode u registru proizvođača električne i elektronske opreme i način vođenja tog registra, sadržaj zahtjeva za upis u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električne i elektronske opreme i rada tog sistema i godišnje količine otpada od električne i elektronske opreme koje se moraju preraditi i reciklirati u skladu sa članom 54 ovog zakona, uključujući i otpad od električne i elektronske opreme koja se isporučuje iz drugih država putem internet prodaje propisuje Vlada.

Otpadna vozila

Član 56

(1) Imalac otpadnog vozila dužan je da otpadno vozilo preda na mjesta koja su predviđena za ovu vrstu otpada u okviru sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih vozila.

(2) Privredno društvo koje upravlja sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih vozila dužno je da:

- vodi evidenciju o svim fazama obrade;
- obezbijedi odstranjivanje djelova iz otpadnog vozila koji se ne mogu preraditi; i
- obezbijedi izdvajanje opasnih materijala i komponenti iz otpadnog vozila radi dalje obrade.

(3) Proizvođač vozila ili ovlašćeni zastupnik proizvođača vozila koji nema sjedište u Crnoj Gori, koji stavlja vozila na tržište dužan je da se uključi u organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih vozila, u skladu sa čl. 14, 15 i 16 ovog zakona.

(4) Proizvođači vozila ili ovlašćeni zastupnici proizvođača vozila koji nemaju sjedište u Crnoj Gori snose troškove organizovanog sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih vozila.

(5) Privredno društvo iz stava 3 ovog člana dužno je da preduzme potrebne mjere kako bi se obezbijedilo da se:

- 95% ukupne mase preuzetih otpadnih vozila na godišnjem nivou ponovo upotrijebi ili preradi,
- 85% ukupne mase preuzetih otpadnih vozila na godišnjem nivou ponovo upotrijebi ili reciklira.

(6) Način i postupak osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih vozila i detaljniji sadržaj zahtjeva za upis u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih vozila i rada tog

sistema i godišnje količine otpadnih vozila koje se moraju obraditi, preraditi ili reciklirati, kao i postupak sakupljanja i predaje otpadnih vozila čiji je imalac nepoznat, propisuje Vlada.

Otpadne gume

Član 57

(1) Zabranjeno je miješanje otpadnih guma sa drugim otpadom.

(2) Zabranjeno je paljenje otpadnih guma.

(3) Imalac otpadne gume dužan je da preda otpadnu gumu na mjesta koja su predviđena za ovu vrstu otpada u okviru sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih guma.

(4) Proizvođač guma i ovlašćeni zastupnik proizvođača guma koji nema sjedište u Crnoj Gori dužan je da postupa u skladu sa čl. 14, 15 i 16 ovog zakona.

(5) Proizvođač guma ili ovlašćeni zastupnik proizvođača guma koji nema sjedište u Crnoj Gori dužan je da se uključi u organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih guma, u skladu sa čl. 14, 15 i 16 ovog zakona, godinu od stupanja na snagu ovog zakona.

(6) Privredno društvo koje upravlja sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih guma dužno je da:

- vodi evidenciju o svim fazama obrade otpadnih guma, i
- obezbijedi odstranjivanje ostatka obrade otpadnih guma koji se ne mogu preraditi.

(7) Proizvođači guma ili ovlašćeni zastupnik proizvođača guma koji nema sjedište u Crnoj Gori snose troškove organizovanog sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih guma.

(8) Način i postupak osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih guma i detaljniji sadržaj zahtjeva za upis u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih guma i rada tog sistema, uključujući i obaveze o godišnjim količinama otpadnih guma koje se moraju preuzeti i preraditi i minimalne standarde za skladištenje otpadnih guma propisuje Vlada.

Otpadne baterije

Član 58

(1) Otpadne baterije sakupljaju se odvojeno od drugih vrsta otpada.

(2) Otpadne baterije koje, u skladu sa katalogom otpada, nijesu komunalni otpad predaju se privrednom društvu ili preduzetniku koji obavlja djelatnost sakupljanja, prerade ili odstranjivanja posebnih vrsta otpada, u skladu sa ovim zakonom.

(3) Otpadne baterije koje, u skladu sa katalogom otpada, čine komunalni otpad predaju se na mjesta koja su predviđena za ovu vrstu otpada u okviru odvojenog sakupljanja komunalnog otpada ili na mjesta predviđena za sakupljanje ovih vrsta otpada kod distributera.

(4) Zabranjeno je odlaganje i spaljivanje otpadnih automobilskih i industrijskih baterija.

(5) Ostaci dobijeni nakon recikliranja otpadnih baterija odlažu se na deponiju ili spaljuju u skladu sa ovim zakonom.

(6) Distributer baterija može da sakuplja i prevozi otpadne baterije bez upisa u registre iz čl. 42 i 45 ovog zakona.

(7) Proizvođači prenosnih baterija ili organizovani sistemi za otpadne baterije moraju ostvarivati i trajno održavati barem sljedeće ciljeve sakupljanja za otpadne prenosne baterije:

- 25 % stepen sakupljanja dvije godine;
- 45 % stepen sakupljanja četiri godine;
- 63 % stepen sakupljanja šest godina; i
- 73 % stepen sakupljanja osam godina nakon uspostavljanja programa iz stava 9 ovog člana.

(8) Proizvođači baterija za laka prevozna sredstva ili organizovani sistemi za otpadne baterije moraju ostvarivati i trajno održavati najmanje sljedeće ciljeve sakupljanja baterija za laka prevozna sredstva:

- 51 % stepen sakupljanja četiri godine; i
- 61 % stepen sakupljanja šest godina nakon uspostavljanja programa iz stava 9 ovog člana.

(9) Privredno društvo koje upravlja sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija dužno je da uspostavi program proširene odgovornosti proizvođača za baterije.

Sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija

Član 59

(1) Proizvođač baterija sa sjedištem u Crnoj Gori i ovlašćeni zastupnik proizvođača baterija koji nema sjedište u Crnoj Gori, dužni su se upisati u registar proizvođača baterija, koji vodi Agencija i u kojem se vode podaci o:

- vrsti baterija koje proizvođač stavlja na tržište i načinu stavljanja na tržište,
- ispunjavanju svojih obaveza iz čl. 14, 15 i 16 ovog zakona.

(2) Proizvođači baterija i ovlašćeni zastupnici proizvođača baterija koji nemaju sjedište u Crnoj Gori snose troškove organizovanog sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija.

(3) Proizvođač ili ovlašćeni zastupnik proizvođača baterija koji nema sjedište u Crnoj Gori, koji stavlja na tržište baterije dužan je da se uključi u organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija, u skladu sa čl. 14, 15 i 16 ovog zakona.

(4) Način i postupak osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija, detaljniji sadržaj podataka koji se vode u registru proizvođača baterija i način vođenja tog registra, detaljniji sadržaj zahtjeva za upis u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija i rada tog sistema iz stava 1 ovog člana, godišnje količine otpadnih baterija koje se moraju preuzeti radi obrade, prerade i recikliranja i način izračunavanja prosječne mase preuzetih otpadnih baterija iz člana 58 ovog zakona propisuje Vlada.

Otpadna ulja

Član 60

(1) Zabranjeno je ispuštanje otpadnih ulja u vode, na zemljište ili u zemljište.

(2) Imalac otpadnog ulja dužan je da otpadna ulja sakuplja odvojeno, osim ako odvojeno sakupljanje nije tehnički izvodljivo, uzimajući u obzir dobre prakse.

(3) Imalac otpadnog ulja, u slučajevima iz stava 1 dužan je da obezbijedi sakupljanje i obradu (preradu ili odstranjivanje) ispuštenog otpadnog ulja, kao i sakupljanje i obradu (preradu ili odstranjivanje) zemljišta i/ili drugih materijala koji su usljed ispuštanja zauljani.

(4) Proizvođač otpadnog ulja obezbjeđuje obradu tog otpada, dajući prednost regeneraciji ili alternativno drugim postupcima recikliranja koji daju isti ili bolji ukupni rezultat za životnu sredinu od regeneracije.

(5) Otpadna ulja koja nije moguće reciklirati spaljuju se u postrojenju za spaljivanje otpada koje ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom.

(6) Ako imalac otpadnih ulja nastalih tokom procesa proizvodnje nije u mogućnosti da ih obradi u skladu sa st. 3 i 4 ovog člana dužan je da obradu otpadnih ulja povjeri privrednom društvu ili preduzetniku koji sakuplja otpadna ulja.

(7) Zabranjeno je međusobno miješati otpadna ulja različitih karakteristika ili sa drugim vrstama otpada ili materija, ako takvo miješanje sprječava njihovu regeneraciju ili druge postupke recikliranja koji daju isti ili bolji rezultat za životnu sredinu.

(8) Postupanje sa otpadnim uljima u skladu sa tehničkim i tehnološkim uslovima obrade propisuje Ministarstvo.

Otpadna jestiva ulja i masti

Član 61

(1) Zabranjeno je ispuštanje otpadnih jestivih ulja i masti, koje nastaju pripremom hrane u ugostiteljskim, turističkim i drugim sličnim objektima, u mrežu atmosferske kanalizacije i kontejnere, odnosno posude za sakupljanje otpada, na javne površine i zemljište i/ili u zemljište i vode.

(2) Imalac otpadnog jestivog ulja i masti iz stava 1 ovog člana dužan je da otpadna jestiva ulja i masti sakuplja odvojeno od drugih vrsta otpada.

(3) Imalac otpadnog ulja iz stava 2 ovog člana dužan je da sakupljene količine otpadnog jestivog ulja i masti preda privrednom društvu ili preduzetniku koji je upisan u registar sakupljača, odnosno prevoznika otpada ili koji ima dozvolu za preradu i/ili odstranjivanje otpada.

Otpadna ambalaža

Član 62

(1) Otpadna ambalaža sakuplja se odvojeno od drugih vrsta otpada.

(2) Komercijalna otpadna ambalaža predaje se privrednom društvu ili preduzetniku koji obavlja djelatnost sakupljanja, prerade i/ili odstranjivanja ove vrste otpada, u skladu sa ovim zakonom.

(3) Komunalna otpadna ambalaža predaje se na mjestima predviđenim za ovu vrstu otpada u okviru odvojenog sakupljanja komunalnog otpada ili na mjestima predviđenim za sakupljanje ove vrste otpada kod distributera.

(4) Proizvođač ili ovlašćeni zastupnik proizvođača ambalaže koji nema sjedište u Crnoj Gori, koji stavlja ambalažu na tržište dužan je da se uključi u organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže, u skladu sa čl. 14, 15 i 16 ovog zakona.

(5) Proizvođač ambalaže i ovlašćeni zastupnik proizvođača ambalaže koji nema sjedište u Crnoj Gori dužan je da postupa u skladu sa čl. 14, 15 i 16 ovog zakona.

(6) Proizvođači ambalaže i ovlašćeni zastupnici proizvođača ambalaže koji nemaju sjedišta u Crnoj Gori snose troškove organizovanog sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže.

(7) Privredno društvo koje upravlja organizovanim sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže dužno je da preduzme mjere kako bi se za preradu, uključujući i energetsku preradu, sakupilo do 31. decembra 2030. godine najmanje 50 % ukupne mase ambalaže koja je stavljena na tržište.

(8) Privredno društvo koje upravlja organizovanim sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže, dužno je da preduzme mjere radi obezbjeđenja recikliranja najmanje 35 % ukupne mase ambalaže koja je stavljena na tržište najkasnije dvije godine nakon uspostavljanja programa iz stava 13 ovog člana i to na način da se ostvari najmanje sljedeći odnos recikliranja pojedinih komponenti:

1) 40% mase stakla;

2) 40% mase papira i kartona;

3) 50% mase metala;

4) 22,5% mase plastike;

5) 10% drvne mase.

(9) Zabranjuje se upotreba laganih plastičnih kesa za nošenje, debljine zida od 15 do 50 mikrona, na prodajnom mjestu robe ili proizvoda.

(10) Dozvoljena je upotreba laganih plastičnih kesa za nošenje debljine zida do 15 mikrona, na mjestu za pakovanje robe ili proizvoda.

(11) Prodavac lagane plastične kese za nošenje, debljine zida više od 50 mikrona, plaća naknadu.

(12) Sredstva od naknade iz stava 11 ovog člana uplaćuju se na račun Fonda za zaštitu životne sredine i mogu se koristiti za finansiranje i kofinansiranje aktivnosti podizanja svijesti i pružanja informacija javnosti, sprovođenje kampanja o štetnosti upotrebe plastičnih kesa na životnu sredinu, o vrijednosti i korisnosti pravilnog upravljanja otpadom, kao i za realizaciju infrastrukturnih projekata iz oblasti životne sredine.

(13) Proizvođač ambalaže i ovlašćeni zastupnik proizvođača ambalaže dužni su da uspostave program proširene odgovornosti proizvođača za ambalažu.

(14) Način i postupak osnivanja organizovanog sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže, uključujući i obaveze o godišnjim količinama otpadne ambalaže koje se moraju preuzeti, obraditi, preraditi i reciklirati, obaveze proizvođača, distributera i komunalnih preduzeća u vezi saradnje sa organizovanim sistemom i obaveze u vezi sa izvještavanjem o radu tog sistema, način obračuna i plaćanja i visinu naknade iz stava 11 ovog člana propisuje Vlada.

Sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže

Član 62a

(1) Proizvođač ambalaže sa sjedištem u Crnoj Gori i ovlašćeni zastupnik proizvođača ambalaže koji nema sjedište u Crnoj Gori, dužni su da se upišu u registar proizvođača ambalaže, koji vodi Agencija i u kojem se vode podaci o:

- vrsti ambalaže, koju proizvođač stavlja na tržište i načinu stavljanja na tržište;
- ispunjavanju svojih obaveza iz čl. 14, 15 i 16 ovog zakona.

(2) Sadržaj podataka koji se vode u registru proizvođača ambalaže i način vođenja tog registra, detaljniji sadržaj zahtjeva za upis u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže i način izračunavanja prosječne mase preuzete otpadne ambalaže propisuje Vlada.

Depozitni sistem vraćanja otpadne ambalaže

Član 63

(1) Privredno društvo koje upravlja organizovanim sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže ili više njih zajedno, mogu uspostaviti depozitni povratni sistem za određenu vrstu ambalaže i uvesti depozit na

vraćanje otpadne ambalaže koji se naplaćuje na mjestu prodaje proizvoda, pod uslovom jednakomjerne geografske pokrivenosti bez ograničavanja za područja gdje sakupljanje otpadne ambalaže na osnovu depozita nije profitabilno, radi podsticanja vraćanja i sakupljanja otpadne ambalaže.

(2) Depozit iz stava 1 ovog člana ne može biti veći od 30% od iznosa prodajne cijene proizvoda.

(3) U slučaju uvođenja depozita iz stava 1 ovog člana plan preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada iz člana 16 stav 3 tačka 4 ovog zakona sadrži i sljedeće podatke: vrstu ambalaže i proizvoda za koju se plaća depozit, iznos depozita i njegov odnos sa cijenom proizvoda, način na koji se očekuje da se depozit isplati, način informisanja javnosti o uplaćenom depozitu i druge informacije od značaja za realizaciju depozita.

(4) Privredno društvo koje upravlja organizovanim sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže je prilikom podnošenja izvještaja o radu dužno da dostavi podatke o sakupljanju otpadne ambalaže za koju se plaća depozit.

(5) Privredno društvo koje upravlja organizovanim sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže dužno je da obezbijedi da distributer naplaćeni depozit vrati krajnjem korisniku, pod uslovom da se otpadna ambalaža vraća u skladu sa članom 20 ovog zakona.

Posebni zahtjevi za plastične proizvode i otpad od plastičnih proizvoda

Član 64

(1) Zabranjeno je stavljati na tržište proizvode od oksorazgradive plastike i sljedeće plastične proizvode za jednokratnu upotrebu:

1) štapiće za uši, osim štapića koji su namijenjeni i upotrebljavaju se u medicinske svrhe za uzimanje brisa;

2) pribor za jelo (viljuške, noževi, kašike, štapići za jelo);

3) tanjire;

4) slamke, osim slamki koje su namijenjene i upotrebljavaju se u medicinske svrhe;

5) štapiće za miješanje pića;

6) štapiće namijenjene pričvršćivanju na balone i njihovo pridržavanje, osim balona za industrijske ili druge profesionalne namjene i upotrebe, koji se ne dijele potrošačima, uključujući mehanizme takvih štapića;

7) posude za hranu izrađene od ekspandiranog polistirena, odnosno posude kao što su kutije, s poklopcem ili bez njega, koji se upotrebljavaju za držanje hrane:

- koja je namijenjena neposrednoj konzumaciji na licu mjesta ili kasnije;
- koja se obično konzumira iz posude; i
- koja je spremna za konzumaciju bez ikakve daljnje pripreme, na primjer pečenja, kuvanja ili zagrijavanja, uključujući posude za hranu koje se upotrebljavaju za brzu hranu ili druge obroke spremne za neposrednu konzumaciju, osim posuda za napitke, tanjire i vrećice i omote u kojima je hrana;

8) posude za napitke izrađene od ekspandiranog polistirena, uključujući njihove čepove i poklopce;

9) čaše za napitke izrađene od ekspandiranog polistirena, uključujući njihove čepove i poklopce.

(2) Flaše za piće zapremine do 3 l, koje su proizvedene od polietilen-tereftalata kao glavnog sastojka ("PET flaše"), mogu se staviti na tržište samo ako su proizvedene od najmanje 25% reciklirane plastike, izračunato kao prosjek za sve PET flaše stavljene na tržište u Crnoj Gori, od 1. januara 2030. godine.

(3) Plastični proizvodi za jednokratnu upotrebu koji nijesu proizvodi iz stava 1 ovog člana, a koji se stavljaju na tržište, moraju biti označeni vidljivom, čitljivom i neizbrisivom oznakom.

(4) Dozvoljeno je staviti na tržište plastične proizvode za jednokratnu upotrebu koji imaju čepove i poklopce koji su znatnim dijelom napravljeni od plastike samo ako čepovi i poklopci ostaju pričvršćeni na flašu tokom predviđene faze upotrebe proizvoda.

(5) Za metalne čepove ili metalne poklopce sa plastičnim zaptivačem ne smatra se da su čepovi i poklopci koji su znatnim dijelom napravljeni iz plastike.

(6) Upravljanje otpadnim bocama od plastike vrši se na način da se dvije godine nakon datuma za uspostavljanje programa proširene odgovornosti proizvođača za ambalažu u skladu sa članom 62 stav 15 ovog zakona odvojeno sakupi 25% i četiri godine posle tog datuma odvojeno sakupi 50% masenog udjela boca od plastike, koje su u određenoj godini stavljene na tržište.

(7) Sadržaj i izgled oznake iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Otpad od plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu

Član 65

(1) Proizvođač plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu je dužan da se uključi u organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže ili u poseban organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu, ako se proizvod ne smatra za ambalažu za koju je osnovan organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže, ako stavlja na tržište sljedeće proizvode:

1) posude koje se upotrebljavaju za pripremu, pakovanje ili skladištenje hrane;

2) kese i omote izrađene od savitljivog materijala u kojima je hrana;

3) posude za napitke zapremine do 3 l, odnosno posude za tečnost, kao što su flaše za napitke, uključujući njihove čepove i poklopce, kao i višeslojna (kompozitna) ambalaža za napitke, uključujući njihove čepove i poklopce, osim staklenih ili metalnih posuda za napitke sa čepovima i poklopcima od plastike;

4) lagane plastične kese za nošenje debljine zida do 15 mikrona i lagane plastične kese preko 50 mikrona;

5) čaše za napitke, uključujući njihove čepove i poklopce;

6) vlažne maramice, odnosno prethodno ovlažene maramice za ličnu njegu i upotrebu u domaćinstvu;

7) balone, osim balona za industrijske ili druge profesionalne namjene i upotrebe;

8) duvanske proizvode sa filterom i filtere koji se stavljaju na tržište za upotrebu u kombinaciji sa duvanskim proizvodima.

(2) Proizvođač iz stava 1 ovog člana dužan je da postupa u skladu sa čl. 14, 15 i 16 ovog zakona.

(3) Način i postupak osnivanja organizovanog sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu, uključujući i obaveze o godišnjim količinama ovog otpada koje se moraju preuzeti, obraditi, preraditi i reciklirati, obaveze proizvođača, distributera i komunalnih preduzeća u vezi saradnje sa organizovanim sistemom i obaveze u vezi sa izvještavanjem o radu tog sistema propisuje Vlada.

Otpadni ribolovni alat koji sadrži plastiku

Član 66

(1) Proizvođač koji stavlja na tržište ribolovni alat koji sadrži plastiku dužan je da se uključi u organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnog ribolovnog alata koji sadrži plastiku.

(2) Proizvođač iz stava 1 ovog člana dužan je da postupa u skladu sa čl. 14, 15 i 16 ovog zakona.

(3) Način i postupak osnivanja organizovanog sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnog ribolovnog alata koji sadrži plastiku, uključujući i obaveze o godišnjim količinama ovog otpada koje se moraju preuzeti, obraditi, preraditi i reciklirati, obaveze proizvođača i distributera u vezi saradnje sa organizovanim sistemom i obaveze u vezi sa izvještavanjem o radu tog sistema propisuje Vlada.

Sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od tekstilnih proizvoda

Član 66a

(1) Proizvođač tekstilnih proizvoda sa sjedištem u Crnoj Gori i ovlašćeni zastupnik proizvođača tekstilnih proizvoda, koji nema sjedište u Crnoj Gori, dužni su da se upišu u registar proizvođača tekstilnih proizvoda, koji vodi Agencija i u kojem se vode podaci o:

- vrsti tekstilnih proizvoda, koje proizvođač stavlja na tržište i načinu stavljanja na tržište;

- ispunjavanju svojih obaveza iz čl. 14, 15 i 16 ovog zakona.

(2) Proizvođači tekstilnih proizvoda i ovlašćeni zastupnici proizvođača tekstilnih proizvoda koji nemaju sjedište u Crnoj Gori, snose troškove organizovanog sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od tekstilnih proizvoda.

(3) U sprovođenje programa proširene odgovornosti proizvođača tekstilnih proizvoda uključeni su najmanje sljedeći relevantni akteri:

- proizvođači, koji stavljaju proizvode na tržište;

- organizovani sistemi za preuzimanje, sakupljanje i obradu otpada od tekstilnih proizvoda koje sprovode obaveze proširene odgovornosti proizvođača, u ime proizvođača koji stavljaju proizvode na tržište;

- privatni ili javni subjekti za upravljanje otpadom;

- jedinice lokalne samouprave;

- subjekti za ponovnu upotrebu i pripremu za ponovnu upotrebu;

- subjekti socijalnog preduzetništva.

(4) Proizvođači tekstilnih proizvoda i ovlašćeni predstavnici proizvođača tekstilnih proizvoda koji nemaju sjedište u Crnoj Gori snose najmanje sljedeće troškove organizovanog sistema sakupljanja i tretmana otpada od tekstilnih proizvoda:

- sakupljanje korišćenih i otpadnih tekstilnih proizvoda;
- sprovođenje analize sastava sakupljenog miješanog komunalnog otpada;
- pružanje informacija, uključujući putem odgovarajućih informativnih kampanja, o održivoj potrošnji, sprečavanju nastanka otpada, ponovnoj upotrebi, pripremi za ponovnu upotrebu, uključujući popravku, reciklažu, drugim postupcima regeneracije i odlaganju tekstilnih proizvoda;
- prikupljanje podataka i izvještavanje nadležnih organa;
- podršku istraživanju i razvoju radi unapređenja dizajna proizvoda, kao i aktivnosti sprečavanja nastanka otpada i upravljanja otpadom u skladu sa hijerarhijom otpada.

(5) Način i postupak osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od tekstilnih proizvoda, vrste tekstilnih proizvoda za koje se uspostavlja program proširene odgovornosti proizvođača, sadržaj podataka koji se vode u registru proizvođača tekstilnih proizvoda i način vođenja tog registra, sadržaj zahtjeva za upis u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od tekstilnih proizvoda i rada tog sistema i godišnje količine otpada od tekstilnih proizvoda koje se moraju preuzeti radi ponovne upotrebe, prerade i recikliranja propisuje Vlada.

Građevinski otpad

Član 67

(1) Imalac građevinskog otpada dužan je da građevinski otpad preradi u građevinski materijal, u skladu sa članom 21 stav 1 tačka 2 ovog zakona ili preda privrednom društvu koje ima dozvolu za preradu ili postupi u skladu sa članom 93 stav 1 ovog zakona.

(2) Građevinski otpad koji nastaje na gradilištu i nije opasan otpad može se koristiti na lokaciji gradilišta popunjavanjem na zemljištu ili u zemljištu.

(3) Građevinski otpad koji ne nastaje na gradilištu i nije opasan otpad može se koristiti na lokaciji gradilišta popunjavanjem na zemljištu ili u zemljištu samo uz dozvolu za preradu građevinskog otpada postupkom popunjavanja.

(4) Građevinski otpad se može privremeno skladištiti na lokaciji objekta za koji je dobijena građevinska dozvola, odnosno za koji je podnijeta prijava za građenje (gradilište) u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata.

(5) Zabranjena je prerada cement azbestnog građevinskog otpada.

(6) Građevinski otpad koji ne sadrži opasne supstance i koji se ne može preraditi odlaže se na deponiju za inertni otpad ili na lokaciju iz člana 93 stav 2 ovog zakona.

(7) Proizvođač građevinskog otpada koji nastaje od objekta čija je zapremina zajedno sa zemljanim iskopom veća od 2000 m3 dužan je da sačini plan upravljanja građevinskim otpadom.

(8) Ako građevinski otpad sadrži ili je izložen opasnim materijama, proizvođač građevinskog otpada je dužan da sačini plan upravljanja građevinskim otpadom, bez obzira na zapreminu objekta.

(9) Saglasnost na plan upravljanja građevinskim otpadom iz st. 7 i 8 ovog člana daje Agencija.

(10) Agencija objavljuje na svojoj internet stranici planove upravljanja građevinskim otpadom za koje je dala saglasnost.

(11) Proizvođač građevinskog otpada dužan je da planom upravljanja građevinskim otpadom iz st. 6 i 7 ovog člana, utvrdi mjere kojima se obezbjeđuje upravljanje neopasnim građevinskim otpadom na način utvrđen u članu 21 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

(12) Postupanje sa građevinskim otpadom, način i postupak prerade građevinskog otpada, uslovi za popunjavanje građevinskim otpadom, uslovi i način odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada, kao i uslovi koje treba da ispunjava postrojenje za preradu građevinskog otpada propisuje Ministarstvo.

Otpad koji sadrži azbest

Član 68

(1) Otpad koji sadrži azbest odvojeno se sakuplja, pakuje, skladišti i odlaže na deponiju za odlaganje neopasnog otpada, na mjestu namijenjenom za odlaganje otpada koji sadrži azbest.

(2) Imalac otpada koji sadrži azbest dužan je da preduzme mjere za sprječavanje emisije azbestnih vlakana i prašine u životnu sredinu.

(3) Način pakovanja, kriterijumi, uslov i način odstranjivanja otpada koji sadrži azbest i druge mjere za sprječavanje emisije azbestnih vlakana i prašine u životnu sredinu propisuje Ministarstvo.

PCB i otpad koji sadrži PCB

Član 69

(1) Zabranjena je prerada PCB i ambalaže koja sadrži PCB.

(2) Otpad koji sadrži PCB može se prerađivati nakon što se PCB izdvoji iz otpada.

(3) Imalac opreme i otpada koji sadrži PCB dužan je da obezbijedi obradu otpada i dekontaminaciju opreme koji sadrži PCB.

(4) Izdvajanje PCB iz opreme, obradu PCB i dekontaminaciju opreme može da vrši privredno društvo ili preduzetnik pod uslovom da posjeduje dozvolu za obradu opasnog otpada.

(5) Spaljivanje PCB vrši se u postrojenjima za spaljivanje otpada koja ispunjavaju uslove utvrđene ovim zakonom.

(6) Zabranjen je uvoz opreme koja sadrži PCB.

(7) Zabranjeno je spaljivanje PCB na palubama brodova.

(8) Zabranjeno je punjenje transformatora i drugih zatvorenih sistema (kondenzatora) sa tečnostima koje sadrže PCB.

Plan upravljanja opremom i otpadom koji sadrži PCB i evidencija PCB

Član 70

(1) Imalac opreme i otpada koji sadrži PCB dužan je da sačini plan upravljanja opremom i otpadom koji sadrži PCB u skladu sa ovim zakonom.

(2) Imalac opreme koja sadrži PCB i otpadnog PCB dužan je da vodi evidenciju o opremi i otpadnom PCB i količinama PCB i podatke iz evidencije dostavi Agenciji do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

(3) Plan upravljanja iz stava 1 ovog člana imalac opreme dužan je da dostavi Agenciji, najkasnije 60 dana prije početka aktivnosti postupka ili aktivnosti u toku koje nastaje otpad.

(4) Saglasnost na plan upravljanja iz stava 3 ovog člana daje Agencija.

(5) Način sačinjavanja plana upravljanja, način i postupak vođenja evidencije iz st. 1 i 2 ovog člana, način označavanja dekontaminirane opreme, način i postupak obrade PCB, otpada koji sadrži PCB i dekontaminacije opreme i najmanja količina PCB u opremi iz člana 69 ovog zakona, propisuje Ministarstvo.

Otpad koji sadrži ili je kontaminiran dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama (POPs otpad)

Član 71

(1) Imalac zalihe koja se sastoji od POPs supstanci, čija upotreba nije dozvoljena u skladu sa posebnim propisom, ovom zalihom upravlja kao da se radi o otpadu.

(2) Zabranjuju se postupci odstranjivanja ili prerade koji mogu dovesti do recikliranja ili ponovne upotrebe POPs u samostalnom obliku.

(3) Lice koje vrši preradu ili odstranjivanje otpada iz stava 1 ovog člana dužno je obezbijediti da se sadržaj POPs supstanci uništi ili nepovratno transformiše tako da preostali otpad i ispuštene supstance ili drugi ostaci poslije obrade ne pokazuju svojstva POPs supstance.

(4) Otpad koji sadrži POPs supstance ili je njome kontaminiran smije se prerađivati ili odstranjivati ili sa namjerom recikliranja, regeneracije ili ponovne upotrebe, pod uslovom da je sadržaj POPs supstanci ispod graničnih vrijednosti iz stava 6 ovog člana.

(5) Imalac zaliha koje se sastoje od ili sadrže POPs supstance, dužan je da Agenciji prijavi vrstu i količinu POPs zalihe, ako su količine veće od 50 kg.

(6) Listu POPs supstanci, način i postupak za upravljanje POPs otpadom i granične vrijednosti koncentracija POPs materija koje se odnose na preradu i odstranjivanje otpada koji sadrži ili je kontaminiran POPs supstancama propisuje Ministarstvo.

Otpad koji sadrži živu

Član 72

(1) Živa i živina jedinjenja, u čistom obliku ili u smjesama, iz bilo kojeg od sljedećih izvora smatraju se otpadom i odlažu se na način kojim se ne ugrožava životna sredina i zdravlje ljudi, u skladu sa ovim zakonom:

- industrija hlornih baza;
- prečišćavanje prirodnog gasa;
- rudarstvo i topljenje nemetala; i
- ekstrakcija iz rude cinabarita.

(2) Odlaganje otpada iz stava 1 ovog člana ne smije dovesti do ispuštanja žive u životnu sredinu.

(3) Privredni subjekti iz industrijskih sektora iz stava 1 al. 1, 2 i 3 ovog člana dostavljaju izvještaj o izvorima žive Agenciji do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

(4) Lice koje sprovodi privremeno skladištenje, pretvaranje žive ili solidifikaciju otpadne žive, dužno je da vodi evidenciju o skladištenju žive.

(5) Otpad koji sadrži živu koja je prošla pretvaranje i ako je primjenjiva solidifikacija, odlaže se u rudnicima soli koji su prilagođeni za odlaganje opasnog otpada od žive, dubokim podzemnim formacijama tvrde stijene ili nadzemnim objektima namijenjenim i opremljenim za odlaganje opasnog otpada od žive.

(6) Odlaganje otpada koji sadrži živu vrši se u skladu sa ovim zakonom.

(7) Lice iz stava 4 ovog člana dužno je da Agenciji dostavi podatke iz evidencije o skladištenju žive do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

(8) Sadržaj izvještaja o izvorima žive iz stava 3 ovog člana i način vođenja evidencije o skladištenju žive iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Kanalizacioni mulj

Član 73

(1) Proizvođač kanalizacionog mulja (u daljem tekst: mulj) dužan je da vodi evidenciju koja naročito sadrži:

1) ime i adresu, odnosno naziv i sjedište proizvođača mulja;
2) količinu mulja koja je proizvedena ili isporučena za dalju upotrebu;
3) sastav i karakteristike isporučenog mulja;
4) tehnološke karakteristike primijenjenog procesa;
5) ime i adresu, odnosno naziv i sjedište lica koje koristi mulj; i
6) lokaciju korišćenja, odnosno obrade mulja.

(2) Proizvođač mulja dužan je da nadležnom organu jedinice lokalne uprave na čijoj teritoriji nastaje mulj dostavi podatke iz evidencije iz stava 1 ovog člana do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Obrada mulja i upotreba obrađenog mulja

Član 74

(1) Obrada mulja vrši se biološkom, hemijskom ili termičkom obradom, skladištenjem u periodu koji nije kraći od šest mjeseci ili bilo kojim drugim postupkom kojim se smanjuje njegova podložnost fermentaciji i mineralizaciji i otklanja opasnost po zdravlje ljudi i životnu sredinu.

(2) Obrađeni mulj iz stava 1 ovog člana može se upotrebljavati:

1) u poljoprivredi pod uslovom da je namjena upotrebe obrađenog mulja ishrana bilja i da je registrovan kao sredstvo za ishranu bilja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upotreba sredstava za ishranu bilja;
2) na zelenim površinama i parkovima;
3) za potrebe rekultivacije zemljišta, uključujući pošumljavanje goleti;
4) na deponijama kao završni prekrivni sloj;
5) za potrebe dovođenja zemljišta za posebne namjene, a na osnovu planova o upravljanju otpadom i propisa o uređenju prostora;
6) za povrat energije spaljivanjem i/ili suspaljivanjem u skladu sa članom 80 ovog zakona;
7) za sanaciju neuređenih odlagališta otpada i drugih sličnih prostora koja treba privesti namjeni.

(3) Obradu mulja dužno je da vrši privredno društvo ili preduzetnik koji ima dozvolu iz člana 37 ovog zakona (u daljem tekstu: obrađivač mulja).

(4) Obrađivač mulja dužan je da vodi evidenciju koja naročito sadrži:

1) količinu proizvedenog obrađenog mulja;

2) sastav i karakteristike obrađenog mulja prema izvještaju o rezultatima analiza mulja;

3) način obrade mulja;

4) količinu isporučenog obrađenog mulja;

5) ime i adresu, odnosno naziv i sjedište lica koje koristi obrađeni mulj; i

6) lokaciju na kojoj će se obrađeni mulj koristiti.

(5) Evidenciju iz stava 4 ovog člana vodi proizvođač mulja ako vrši obradu mulja.

(6) Obrađivač mulja dužan je da Agenciji i nadležnom organu lokalne uprave na čijoj teritoriji vrši obradu mulja dostavi podatke iz evidencije iz stava 4 ovog člana do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

(7) Obrađivač mulja dužan je da licu koje koristi obrađeni mulj dostavi podatke o sastavu i karakteristikama mulja iz stava 4 tačka 2 ovog člana.

(8) Obrađivač mulja dužan je da podatke o korisniku obrađenog mulja iz stava 7 ovog člana dostavi fitosanitarnoj inspekciji.

(9) Način ispitivanja i uzorkovanja mulja, sastav i karakteristike obrađenog mulja, sadržaj i metode analize obrađenog mulja, način ispitivanja, odnosno uzorkovanja, sadržaj i metode analize zemljišta i uslove korišćenja obrađenog mulja propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnih za poljoprivredu i energetiku.

Zabrana upotrebe obrađenog mulja

Član 75

Zabranjena je upotreba obrađenog mulja:

1) na zemljištu na kojem postoji opasnost od ispiranja mulja u površinske vode i u zaštićenim prirodnim dobrima;

2) na zemljištu kraških polja, plitkom ili skeletnom zemljistu i šljunkovitom zemljištu;

3) na zemljištu kod kojeg je pH vrijednost niža od 5,0;

4) na zemljištu sa salinitetom višim od 800 ms/cm, plavnim dolinama, djelimično potopljenim oblastima i močvarnim područjima;

5) u zonama sanitarne zaštite izvorišta koja se koriste ili se mogu koristiti za snabdijevanje vodom za piće;

6) na pašnjacima ili u proizvodnji biljaka za stočnu ishranu, ako je vrijeme između korišćenja obrađenog mulja i skupljanja ljetine biljaka za stočnu ishranu ili početka ispaše kraće od 21 dan; i

7) na površinama koje su namijenjene za proizvodnju voća i povrća koje je u direktnom kontaktu sa zemljištem i koje se može jesti sirovo, u periodu od deset mjeseci prije početka berbe.

Obaveze korisnika obrađenog mulja

Član 76

(1) Prije upotrebe obrađenog mulja za namjene iz člana 74 stav 2 tač. 1 i 2 ovog zakona korisnik obrađenog mulja dužan je da obezbijedi analizu zemljišta na kojem će se obrađeni mulj koristiti.

2) Korisnik obrađenog mulja dužan je da:

- vodi evidenciju koja sadrži rezultate analiza obrađenog mulja iz člana 74 stav 4 ovog zakona i analize zemljišta iz stava 1 ovog člana, i
- pripremi godišnji izvještaj o količini korišćenog obrađenog mulja i lokacijama (katastarska opština i katastarska parcela), na kojima je koristio obrađeni mulj.

(3) Evidenciju i godišnji izvještaj iz stava 2 ovog člana korisnik obrađenog mulja dužan je da dostavi Agenciji i nadležnom organu lokalne uprave do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Medicinski i veterinarski otpad

Član 77

(1) Obrada medicinskog i veterinarskog otpada vrši se u skladu sa planom upravljanja medicinskim, odnosno veterinarskim otpadom i dozvolom za preradu i/ili odstranjivanje medicinskog, odnosno veterinarskog otpada.

(2) Preradu, odnosno odstranjivanje medicinskog i veterinarskog otpada može da vrši privredno društvo ili preduzetnik ako ima odgovarajuću opremu, postrojenje za obradu medicinskog i veterinarskog otpada i odgovarajući kadar, na osnovu dozvole za preradu i/ili odstranjivanje otpada, koju izdaje Agencija.

(3) Uslove u pogledu kadra i opreme, način i postupak obrade medicinskog otpada propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja, uz saglasnost Ministarstva.

(4) Uslove u pogledu kadra i opreme, način i postupak obrade veterinarskog otpada propisuje organ državne uprave nadležan za poslove veterinarstva, uz saglasnost Ministarstva.

Rudarski otpad

Član 78

(1) Rudarskim otpadom na osnovu dozvole za upravljanje rudarskim otpadom koju izdaje Agencija upravlja operater.

(2) Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se u skladu sa planom upravljanja rudarskim otpadom i drugom pratećom dokumentacijom, na osnovu koje operater određuje vrstu, način upravljanja i izvještavanja, kao i druge obaveze po pitanju upravljanja rudarskim otpadom.

(3) Dozvola iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o:

1) kategoriji objekta i/ili postrojenja za upravljanje rudarskim otpadom;

2) vrsti i karakteru rudarskog otpada koji će se odlagati;

3) količini rudarskog otpada u m^3 koji će biti odlagan u objektu i/ili postrojenju;

4) načinu obrade rudarskog otpada i metodama kontrole sastava rudarskog otpada;

5) postupku nadzora rada i održavanja postrojenja i/ili objekta;

6) izvještavanju nadležnog organa o radu objekta i/ili postrojenja;

7) uslovima koje operater mora da ispuni da bi se pristupilo postupku zatvaranja objekta i/ili postrojenja, kao i o sprječavanju štetnog uticaja objekta i/ili postrojenja na životnu sredinu nakon zatvaranja;

8) planu upravljanja otpadom.

(4) Plan upravljanja rudarskim otpadom operater izrađuje u skladu sa ciljevima:

1) sprječavanja ili smanjivanja nastajanja rudarskog otpada i njegovog negativnog uticaja na životnu sredinu, posebno uzimajući u obzir:

- upravljanje rudarskim otpadom u fazi projektovanja, kao i prilikom odabira metode otkopavanja i pripreme mineralnih sirovina;
- promjene do kojih može doći u rudarskom otpadu u vezi s povećanjem dostupne površine i izloženosti uslovima na površini zemlje;
- vraćanje ekstraktivnog otpada u iskopne šupljine nakon eksploatacije mineralne sirovine, u mjeri u kojoj je to tehnički i ekonomski izvodljivo i ekološki prihvatljivo, u skladu sa važećim standardima zaštite životne sredine propisanim primjenjivim zakonodavstvom;
- vraćanje površinskog sloja zemljišta nakon zatvaranja objekta i/ili postrojenja za upravljanje rudarskim otpadom ili ako to nije izvodljivo, njegovim iskorišćenjem na nekom drugom mjestu;
- upotrebu manje opasnih supstanci pri pripremi mineralnih sirovina;

2) podsticanja iskorišćenja rudarskog otpada recikliranjem, ponovnom upotrebom ili uklanjanjem takvog otpada kada je to prihvatljivo za životnu sredinu, u skladu sa propisima iz oblasti zaštite životne sredine;

3) obezbjeđivanje bezbjednog kratkoročnog i dugoročnog upravljanja ekstraktivnim otpadom, uz naročito razmatranje, već u fazi projektovanja, upravljanja objektima i/ili postrojenjima tokom rada i nakon zatvaranja, kao i izbor projekta kojim se obezbjeđuje da:

- postrojenje za upravljanje otpadom bude odgovarajuće locirano, uz posebno uzimanje u obzir nacionalnih obaveza koje se odnose na zaštićena područja, kao i geoloških, hidroloških, hidrogeoloških, seizmičkih i geotehničkih faktora, projektovano na način da ispunjava neophodne uslove za sprečavanje zagađenja zemljišta, vazduha, podzemnih i površinskih voda u kratkoročnom i dugoročnom periodu, uz posebno uvažavanje propisa kojima se štite navedeni resursi, obezbjeđivanje efikasnog prikupljanja zagađenih voda i procjednih voda kada je to propisano dozvolom, kao i smanjenje erozije izazvane vodom ili vjetrom u mjeri u kojoj je to tehnički moguće i ekonomski opravdano;
- postrojenje za upravljanje otpadom bude odgovarajuće izgrađeno, upravljano i održavano kako bi se obezbijedila njegova fizička stabilnost i spriječilo zagađenje ili kontaminacija zemljišta, vazduha,

površinskih i podzemnih voda u kratkoročnom i dugoročnom periodu, kao i kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri smanjilo narušavanje pejzaža;

- vrši redovan monitoring postrojenja za upravljanje otpadom, kao i redovne i vanredne inspekcijske preglede od strane nadležnih inspektora i preduzimaju mjere u slučaju da rezultati ukažu na nestabilnost ili zagađenje voda ili zemljišta;
- budu preduzete odgovarajuće mjere za rehabilitaciju zemljišta i zatvaranje postrojenja za upravljanje otpadom;
- budu preduzete odgovarajuće mjere za period nakon zatvaranja postrojenja za upravljanje otpadom.

(5) Zapisi o monitoringu i inspekcijskim pregledima iz stava 4 tačka 3 alineja 3 ovog člana čuvaju se zajedno sa dokumentacijom o dozvoli, radi obezbjeđivanja odgovarajućeg prenosa informacija, a naročito u slučaju promjene operatera.

(6) Operater je dužan da, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 48 sati od saznanja za nastanak događaja, obavijesti nadležni organ o svakom događaju koji može uticati na stabilnost postrojenja za upravljanje otpadom ili o svakom značajnom štetnom uticaju na životnu sredinu utvrđenom kroz postupke kontrole i monitoringa postrojenja za upravljanje otpadom.

(7) Operater je dužan da primijeni interni plan za vanredne situacije, kada je to primjenljivo, i postupi po uputstvima nadležnog organa u vezi sa korektivnim mjerama koje treba preduzeti.

(8) Operater snosi sve troškove koji nastanu sprovođenjem mjera iz stava 7 ovog člana.

(9) U učestalosti koju odredi Agencija, a najmanje jednom godišnje, operater dostavlja Agenciji izvještaj koji sadrži objedinjene podatke i rezultate monitoringa radi dokazivanja usklađenosti sa uslovima iz dozvole i unapređenja saznanja o otpadu i ponašanju postrojenja za upravljanje otpadom.

(10) Na osnovu dostavljenog izvještaja iz stava 9 ovog člana, Agencija može zahtijevati potvrdu rezultata monitoringa od strane nezavisnog stručnog lica.

(11) Zabranjeno je upravljanje rudarskim otpadom na način koji nije u skladu sa planom upravljanja i dozvolom za upravljanje rudarskim otpadom iz st. 1 i 2 ovog člana.

(12) Agencija vodi registar objekata i/ili postrojenja za upravljanje rudarskim otpadom i obezbjeđuje dostupnost podataka iz evidencije zainteresovanoj javnosti.

(13) Ako je objekat i/ili postrojenje za rudarski otpad kategorije A akumulacija u kojoj je prisutan cijanid, operater je dužan da, koristeći najbolje dostupne tehnologije, obezbijedi da koncentracija lako topivih cijanida u akumulaciji ne prelazi 10 mg/l.

(14) Uslove, sadržaj plana, sadržaj zahtjeva i dokumentaciju potrebnu za izdavanje dozvole za upravljanje rudarskim otpadom, pojedinosti plana i izvještavanje u slučaju velike nesreće u upravljanju rudarskim otpadom, kao i kriterijume, karakterizaciju, klasifikaciju i izvještavanje o rudarskom otpadu, propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite i spašavanja i organa državne uprave nadležnog za poslove istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina.

Postupak izdavanja dozvole za upravljanje rudarskim otpadom

Član 79

(1) Dozvola za upravljanje ekstraktivnim otpadom izdaje se na osnovu zahtjeva, uz koji se prilaže polisa osiguranja, kojom se obezbjeđuje ispunjenje svih obaveza iz dozvole izdate u skladu sa ovim zakonom, uključujući obaveze nakon zatvaranja postrojenja, kao i da su u svakom trenutku raspoloživa finansijska sredstva za sanaciju zemljišta zahvaćenog objektom za upravljanje otpadom, u skladu sa planom upravljanja otpadom.

(2) Agencija je dužna da nacrt dozvole izradi u roku od 60 dana od dana prijema urednog zahtjeva za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana i daje ga zajedno sa zahtjevom i priloženom dokumentacijom u razmatranje tehničkoj komisiji (u daljem tekstu: Komisija).

(3) Komisiju osniva Agencija rješenjem o obrazovanju kojim se utvrđuje broj članova, sastav i druga pitanja od značaja za rad Komisije.

(4) Agencija je dužna da o nacrtu dozvole iz stava 2 ovog člana i o mogućnosti uvida u prateću dokumentaciju obavijesti zainteresovane organe i organizacije i javnost, u roku od pet dana od dana izrade nacrta dozvole, kao i da na njihov zahtjev dostavi kopiju nacrta u roku od pet dana od dana prijema tog zahtjeva.

(5) Zainteresovani organi i organizacije i zainteresovana javnost mogu nadležnom organu dostaviti svoja mišljenja o nacrtu dozvole, u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja iz stava 4 ovog člana.

(6) Rješenje o izdavanju dozvole, odnosno o odbijanju zahtjeva za izdavanje dozvole nadležni organ dostavlja podnosiocu i obavještava druge organe i organizacije i javnost u roku od osam dana od dana donošenja rješenja.

(7) Agencija provjerava uslove iz izdate dozvole kada:

- su nastale promjene u radu postrojenja za upravljanje rudarskim otpadom;
- su rezultati monitoringa ili inspekcijskog nadzora iz člana 78 stav 4 ovog zakona ukazali na promjene u radu ili druge nepravilnosti;
- je došlo do promjene najboljih dostupnih tehnika.

(8) Operater koji je pribavio dozvolu za rad postrojenja za upravljanje rudarskim otpadom dužan je da Agenciji dostavi obavještenje o promjenama uslova rada koje utiču na uslove iz dozvole za upravljanje otpadom, u roku od 30 dana od dana nastanka promjene.

(9) Bliži postupak izdavanja dozvole za upravljanje rudarskim otpadom propisuje Ministarstvo.

Iskopne šupljine

Član 79a

(1) Operater je dužan da, prilikom vraćanja ekstraktivnog otpada u iskopne šupljine radi rehabilitacije i izgradnje, bez obzira na to da li je otpad nastao površinskom ili podzemnom eksploatacijom:

1) obezbijedi stabilnost ekstraktivnog otpada u skladu sa članom 78 ovog zakona;
2) preduzme mjere radi sprečavanja zagađenja zemljišta, površinskih i podzemnih voda u skladu sa propisom iz člana 79 stav 7 ovog zakona;
3) obezbijedi monitoring ekstraktivnog otpada i iskopnih šupljina u skladu sa propisom iz člana 79 stav 9 ovog zakona.

(2) Prilikom vraćanja ekstraktivnog otpada u iskopne šupljine, nastale površinskom ili podzemnom eksploatacijom, za koje je predviđeno da budu potopljene nakon zatvaranja, operater je dužan da preduzme neophodne mjere radi sprječavanja ili smanjenja pogoršanja stanja voda i zagađenja zemljišta, u skladu sa zakonom kojim se uređuju vode.

VII. SPALJIVANJE I SUSPALJIVANJE OTPADA

Postrojenja za spaljivanje i/ili suspaljivanje otpada

Član 80

(1) Otpad se spaljuje u postrojenjima za spaljivanje i/ili suspaljivanje otpada.

(2) Postrojenja za spaljivanje i/ili suspaljivanje otpada se projektuju, grade i opremaju na način kojim se obezbjeđuje tehničko-tehnološka funkcionalnost sa najmanjim mogućim količinama emisija i negativnim uticajem otpada po život i zdravlje ljudi i životnu sredinu.

(3) Dozvola za preradu i/ili odstranjivanje otpada u postrojenju za spaljivanje i/ili suspaljivanje otpada, pored podataka iz dozvole iz člana 37 ovog zakona, sadrži i mjere za:

- korišćenje energije koja nastaje spaljivanjem ili suspaljivanjem otpada;
- smanjivanje količine i opasnosti ostataka spaljivanja ili suspaljivanja otpada;
- odlaganje ostataka spaljivanja ili suspaljivanja otpada, ako se za ostatak ne može obezbijediti prerada.

(4) Ako se u postrojenju za spaljivanje i/ili suspaljivanje otpada spaljuje opasni otpad, dozvolom za preradu i/ili odstranjivanje otpada u postrojenju utvrđuje se i:

- količina i vrste opasnog otpada, u skladu sa katalogom otpada koji se mogu spaljivati;
- najmanji i najveći maseni tok po vrstama opasnog otpada;
- najniža i najviša kalorična vrijednost opasnog otpada;
- najveći sadržaj opasnih materija, a naročito PCB, hlora, fluora, sumpora i teških metala.

(5) Na postupak izdavanja dozvole za preradu i/ili odstranjivanje otpada u postrojenju primjenjuju se odredbe čl. 39, 40 i 41 ovog zakona.

Obaveze rukovodioca postrojenja za spaljivanje i/ili suspaljivanje

Član 81

(1) Rukovodilac postrojenja za spaljivanje i/ili suspaljivanje otpada, prije prijema otpada za spaljivanje ili suspaljivanje, dužan je da od imaoca otpada pribavi dokumentaciju o:

- fizičkim karakteristikama i hemijskom sastavu otpada i podatke neophodne za procjenu bezbjednosti primjene postupka spaljivanja i/ili suspaljivanja;
- oznakama štetnih materija sa kojima se otpad ne smije miješati, ako se vrši zajedničko spaljivanje i/ili suspaljivanje;
- neophodnim mjerama predostrožnosti koje treba primijeniti u rukovanju otpadom.

(2) Rukovodilac postrojenja iz stava 1 ovog člana, tokom prijema otpada za spaljivanje i/ili suspaljivanje, dužan je da:

- utvrdi količinu otpada;
- provjeri podudarnost otpada koji se prima sa podacima o otpadu koji su sadržani u formularu za transport otpada;
- uzme uzorke otpada radi provjere tačnosti podataka o fizičkim karakteristikama i hemijskom sastavu i podataka iz alineje 1 ovog stava, osim za komunalni, medicinski i veterinarski otpad.

(3) Rukovodilac postrojenja za spaljivanje i/ili suspaljivanje otpada, nakon spaljivanja i/ili suspaljivanja otpada, dužan je da:

- provjeri fizičke i hemijske karakteristike otpada koji nastaje tokom procesa spaljivanja i/ili suspaljivanja otpada, uključujući naročito čestice teških metala;
- privremeno skladišti pepeo koji nastaje iz spaljivanja i/ili suspaljivanja otpada u zatvorenim kontejnerima;
- odredi siguran način transporta otpada koji nastaje spaljivanjem i/ili suspaljivanjem otpada koji se ne može obraditi na mjestu na kome je nastao;
- čuva uzorke najmanje 30 dana od dana spaljivanja i/ili suspaljivanja otpada.

(4) Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne primjenjuju se na imaoca otpada koji vrši spaljivanje i/ili suspaljivanje sopstvenog otpada na mjestu na kojem je otpad nastao, u skladu sa ovim zakonom.

(5) Vrste otpada koji se ne mogu spaljivati i/ili suspaljivati, način obrade otpada u postrojenju za spaljivanje i/ili suspaljivanje otpada, uslovi koje treba da ispune objekti i postrojenja za spaljivanje i/ili suspaljivanje otpada, tehničko-tehnološki postupci spaljivanja i/ili suspaljivanja otpada, način sprječavanja nastanka i upravljanja otpadom nastalim procesom spaljivanja i/ili suspaljivanja, uslove za rukovodioca postrojenja za spaljivanje i/ili suspaljivanje otpada i način funkcionisanja procesa spaljivanja i/ili suspaljivanja propisuje Ministarstvo.

VIII. DEPONOVANJE I SKLADIŠTENJE OTPADA

Vrste deponija

Član 82

(1) Deponije za otpad mogu biti:

- deponija za opasan otpad;
- deponija za inertni otpad; i
- deponija za neopasan otpad.

(2) Karakteristike lokacije, sanitarno-tehničke uslove, način rada i zatvaranja deponija, stručnu spremu i kvalifikaciju rukovodioca deponije propisuje Ministarstvo.

Zabrana odlaganja otpada na deponiji

Član 83

(1) Zabranjeno je odlaganje otpada na deponiji:

1) u suprotnosti sa planovima upravljanja otpadom;
2) u tečnom stanju;
3) koji ima eksplozivna, oksidirajuća, veoma zapaljiva ili zapaljiva svojstva;
4) koji je neobrađeni medicinski ili veterinarski otpad;
5) koji čine otpadne automobilske i industrijske baterije;
6) ako otpad čini cijela ili zdrobljena otpadna guma, osim gume od bicikla i gume sa spoljnim prečnikom većim od 1400 mm;
7) koji je nastao kao rezultat naučnog istraživanja, čije svojstvo nije poznato ili je novo i njegov uticaj na ljude ili životnu sredinu nije poznat; i

8) na području koji može imati uticaj na površinske i podzemne vode.

(2) Zabranjeno je miješanje različitih vrsta otpada, miješanje otpada sa drugim supstancama, razblaživanje i sprovođenje drugih postupaka radi obezbjeđivanja uslova za prihvatanje otpada na deponiju.

(3) Zabranjeno je odlaganje otpada na deponiji, naročito komunalnog otpada koji je pogodan za recikliranje ili druge postupke prerade, osim otpada za koji je odlaganje najbolje ekološko rješenje.

(4) Vrste otpada koje se mogu odložiti i uslove za prihvatanje otpada na deponiju propisuje Ministarstvo.

Smanjenje količine otpada

Član 84

(1) Proizvođač otpada dužan je da otpad podvrgne fizičkoj, hemijskoj, biološkoj i termičkoj obradi i sortiranju radi smanjenja količine ili zapremine otpada za odlaganje.

(2) Na inertan otpad ili otpad kod koga primjena postupka fizičke, hemijske ili biološke obrade ne može uticati na smanjenje količine ili zapremine za odlaganje ne primjenjuju se postupci iz stava 1 ovog člana.

(3) Od ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada, količina odloženog obrađenog komunalnog otpada mora se smanjiti na 10% ili manje, do 2040. godine.

(4) Pravila za izračunavanje postizanja cilja smanjivanja količine odloženog obrađenog komunalnog otpada utvrđuju se propisom Ministarstva.

Mješovito odlaganje otpada na deponiji

Član 85

(1) Zabranjeno je odlaganje opasnog otpada na deponiji za neopasan otpad.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, opasan otpad koji nakon obrade ne reaguje na druge vrste otpada može se odlagati u odvojene djelove deponije za neopasni otpad, osim na deponije za inertan otpad, pod uslovom da ocjedne vode iz opasnog otpada ispunjavaju uslove iz dozvole za odlaganje neopasnog otpada.

(3) Imalac opasnog otpada iz stava 2 ovog člana dužan je da za odlaganje opasnog otpada u odvojene djelove deponija za neopasan otpad, pribavi odobrenje nadležnog organa lokalne uprave na čijoj teritoriji se nalazi deponija, kao i saglasnosti rukovodioca deponije za odlaganje neopasnog otpada i Agencije.

Inertni otpad

Član 86

Inertni otpad može se odlagati samo na deponiji za inertni otpad.

Miješani komunalni otpad

Član 87

(1) Miješani komunalni otpad odlaže se na deponiju za neopasan otpad.

(2) Prije odlaganja miješani komunalni otpad se mehanički i biološki obrađuje radi ispunjavanja uslova iz člana 85 stav 3 ovog zakona.

(3) Godišnja količina biološki razgradivih sastavnih djelova u miješanom komunalnom otpadu koji se odloži na deponiju mora biti manja od količine biološko razgradivog komunalnog otpada koja je za odlaganje utvrđena programom iz člana 27 ovog zakona.

Obaveze rukovodioca deponije

Član 88

Rukovodilac deponije dužan je da:

1) utvrdi količinu otpada prije njegovog prijema na deponiju;

2) provjeri podudarnost primljenog otpada sa podacima sadržanim u formularima za transport otpada;

3) odbije prijem otpada na deponiju ako utvrdi nepodudarnost otpada sa podacima sadržanim u formularu za transport otpada i odmah obavijesti ekološkog inspektora;

4) obezbijedi selektivno odlaganje otpada radi sprječavanja reakcija elemenata različitih vrsta otpada na životnu sredinu i zdravlje ljudi i stvaranja uslova za obnavljanje i dalje korišćenje područja deponije;

5) obezbijedi pravilan rad tehničkih uređaja kojima je deponija opremljena i primjenjuje sanitarne, higijenske, protivpožarne i propise o zaštiti na radu, u skladu sa zakonom;

6) obavijesti organ koji je izdao dozvolu za rad deponije o prestanku rada deponije nakon završnog prekrivanja;

7) nadgleda deponiju otpada tokom rada, o čemu dostavlja godišnji izvještaj Agenciji do 31. marta tekuće za prethodnu godinu; i

8) bez odlaganja obavijesti ekološkog inspektora o uočenim promjenama na deponiji koje mogu uticati na životnu sredinu i zdravlje ljudi.

Zatvaranje deponije

Član 89

(1) Zatvaranje dijela ili cijele deponije vrši se:

- u skladu sa dozvolom;
- na zahtjev rukovodioca deponije na osnovu odobrenja Agencije;
- po nalogu Agencije.

(2) Deponija ili dio deponije smatra se zatvorenim ako su ispunjeni svi uslovi utvrđeni glavnim projektom za zatvaranje deponije i kada Agencija procijeni sve izvještaje rukovodioca deponije, utvrdi ispunjenost svih uslova za zatvaranje deponije i obavijesti privredno društvo ili preduzetnika koje upravlja deponijom o odluci o prestanku rada deponije ili dijela deponije.

(3) Nakon zatvaranja deponije lica iz stava 2 ovog člana odgovorna su za njeno održavanje, nadzor i kontrolu nakon zatvaranja, na način i u roku koji odredi Agencija.

(4) Rok održavanja, nadzora i kontrole područja deponije nakon zatvaranja ne može biti kraći od 30 godina.

(5) Lica iz stava 2 ovog člana dužna su da obavijeste Agenciju o negativnim uticajima na životnu sredinu i zdravlje ljudi utvrđenim kontrolom iz stava 3 ovog člana.

(6) Nakon dobijanja obavještenja iz stava 5 ovog člana Agencija određuje rokove i način sanacije uočenih negativnih uticaja.

Finansijska sredstva za odlaganje otpada na deponiji i zatvaranje deponije

Član 90

(1) Proizvođač otpada dužan je da plati sve troškove odlaganja otpada na deponiji i troškove zatvaranja, nadzora i kontrole nakon zatvaranja deponije.

(2) Finansijska sredstva za troškove održavanja i kontrole nakon zatvaranja deponije utvrđuju se u dozvoli iz člana 37 ovog zakona.

(3) Cijena usluge odlaganja otpada na deponiji iz stava 1 ovog člana utvrđuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuju komunalne djelatnosti.

(4) Za deponovanje miješanog komunalnog otpada plaća se posebna godišnja naknada za odlaganje mehanički i biološki obrađenog miješanog komunalnog otpada.

(5) Visinu, način obračuna i plaćanja naknade iz stava 4 ovog člana propisuje Vlada.

Skladištenje otpada

Član 91

(1) Otpad se skladišti:

1) vremenski ograničeno:
   - tokom sakupljanja ili radi transporta otpada do mjesta obrade na period koji nije duži od godinu dana;
   - na skladištu obrađivača otpada na period koji nije duži od tri godine;

2) vremenski neograničeno u podzemnom skladištu.

(2) Rokovi iz stava 1 tačka 1 ovog člana ne mogu se produžavati bez obzira na broj preuzimanja otpada između privrednih društava i/ili preduzetnika koji obavljaju djelatnost sakupljanja, transporta, prerade i/ili odstranjivanja, trgovanja ili posredovanja otpada, u skladu sa ovim zakonom.

(3) Skladištenje otpada se vrši u skladu sa:

- planom upravljanja otpadom proizvođača otpada;
- dozvolom za preradu, odnosno odstranjivanje otpada.

(4) Otpad se skladišti u objektu koji ima upotrebnu dozvolu, odnosno dokaz o upisu u katastar nepokretnosti koji su izdati u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata.

(5) Otvoreni prostor sa čvrstom podlogom i riješenim ispustom za otpadne vode u kome se skladišti otpad uređuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata.

(6) Ispunjenost uslova utvrđenih propisom iz stava 7 ovog člana utvrđuje Agencija.

(7) Bliži uslovi koje treba da ispunjava objekat za skladištenje otpada, način i uslovi skladištenja različitih vrsta otpada propisuje Ministarstvo.

Privremeno skladištenje komunalnog otpada

Član 92

(1) Jedinice lokalne samouprave koje nemaju izgrađenu infrastrukturu u skladu sa zakonom mogu komunalni otpad:

- predati privrednom društvu ili preduzetniku koje ima dozvolu za preradu i/ili odstranjivanje otpada,
- privremeno skladištiti prije nego otpad predaju na obradu privrednom društvu ili preduzetniku iz alineje 1 ovog stava.

(2) Lokacija na kojoj će se privremeno skladištiti komunalni otpad sakupljen sa područja jedinice lokalne samouprave određuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata.

(3) Subjekta koji upravlja privremenim skladištem određuje skupština jedinice lokalne samouprave.

(4) Lokacija za privremeno skladištenje komunalnog otpada mora da:

- bude ograđena, kako bi se spriječilo prisustvo neovlašćenih lica, domaćih i divljih životinja i nekontrolisano odlaganje otpada;
- bude opremljena vagom za mjerenje količine otpada koji se privremeno skladišti;
- ima organizovanu čuvarsku službu i službu za prijem otpada i održavanje privremenog skladišta; i
- ispunjava i druge uslove radi obezbjeđivanja da privremeno skladištenje ne doprinosi dodatnom ugrožavanju životne sredine i zdravlja ljudi.

(5) Jedinice lokalne samouprave koje ne obezbijede lokaciju za privremeno skladištenje komunalnog otpada u skladu sa st. 2, 3 i 4 ovog člana, odnosno koje privremeno skladište komunalni otpad duže od godinu dana na lokaciji za privremeno skladištenje komunalnog otpada dužne su da plaćaju godišnju naknadu po toni komunalnog otpada koji odlažu.

(6) Sredstva od naknade iz stava 5 ovog člana uplaćuju se na račun Fonda za zaštitu životne sredine i mogu se koristiti samo za finansiranje i kofinansiranje izgradnje postrojenja za obradu otpada, nabavku opreme i vozila za sakupljanje i transport otpada i sanaciju i rekultivaciju neuređenih odlagališta.

(7) Jedinica lokalne samouprave dužna je da obezbijedi vođenje evidencije o prijemu otpada na lokaciji za privremeno skladištenje komunalnog otpada u skladu sa članom 52 stav 2 ovog zakona.

(8) Evidenciju iz stava 7 ovog člana vodi subjekat koji upravlja privremenim skladištem komunalnog otpada.

(9) Način privremenog skladištenja otpada iz stava 1 alineja 2 ovog člana i uslove zaštite životne sredine i zdravlja ljudi, propisuje jedinica lokalne samouprave, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva.

(10) Visinu, način obračuna i plaćanja naknade iz stava 5 ovog člana propisuje Vlada.

Privremeno skladištenje neopasnog građevinskog otpada

Član 93

(1) Proizvođač neopasnog građevinskog otpada može neopasni građevinski otpad:

- predati privrednom društvu ili preduzetniku koji ima dozvolu za preradu i/ili odstranjivanje otpada;
- privremeno skladištiti prije nego otpad preda na obradu privrednom društvu ili preduzetniku iz alineje 1 ovog stava.

(2) Lokacija na kojoj će se privremeno skladištiti neopasni građevinski otpad sakupljen sa područja jedinice lokalne samouprave određuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata.

(3) Subjekta koji upravlja privremenim skladištem određuje skupština jedinice lokalne samouprave.

(4) Lokacija za privremeno skladištenje neopasnog građevinskog otpada može se odrediti i kao posebna zona u okviru lokacije za privremeno skladištenje komunalnog otpada iz člana 92 stav 2 ovog zakona.

(5) Lokacija iz stava 2 ovog člana mora da:

- bude ograđena, kako bi se spriječilo prisustvo neovlašćenih lica i nekontrolisano odlaganje otpada;
- bude opremljena vagom za mjerenje količine neopasnog građevinskog otpada koji se privremeno skladišti;
- ima organizovanu čuvarsku službu i službu za prijem otpada; i
- ispunjava i druge uslove radi obezbjeđivanja da privremeno skladištenje ne doprinosi dodatnom ugrožavanju životne sredine.

(6) Jedinice lokalne samouprave koje ne obezbijede lokaciju za privremeno skladištenje neopasnog građevinskog otpada u skladu sa st. 2 do 5 ovog člana, odnosno koje privremeno skladište neopasni građevinski otpad duže od godinu dana na lokaciji iz stava 2 ovog člana dužne su da plaćaju godišnju naknadu po toni neopasnog građevinskog otpada koji odlažu.

(7) Sredstva od naknade iz stava 6 ovog člana uplaćuju se u Fond za zaštitu životne sredine i mogu se koristiti samo za finansiranje i kofinansiranje izgradnje postrojenja za obradu građevinskog otpada, nabavku opreme i vozila za sakupljanje i transport građevinskog otpada i sanaciju i rekultivaciju neuređenih odlagališta građevinskog otpada.

(8) Izuzetno od stava 7 ovog člana jedinice lokalne samouprave ne plaćaju naknadu za privremeno skladištenje neopasnog građevinskog otpada, ako subjekat koji upravlja privremenim skladištem prerađuje neopasni građevinski otpad u skladu sa članom 21 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

(9) Proizvođač neopasnog građevinskog otpada dužan je da subjektu iz stava 3 ovog člana plaća naknadu po toni odloženog otpada, u visini koja pokriva troškove održavanja privremenog skladišta i prerade neopasnog građevinskog otpada, umanjene za prihod koji ostvari od plasmana dobijenog građevinskog materijala.

(10) Naknadu iz stava 9 ovog člana utvrđuje subjekat iz stava 3 ovog člana cjenovnikom, na koji saglasnost daje skupština jedinice lokalne samouprave.

(11) Jedinica lokalne samouprave dužna je da obezbijedi vođenje evidencije o prijemu neopasnog građevinskog otpada na lokaciji iz stava 2 ovog člana.

(12) Evidenciju iz stava 11 ovog člana vodi subjekat koji upravlja privremenim skladištem neopasnog građevinskog otpada.

(13) Način privremenog skladištenja neopasnog građevinskog otpada iz stava 1 alineja 2 ovog člana i uslove zaštite životne sredine propisuje jedinica lokalne samouprave, uz prethodno mišljenje Ministarstva.

(14) Visinu, način obračuna i plaćanja naknade iz stava 7 ovog člana propisuje Vlada.

Plan sanacije lokacije za privremeno skladištenje

Član 94

(1) Subjekat koji upravlja privremenim skladištem iz člana 92 stav 3 i člana 93 stav 3 ovog zakona sačinjava plan sanacije lokacije za privremeno skladištenje komunalnog otpada, odnosno neopasnog građevinskog otpada, u roku utvrđenom Državnim planom.

(2) Plan sanacije lokacija iz stava 1 ovog člana sadrži i održavanje, nadzor i kontrolu sanirane lokacije u trajanju od najmanje tri godine.

(3) Saglasnost na plan sanacije lokacija iz stava 1 ovog člana daje Agencija u roku od 30 dana od dana dostavljanja plana sanacije na saglasnost.

(4) Nakon isteka roka za privremeno skladištenje komunalnog, odnosno neopasnog građevinskog otpada, subjekat iz stava 1 ovog člana odgovoran je za održavanje, nadzor i kontrolu sanirane lokacije u trajanju od najmanje tri godine.

IX. PREKOGRANIČNO KRETANJE OTPADA

Pojam prekograničnog kretanja

Član 95

(1) Prekograničnim kretanjem otpada smatra se uvoz otpada na teritoriju Crne Gore, tranzit otpada inostranog porijekla preko teritorije Crne Gore i izvoz otpada sa teritorije Crne Gore.

(2) Prekogranično kretanje otpada vrši se pod uslovom da se otpad pakuje, obilježava i transportuje na način kojim se obezbjeđuju uslovi za najmanji rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu.

(3) Prekogranično kretanje otpada prati dokumentacija o kretanju od mjesta gdje je kretanje počelo do konačnog odredišta u skladu sa standardima i međunarodnim propisima koji se odnose na prekogranični promet.

Uvoz i izvoz otpada

Član 96

(1) Zabranjen je uvoz opasnog otpada.

(2) Zabranjen je uvoz neopasnog otpada radi odstranjivanja i korišćenja kao gorivo ili na drugi način za proizvodnju energije.

Dozvola za uvoz, izvoz i tranzit otpada

Član 97

(1) Uvoz i tranzit neopasnog otpada može da se vrši samo na osnovu dozvole koju, na zahtjev privrednog društva ili preduzetnika, izdaje Agencija.

(2) Izvoz i tranzit opasnog otpada, može da se vrši samo na osnovu dozvole koju, na zahtjev privrednog društva ili preduzetnika, izdaje Agencija.

(3) Izvoz neopasnog otpada može vršiti privredno društvo ili preduzetnik upisan u registar izvoznika neopasnog otpada, u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim propisima kojima se uređuje prekogranično kretanje otpada.

(4) Dozvole iz st. 1 i 2 ovog člana upisuju se u registar koji vodi Agencija.

(5) Uvoz, izvoz i tranzit otpada koji se obavlja u više pošiljki u slučaju kada se radi o otpadu istih fizičko-hemijskih osobina i koji se otprema na isto odredište, preko istih graničnih prelaza može se odobriti na period do godinu dana, na osnovu zahtjeva privrednog društva ili preduzetnika.

(6) Sadržaj dokumentacije koji se podnosi uz zahtjev za izdavanje dozvole iz st. 1 i 2 ovog člana, listu klasifikacije otpada u prekograničnom kretanju, obrazac dozvole za uvoz, izvoz i tranzit otpada i sadržaj i način vođenja registra iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Registar izvoznika neopasnog otpada

Član 98

(1) Izvoz neopasnog otpada, može da vrši privredno društvo ili preduzetnik koji je upisan u registar izvoznika neopasnog otpada.

(2) Upis u registar iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu zahtjeva koji se podnosi Agenciji.

(3) Registar iz stava 1 ovog člana vodi Agencija.

(4) Privredna društva i preduzetnici koji su upisani u registar iz stava 1 ovog člana dužni su da dostave Agenciji godišnji izvještaj o vrstama i količinama izvezenog neopasnog otpada, do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

(5) Ako izvoznik ne dostavi podatke iz stava 4 ovog člana, Agencija će izvoznika brisati iz registra i o tome obavijestiti izvoznika i organ nadležan za poslove carine.

(6) Način vođenja i sadržaj zahtjeva za upis u registar iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Granični prelazi

Član 99

Granične prelaze preko kojih se može obavljati prekogranično kretanje otpada određuje Vlada.

X. NADZOR

Nadležni organ

Član 100

(1) Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrše, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom, Ministarstvo, organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine, organi državne uprave nadležni za oblast poljoprivrede, šumarstva, energetike, rudarstva i geoloških istraživanja, saobraćaja, unutrašnje trgovine i nadležni organi lokalne uprave.

(2) Poslove inspekcijskog nadzora vrši:

1) ekološka inspekcija u odnosu na:

- opasan otpad,

- industrijski otpad, uključujući otpad iz neorganskih i organskih hemijskih i termičkih procesa, osim otpada iz rudarstva,
- posebne vrste otpada, osim mulja, i

2) inspekcija za šumarstvo u odnosu na korišćenje obrađenog mulja za pošumljavanje goleti;

3) elektroenergetska inspekcija u odnosu na korišćenje obrađenog mulja za povrat energije;

4) inspekcija za rudarstvo, geologiju i ugljovodonike u odnosu na rudarski otpad;

5) tržišna inspekcija u odnosu na: nadležne za nadzor proizvoda, odnosno grupe proizvoda u pogledu bezbjednosti i usklađenosti sa propisanim zahtjevima za označavanje proizvoda oznakom o obaveznom odvojenom sakupljanju otpada koji nastaje od proizvoda za koji je propisana proširena odgovornost iz člana 14 stav 1 ovog zakona;

6) Državni komunalni inspektor u odnosu na:

- vršenje obaveza jedinice lokalne samouprave utvrđene ovim zakonom;
- poslove koji se vrše na lokaciji sanitarne deponije ili privremenog skladišta ili u kome se vrši prerada i/ili odstranjivanje komunalnog i neopasnog građevinskog otpada;
- mulj;
- isupunjenost uslova i obavljenje poslova imaoca komunalnog i neopasnog građevinskog otpada;
- donošenje i sprovođenje lokalnog plana upravljanja otpadom.

(3) Poslove inspekcijskog nadzora koji se odnose na odlaganje komunalnog i neopasnog građevinskog otpada na javne površine i zemljište i/ili u zemljište, u kontejnere, odnosno posude za sakupljanje otpada, kao i poslove inspekcijskog nadzora nad propisima jedinice lokalne samouprave donijetim na osnovu ovog zakona vrši komunalni inspektor.

(4) Poslove inspekcijskog nadzora na kontroli ispuštanja otpadnih jestivih ulja i masti, koje nastaju pripremom hrane u ugostiteljskim, turističkim i drugim sličnim objektima, u mrežu atmosferske kanalizacije i vode, vrši inspektor za vode jedinice lokalne samouprave.

(5) Poslove inspekcijskog nadzora za korišćenje obrađenog mulja u poljoprivredne svrhe vrši fitosanitarni inspektor.

(6) Poslove inspekcijskog nadzora za odlaganje otpada u zoni putnog zemljišta za državne puteve vrši inspektor za državne puteve, a poslove inspekcijskog nadzora za odlaganje otpada u zoni putnog zemljišta za opštinske puteve, kao i djelove državnog puta unutar granica naselja vrši inspektor lokalne uprave.

(7) Komunalni nadzor u okviru nadležnosti jedinice lokalne samouprave na obezbjeđivanju komunalnog reda nad primjenom odredbi ovog zakona vrši komunalni policajac.

(8) Organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine vrši kontrolu dostavljenih podataka o otpadu koje su privredni subjekti dužni dostaviti po osnovu ovog propisa.

(9) Kontrola podataka iz stava 8 ovog člana se vrši na način što će organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine u saradnji sa organom uprave nadležnim za poslove inspekcijskog nadzora ili samostalno, prispjele podatke provjeriti na terenu.

Ovlašćenja i obaveze ekološkog inspektora

Član 101

(1) Pored ovlašćenja utvrđenim Zakonom o inspekcijskom nadzoru, ekološki inspektor ima ovlašćenja da:

1) provjerava ispunjenost uslova na osnovu kojih se smatra da materije ili predmeti nijesu otpad već sporedni proizvod;

2) provjerava poštovanje i postupanje po uslovima i kriterijumima u okviru dozvolom propisanog postupka prerade otpada na osnovu kojih smatra da otpad prestaje biti otpad;

3) kontroliše da li pravno lice ili preduzetnik, koje razvija ili unaprjeđuje proizvod, proizvodi, obrađuje, prodaje ili uvozi proizvode obavlja svoje aktivnosti u skladu sa režimom proširene odgovornosti proizvođača, osim za označavanje proizvoda natpisom proizvođača i oznakom o obaveznom odvojenom sakupljanju otpada;

4) kontroliše poštovanje i postupanje po uslovima na osnovu kojih je proizvođač ili pravno lice, koji upravlja organizovanim sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada, upisan u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada;

5) kontroliše ispunjavanje obaveza proizvođača koji mora biti u skladu sa programom proširene odgovornosti proizvođača uključen u organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada;

6) kontroliše da li imalac otpada upravlja otpadom u skladu sa ovim zakonom, planovima i programima upravljanja otpadom i zahtjevima zaštite životne sredine;

7) kontroliše da li se otpad sakuplja odvojeno;

8) kontroliše miješanje opasnog otpada u skladu sa dozvolom za obradu;

9) provjerava da li se postupci upravljanja otpadom vrše u skladu sa izdatim dozvolama i saglasnostima;

10) prati ispunjenje obaveza o vođenju evidencije o proizvodnji i upravljanju otpadom i o davanju proizvoda na tržište od kojih nastaju posebne vrste otpada;

11) kontroliše sprovođenje plana upravljanja otpadom proizvođača otpada;

12) kontroliše aktivnosti privrednog društva ili preduzetnika koje se bavi preradom, odnosno odstranjivanjem otpada, osim neopasnog građevinskog otpada koji se odlaže na lokaciji sa teritorije jedne jedinice lokalne samouprave;

13) kontroliše aktivnosti privrednog društva ili preduzetnika koje se bavi sakupljanjem, odnosno transportom otpada;

14) kontroliše upravljanje posebnim vrstama otpada, izuzev mulja;

15) kontroliše postupak spaljivanja i suspaljivanja otpada i način na koji rukovodilac postrojenja za spaljivanje i suspaljivanje postupa prije prijema otpada i nakon spaljivanja otpada;

16) kontroliše i prati rad deponije, uključujući i aktivnosti nakon zatvaranja deponije i način na koji postupa rukovodilac deponije, u skladu sa obavezama utvrđenim na osnovu ovog zakona;

17) kontroliše i prati skladištenje otpada, osim skladištenje i privremeno skladištenje komunalnog i neopasnog građevinskog otpada;

18) prati i kontroliše prekogranično kretanje otpada.

(2) Ekološki inspektor kontroliše rad postrojenja za obradu ili spaljivanje otpada i aktivnosti nakon zatvaranja deponije periodičnim inspekcijama sa periodom koja nije duži od pet godina.

(3) Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti ekološki inspektor, pored ovlašćenja iz stava 1 ovog člana, ima obavezu da subjektu nadzora:

1) naredi zabranu sakupljanja, transporta, prerade ili odstranjivanja otpada ukoliko jedan od navedenih postupaka upravljanja otpadom ugrožava životnu sredinu i zdravlje ljudi;

2) naredi otklanjanje nedostataka u sakupljanju, transportu, preradi ili odstranjivanju u slučaju iz tačke 1 ovog stava;

3) naredi privrednom društvu ili preduzetniku pribavljanje potvrde upisa u registar, odnosno dozvole, u roku koji ne može biti kraći od 30 dana, ako utvrdi da se obavljanje poslova sakupljanja ili transporta, odnosno prerade ili odstranjivanja otpada vrši bez upisa u registar, odnosno odgovarajuće dozvole, a ako privredno društvo ili preduzetnik ne pribavi odgovarajuću potvrdu, odnosno dozvolu, privremeno zabrani obavljanje sakupljanja ili transporta, odnosno prerade ili odstranjivanja otpada;

4) naredi prilikom prekograničnog kretanja otpada da se vrati otpad ako se radi o nelegalnoj pošiljci otpada;

5) naredi otklanjanje nedostataka u utvrđenom roku, ako utvrdi da se u postupcima upravljanja otpadom ne primjenjuju odredbe ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona;

6) naredi izradu, donošenje, vođenje i dostavu propisanih akata i/ili dokumentacije propisane ovim zakonom, ako utvrdi da nijesu izrađeni ili donijeti ili se dokumenta ne vode ili se ne vode na propisani način, odnosno ako se ne dostavljaju na propisani način i u propisanim rokovima;

7) naredi uklanjanje otpada u primjerenom roku ako utvrdi da je otpad ostavljen, odbačen i/ili odložen na mjestu koje nije predviđeno za odlaganje ili izvan lokacije za koju je izdata dozvola ili se otpad ne skladišti na propisan način, odnosno ako skladišni prostor u kojem se otpad skladišti ne ispunjava propisane uslove i/ili se skladišti duže nego je to ovim zakonom ili podzakonskim propisom dopušteno, ili se otpad skladišti na lokaciji za koju nema odgovarajućeg akta za skladištenje otpada.

(4) Ako je nepropisno skladištenim, ostavljenim, odbačenim, ispuštenim ili odloženim otpadom zagađeno zemljište i/ili voda ili drugi materijali, ekološki inspektor rješenjem naređuje imaocu otpada ili vlasniku zemljišta i/ili objekta ili upravljaču dobrom da obezbijedi sakupljanje i obradu otpada, kao i sakupljanje i obradu zemljišta i/ili drugih materijala koji su usljed toga zagađeni i/ili pomiješani sa otpadom.

(5) Ako je vlasnik nepropisno skladištenog, ostavljenog, odbačenog i/ili odloženog otpada nepoznat, ekološki inspektor rješenjem naređuje uklanjanje otpada vlasniku ili korisniku nekretnine na kojoj je nepropisno skladišten, ostavljen, odbačen i/ili odložen otpad, ili korisniku ili subjektu koji u skladu sa posebnim propisima upravlja određenim područjem (dobrom), ako je otpad odložen na tom području (dobru) ili subjektu koji je

zatečen da odbacuje i/ili odlaže otpad ili koji ne može dokazati da je izvršio odlaganje otpada u skladu sa ovim zakonom.

(6) U slučajevima iz st. 4 i 5 ovog člana ekološki inspektor određuje rok za uklanjanje otpada, a koji ne može biti duži od šest mjeseci.

(7) U slučaju nepostupanja po rješenju u roku iz stava 6 ovog člana, Vlada Crne Gore ili jedinica lokalne uprave, zavisno ko je korisnik zemljišta ili nekretnine, imaju obavezu da obezbijede i izvrše uklanjanje tog otpada i/ili izvrše sanaciju preko svoje izvršne službe ili privrednih subjekata koji vrše poslove održavanja i čišćenja javnih površina i upravljanja otpadom a čiji su osnivač, u skladu sa ovim zakonom.

(8) U slučajevima iz stava 7 ovog člana, Vlada Crne Gore i jedinica lokalne uprave imaju pravo na naknadu troškova od izvršenika ukoliko je poznat ili se naknadno otkrije.

Ovlašćenja i obaveze državnog inspektora za komunalni otpad, neopasan građevinski otpad i mulj

Član 102

(1) Pored ovlašćenja utvrđenim Zakonom o inspekcijskom nadzoru, državni komunalni inspektor za komunalni otpad, neopasan građevinski otpad i mulj (u daljem tekstu: državni komunalni inspektor), ima ovlašćenja da kontroliše kod vršioca upravljanja komunalnim, neopasnim građevinskim otpadom i muljem, i to:

1) tehnološki postupak, korišćene sirovine i druge materijale i organizovanje uslužne djelatnosti kojima se sprečava nastanak komunalnog otpada ili čijom primjenom se proizvodi najmanja količina komunalnog i neopasnog građevinskog otpada;

2) da li imalac komunalnog otpada, neopasnog građevinskog otpada i mulja upravlja sa komunalnim otpadom, neopasnim građevinskim otpadom i muljem, u skladu sa ovim zakonom, planovima i programima upravljanja komunalnim otpadom, neopasnim građevinskim otpadom i muljem, i zahtjevima zaštite životne sredine i zdravlja ljudi;

3) sprovođenje lokalnog plana, uključujući i mjere za upravljanje biootpadom;

4) ispunjenost uslova i prati aktivnosti privrednog društva ili preduzetnika koje se bavi sakupljanjem, odnosno transportom komunalnog otpada i neopasnog građevinskog otpada, uključujući ispunjenje obaveze proizvođača komunalnog otpada i neopasnog građevinskog otpada da vrši selekciju otpada radi recikliranja u skladu sa ovim zakonom;

5) da li se postupci upravljanja komunalnim otpadom, neopasnim građevinskim otpadom i muljem, vrše u skladu sa izdatim dozvolama i saglasnostima;

6) ispunjenje obaveza o vođenju evidencije o proizvodnji i upravljanju komunalnim otpadom i neopasnim građevinskim otpadom;

7) način upravljanja muljem u skladu sa članom 29 ovog zakona.

(2) Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti državni komunalni inspektor, pored ovlašćenja iz stava 1 ovog člana, ima obavezu da subjektu nadzora:

1) naredi zabranu upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom i muljem u skladu sa zakonom; i

2) naredi otklanjanje nedostataka u slučaju iz tačke 1 ovog stava.

Ovlašćenje fitosanitarnog inspektora

Član 103

Pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, fitosanitarni inspektor ima:

1) ovlašćenje da kontroliše kvalitet i dozvoljenu upotrebu obrađenog mulja u poljoprivredi i za zelene površine i parkove;

2) dužnost da naredi zabranu korišćenje mulja u poljoprivredne svrhe ako obrađeni mulj ne odgovara propisanom kvalitetu i ako se ne upotrebljava na način utvrđen zakonom.

Ovlašćenja inspektora šumarstva

Član 104

Pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, inspektor šumarstva ima:

1) ovlašćenje da kontroliše kvalitet i dozvoljenu upotrebu obrađenog mulja za rekultivaciju zemljišta, uključujući pošumljavanje goleti i upotrebu na deponijama kao završni prekrivni sloj; i

2) dužnost da naredi zabranu korišćenje mulja za rekultivaciju zemljišta uključujući i pošumljavanje goleti ako obrađeni mulj ne odgovora propisanom kvalitetu i ako se ne upotrebljava na način utvrđen zakonom.

Ovlašćenja elektroenergetskog inspektora

Član 105

Pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, elektroenergetski inspektor ima:

1) ovlašćenje da kontroliše upotrebu obrađenog mulja za povrat energije spaljivanjem i suspaljivanjem u skladu sa čl. 80 i 81 ovog zakona; i

2) dužnost da naredi zabranu korišćenje obrađenog mulja za spaljivanje i suspaljivanje iz tačke 1 ovog člana ako se ne postupa u skladu čl. 80 i 81 ovog zakona.

Ovlašćenja inspektora za rudarstvo, geologiju i ugljovodonike

Član 106

(1) Pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, inspektor za rudarstvo, geologiju i ugljovodonike ima ovlašćenja da kontroliše da li se upravljanje rudarskim otpadom vrši u skladu sa planom upravljanja i dozvolom za upravljanje rudarskim otpadom.

(2) Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti inspektor za rudarstvo, geologiju i ugljovodonike, pored ovlašćenja iz stava 1 ovog člana, dužan je da subjektu nadzora:

- naredi zabranu obavljanja poslova upravljanja rudarskim otpadom ako se upravljanje otpadom iz rudarstva ne obavlja u skladu sa zakonom; i
- naredi otklanjanje nedostatka u upravljanju otpadom iz rudarstva iz alineje 1 ovog stava.

Ovlašćenje saobraćajnog inspektora

Član 107

Pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, inspektor za državne puteve ima ovlašćenje da na državnim putevima u zoni putnog zemljišta spriječi odlaganje otpada i naredi uklanjanje odloženog otpada.

Pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, inspektor lokalne uprave ima ovlašćenje da na opštinskim putevima, kao i djelovima državnih puteva u zoni putnog zemljišta unutar granica naselja spriječi odlaganje otpada i naredi uklanjanje odloženog otpada.

Ovlašćenje tržišnog inspektora

Član 108

(1) Pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, tržišni inspektor ima ovlašćenje da zabrani:

- stavljanje na tržište proizvoda za koje proizvođač ili njegov ovlašćeni zastupnik nije uključen u organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada,
- prodaju plastičnih kesa,
- stavljanje na tržište plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu u skladu sa članom 64 ovog zakona, i
- stavljanje u promet proizvoda koji nemaju oznaku o obaveznom odvojenom sakupljanju otpada koji nastaje iz nisko naponske opreme, baterija, za koji je propisana proširena odgovornost proizvođača.

Ovlašćenje inspektora za elektronske komunikacije

Član 109

Pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, inspektor za elektronske komunikacije ima ovlašćenje da zabrani stavljanje u promet proizvoda koji nemaju oznaku o obaveznom odvojenom sakupljanju otpada koji nastaje iz radio opreme za koji je propisana proširena odgovornost proizvođača.

Ovlašćenje komunalnog inspektora, odnosno komunalnog policajca

Član 110

U vršenju komunalnog nadzora i obezbjeđenju komunalnog reda, komunalni inspektor, odnosno komunalni policajac:

1) kontroliše upravljanje komunalnog i neopasnog građevinskog otpada od strane proizvođača komunalnog otpada;
2) kontroliše odvojeno sakupljanje komunalnog otpada radi njegovog recikliranja od strane proizvođača komunalnog otpada.

Ovlašćenje inspektora za vode

Član 111

U vršenju nadzora, inspektor za vode:

1) kontroliše ispuštanje otpadnih jestivih ulja i masti, koje nastaju pripremom hrane u ugostiteljskim, turističkim i drugim sličnim objektima, u vode, u skladu sa zakonom;
2) može da zabrani ispuštanje otpadnih jestivih ulja i masti, koje nastaju pripremom hrane u ugostiteljskim, turističkim i drugim sličnim objektima, u vode, u skladu sa zakonom.

XI. KAZNENE ODREDBE

Član 112

(1) Novčanom kaznom od 1.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) miješa različite vrste opasnog otpada i miješa opasni sa neopasnim otpadom (član 22 stav 1);
2) vrši odstranjivanje otpada na lokaciji koja nije za tu namjenu određena prostorno planskim dokumentom, kao i u postrojenjima ili objektima koji ne ispunjavaju uslove utvrđene zakonom (član 24 stav 1);
3) upravljanje otpadom nije u skladu sa Državnim planom i lokalnim planom (član 25 stav 2);
4) obavlja djelatnost prerade, odnosno odstranjivanja otpada, a ne posjeduje odgovarajuću opremu, postrojenje za obradu i odgovarajući kadar na osnovu rješenja o izdavanju dozvole za preradu i/ili odstranjivanje otpada (član 37 stav 1);
5) obavlja djelatnost sakupljanja, a nije upisan u registar sakupljača (član 42 stav 1);
6) ne vrši odvojeno sakupljanje, odnosno transport komunalnog otpada radi njegovog recikliranja, na mjestima gdje je to obezbijeđeno, u skladu sa ovim zakonom (član 50 stav 2);
7) ne vodi evidenciju o količinama i vrsti otpada, u skladu sa katalogom otpada, i porijeklu ovog otpada (član 52 stav 1 alineja 1);
8) ne vodi evidenciju o količini proizvoda i materijala koji su nastali prilikom pripreme za ponovnu upotrebu, recikliranja ili drugog postupka prerade (član 52 stav 1 alineja 2);
9) ne pripremi i ne dostavi godišnji izvještaj o otpadu Agenciji do 31. marta tekuće za prethodnu godinu (član 52 stav 7);
10) međusobno miješa otpadna ulja različitih karakteristika ili sa drugim vrstama otpada ili materija, ako takvo miješanje sprječava njihovu regeneraciju ili druge postupke recikliranja koji daju isti ili bolji rezultat za životnu sredinu (član 60 stav 7);
11) prilikom podnošenja izvještaja o radu, ne dostavi odvojene podatke o sakupljanju otpadne ambalaže za koju se plaća depozit (član 63 stav 4);
12) stavlja na tržište proizvode od oksorazgradive plastike i plastične proizvode za jednokratnu upotrebu (član 64 stav 1);
13) stavlja na tržište flaše za piće zapremine do 3 l, koje su proizvedene od polietilen-tereftalata kao glavnog sastojka ("PET flaše"), koje nijesu proizvedene od najmanje 25% reciklirane plastike, izračunato kao prosjek za sve PET flaše stavljene na tržište u Crnoj Gori, od 1. januara 2030. godine (član 64 stav 2);
14) stavlja na tržište plastične proizvode za jednokratnu upotrebu koji imaju čepove i poklopce koji su znatnim dijelom napravljeni od plastike i koji ne ostaju pričvršćeni na flašu tokom predviđene faze upotrebe proizvoda (član 64 stav 4);
15) stavlja na tržište plastične proizvode za jednokratnu upotrebu, a ne uključi se u organizovani sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže ili u poseban organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu, ako se proizvod ne smatra za ambalažu za koju je osnovan organizovani sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže (član 65 stav 1);
16) ne postupa u skladu sa čl. 14, 15 i 16 ovog zakona (član 65 stav 2);

17) stavlja na tržište ribolovni alat koji sadrži plastiku, a ne uključi se, u organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnog ribolovnog alata koji sadrži plastiku (član 66 stav 1);

18) ne postupa u skladu sa čl. 14, 15 i 16 ovog zakona (član 66 stav 2);

19) prerađuje PCB i ambalažu koja sadrži PCB (član 69 stav 1);

20) vrši izdvajanje PCB iz opreme, obradu PCB i dekontaminaciju opreme bez dozvole za obradu opasnog otpada (član 69 stav 4);

21) spaljuje PCB na palubama brodova (član 69 stav 7);

22) obavlja djelatnost prerade, odnosno odstranjivanja medicinskog i veterinarskog otpada, a ne posjeduje odgovarajuću opremu, postrojenje za obradu medicinskog i veterinarskog otpada i odgovarajući kadar na osnovu dozvole za preradu i/ili odstranjivanje otpada koju izdaje Agencija (član 77 stav 2);

23) upravlja rudarskim otpadom na način koji nije u skladu sa planom upravljanja i dozvolom za upravljanje rudarskim otpadom, iz člana 78 st. 1 i 2 ovog zakona (član 78 stav 11);

23a) ne preduzme odgovarajuće mjere radi obezbjeđivanja stabilnosti ekstraktivnog otpada, sprečavanja zagađenja zemljišta, površinskih i podzemnih voda i obezbjeđivanja monitoringa ekstraktivnog otpada i iskopnih šupljina prilikom vraćanja ekstraktivnog otpada u iskopne šupljine radi rehabilitacije i izgradnje (član 79a stav 1);

24) opasni otpad odlaže na deponiji za neopasan otpad (član 85 stav 1);

25) uvozi opasan otpad (član 96 stav 1).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 6.000 eura.

(4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Član 113

(1) Novčanom kaznom od 1.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) ne vrši karakterizaciju otpada osim otpada nastalog u domaćinstvima (član 10 stav 2);

2) ne vodi i ne čuva evidencije o količinama proizvedenih ili uvezenih proizvoda, odnosno opreme u kojima su ovi proizvodi ugrađeni (član 14 stav 2 tačka 1);

3) ne pruža informacije u kojoj mjeri je proizvod pogodan za ponovnu upotrebu ili recikliranje i ne identifikuje reciklirajuće komponente proizvoda i ne označava proizvode oznakom o vrsti i načinu upravljanja otpadom koji nastaje od proizvoda (član 14 stav 2 tačka 5);

3a) ne uspostavi program proširene odgovornosti proizvođača do roka propisanog u članu 120a ovog zakona (član 15 st. 1 i 7);

4) javno ne objavljuje informacije o vlasništvu, o proizvođačima koji učestvuju u organizovanom sistemu preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada, razvrstanim po kategorijama proizvoda, o finansijskim doprinosima plaćenim od proizvođača po prodatoj jedinici ili po toni proizvoda stavljenog u promet, o postupku javnog poziva za izbor sakupljača i obrađivača otpada ili o postizanju ciljeva upravljanja otpadom (član 15 stav 8 tačka 7);

5) ne dostavlja Agenciji godišnji izvještaj o sprovođenju aktivnosti i mjerama za ispunjenje svojih obaveza zajedno sa revidiranim finansijskim izvještajem za prethodnu kalendarsku godinu do 31. marta tekuće za prethodnu godinu (član 16 stav 9);

6) ne dostavlja podatke iz člana 17 stav 2 tač. 1 do 4 ovog zakona, Agenciji u elektronskom obliku preko portala za registrovane korisnike informacionog sistema zaštite životne sredine (član 17 stav 3);

7) ne obezbijedi preradu otpada, a ukoliko je prerada nemoguća ili je ekonomski ili sa stanovišta zaštite životne sredine neopravdana, ne obezbijedi da se otpad odstrani ili izveze u skladu sa ovim zakonom (član 18 stav 2);

8) imaocu otpada od koga preuzima otpad ne izda potvrdu o količini preuzetog otpada, putem ispunjenog formulara o transportu otpada iz člana 52 ovog zakona, u pisanom i elektronskom obliku; (član 19 stav 3);

9) prilikom obavljanja poslova sakupljanja, odnosno transporta otpada u vozilu kojim se vrši transport otpada nema kopiju akta o upisu u registar sakupljača otpada, odnosno upisa u registar prevoznika otpada i formular o transportu otpada iz člana 52 ovog zakona (član 19 stav 5);

10) tokom prevoza opasnog otpada nema transportni dokument o prevozu opasne materije u skladu sa zakonom (član 23 stav 2);

11) odbacuje i odlaže otpad u životnu sredinu i na neuređenim odlagalištima (član 24 stav 2);

12) pali otpad na otvorenom prostoru i/ili u zatvorenom prostoru i/ili postrojenjima koja nemaju dozvolu iz člana 37 ovog zakona (član 24 stav 4);

13) lokalni plan, radi ocjene usaglašenosti sa Državnim planom, ne dostavi na saglasnost Ministarstvu (član 30 stav 3);

14) u plan upravljanja otpadom ne unese promjene koje se odnose na podatke iz člana 34 stav 1 ovog zakona u roku od 30 dana od dana nastanka te promjene (član 34 stav 2);

14a) ne izvrši reviziju plana upravljanja otpadom u slučaju svake značajne promjene koja utiče na vrstu, količinu ili način upravljanja otpadom, uključujući promjene u tehnološkom procesu, promjenu subjekta koji vrši sakupljanje ili tretman otpada, kao i druge okolnosti od značaja za upravljanje otpadom, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka promjene (član 34 stav 3);

15) ne dostavi plan upravljanja otpadom iz člana 35 stav 1 ovog zakona Agenciji na saglasnost u roku od 30 dana prije početka postupka ili aktivnosti u toku koje nastaje otpad (član 35 stav 2);

16) dođe do promjene u količini i načinu upravljanja otpadom, a ne obavijesti Agenciju radi dobijanja nove saglasnosti na plan upravljanja otpadom proizvođača otpada, u roku od tri mjeseca od nastanka promjene (član 36 stav 1);

17) imaocu otpada od koga preuzima otpad ne izda potvrdu o količini preuzetog otpada, ispunjavanjem formulara o transportu otpada iz člana 52 ovog zakona (član 37 stav 3);

17a) ne dostavi informacije o toku komunalnog otpada sakupljenog sa teritorije jedinice lokalne samouprave nadležnom organu, najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu (član 43 stav 4);

18) ne čuva evidenciju opasnog otpada najmanje pet godina (član 52 stav 8);

19) ne dostavlja Agenciji u elektronskom obliku na obrascu preko portala za registrovane korisnike informacionog sistema zaštite životne sredine formular o transportu otpada iz člana 52 stav 6 ovog zakona i godišnji izvještaj o otpadu iz člana 52 stav 7 ovog zakona (član 52 stav 9);

20) miješa otpad od električne i elektronske opreme sa drugim vrstama otpada (član 54 stav 2);

21) otpadne tečnosti od električne i elektronske opreme ne odvoji i/ili ih ne obradi na način iz člana 60 ovog zakona (član 54 stav 6);

22) se ne upiše u registar proizvođača električne i elektronske opreme koji vodi Agencija i nakon registracije ne dostavi u registar informacije o vrsti električne i elektronske opreme koju stavlja na tržište i načinu stavljanja na tržište, ispunjavanju svojih obaveza iz člana 14, 15 i 16 ovog zakona i količinama električne i elektronske opreme koje stavlja na tržište (član 55 stav 3);

23) se ne uključi u organizovani sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električne i elektronske opreme, u skladu sa čl. 14, 15 i 16 ovog zakona(član 55 stav 5);

24) ne preda otpadno vozilo na mjesta koja su predviđena za ovu vrstu otpada u okviru sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih vozila (član 56 stav 1);

25) ne vodi evidenciju o svim fazama obrade (član 56 stav 2 alineja 1);

26) ne obezbijedi odstranjivanje djelova iz otpadnih vozila koji se ne mogu preraditi (član 56 stav 2 alineja 2);

27) ne obezbijedi izdvajanje opasnih materijala i komponenti iz otpadnih vozila radi dalje obrade (član 56 stav 2 alineja 3);

28) se ne uključi u organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih vozila, u skladu sa čl. 14, 15 i 16 ovog zakona (član 56 stav 3);

29) miješa otpadne gume sa drugim otpadom (član 57 stav 1);

30) pali otpadne gume (član 57 stav 2);

31) ne preda otpadnu gumu na mjesta koja su predviđena za ovu vrstu otpada u okviru sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih guma (član 57 stav 3);

32) ne postupa u skladu sa čl. 14, 15 i 16 ovog zakona (član 57 stav 4);

33) se ne uključi u organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih guma, u skladu sa čl. 14, 15 i 16 ovog zakona, godinu od stupanja na snagu ovog zakona (član 57 stav 5);

34) ne vodi evidenciju o svim fazama obrade otpadnih guma i ne obezbijedi odstranjivanje ostatka obrade otpadnih guma koji se ne mogu preraditi (član 57 stav 6);

35) otpadne baterije koji, u skladu sa katalogom otpada, nijesu komunalni otpad ne preda privrednom društvu ili preduzetniku koji se bavi djelatnostima sakupljanja, prerade ili odstranjivanje posebnih vrsta otpada, u skladu sa ovim zakonom (član 58 stav 2);

36) otpadne baterije koji su, u skladu sa katalogom otpada, komunalni otpad ne preda na mjesta koja su predviđena za ovu vrstu otpada u okviru odvojenog sakupljanja komunalnog otpada ili na mjesta predviđena za sakupljanje ovih vrsta otpada kod distributera (član 58 stav 3);

37) odlaže ili spaljuje otpadne automobilske i industrijske baterije (član 58 stav 4);

38) se ostaci dobijeni nakon recikliranja otpadnih baterija ne odlažu na deponiju ili se ne spaljuju u skladu sa ovim zakonom (član 58 stav 5);

39) se ne upiše u registar proizvođača baterija koji vodi Agencija i u kojem se vode podaci o vrsti baterija koje proizvođač stavlja na tržište i načinu stavljanja na tržište i ispunjavanju svojih obaveza iz čl. 14, 15 i 16 ovog zakona (član 59 stav 1);

40) se ne uključi u organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija, u skladu sa čl. 14, 15 i 16 ovog zakona (član 59 stav 3);

41) ispušta otpadna ulja u vode, na zemljište ili u zemljište (član 60 stav 1);

42) ne sakuplja odvojeno otpadna ulja, osim ako odvojeno sakupljanje nije tehnički izvodljivo, uzimajući u obzir dobre prakse (član 60 stav 2);

43) obradu otpadnih ulja nastalih tokom procesa proizvodnje ne povjeri privrednom društvu ili preduzetniku koji sakuplja otpadna ulja, ako nije u mogućnosti da ih obradi u skladu sa članom 60 st. 3 i 4 ovog zakona (član 60 stav 6);

43a) ne obezbijedi sakupljanje i obradu (preradu ili odstranjivanje) ispuštenog otpadnog ulja, kao i sakupljanje i obradu (preradu ili odstranjivanje) zemljišta i/ili drugih materijala koji su usljed ispuštanja zauljani u slučajevima iz člana 60 stav 1 ovog zakona (član 60 stav 3);

44) ispušta otpadna jestiva ulja i masti, koje nastaju pripremom hrane u ugostiteljskim, turističkim i drugim sličnim objektima, u mrežu atmosferske kanalizacije i kontejnere, odnosno posude za sakupljanje, odnosno transport otpada, na javne površine i zemljište i/ili u zemljište i vode (član 61 stav 1);

45) ne sakuplja otpadna jestiva ulja i masti iz člana 61 ovog zakona odvojeno od drugih vrsta otpada (član 61 stav 2);

46) sakupljene količine otpadnog jestivog ulja i masti ne preda privrednom društvu ili preduzetniku koji je upisan u registar sakupljača, odnosno prevoznika otpada ili ne preda privrednom društvu ili preduzetniku koji ima dozvolu za preradu i/ili odstranjivanje otpada (član 61 stav 3);

47) se ne uključi u organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže, u skladu sa čl. 14, 15 i 16 ovog zakona (član 62 stav 4);

48) ne postupi u skladu sa čl. 14, 15 i 16 ovog zakona (član 62 stav 5);

49) stavlja u upotrebu lagane plastične kese za nošenje debljine zida od 15 do 50 mikrona, na prodajnom mjestu robe ili proizvoda (član 62 stav 9);

50) za lagane plastične kese za nošenje debljine zida od 50 i više mikrona ne plaća naknadu (član 62 stav 11);

50a) ne upiše se u registar proizvođača ambalaže, koji vodi Agencija (član 62a stav 1);

50b) ne upiše se u registar proizvođača tekstilnih proizvoda, koji vodi Agencija (član 66a stav 1);

51) građevinski otpad ne preradi u građevinski materijal, u skladu sa članom 21 stav 1 tačka 2 ovog zakona, ili ne preda privrednom društvu koje ima dozvolu za preradu ili ne postupi u skladu sa članom 93 stav 1 ovog zakona (član 67 stav 1);

52) prerađuje cement azbestni građevinski otpad (član 67 stav 5);

53) ne sačini plan upravljanja građevinskim otpadom ukoliko je zapremina objekta zajedno sa zemljanim iskopom veća od 2 000 m3 (član 67 stav 7);

54) ne sačini plan upravljanja građevinskim otpadom bez obzira na zapreminu objekta ukoliko građevinski otpad sadrži ili je izložen opasnim materijama (član 67 stav 8);

55) ne primijeni mjere za sprječavanje emisije azbestnih vlakana i prašine u životnu sredinu (član 68 stav 2);

56) PCB spali izvan postrojenja za spaljivanje otpada koje ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom (član 69 stav 5);

57) uvozi opremu koja sadrži PCB (član 69 stav 6);

58) puni transformatore i druge zatvorene sisteme sa tečnostima koje sadrže PCB (član 69 stav 8);

59) nema plan upravljanja opremom i otpadom koji sadrži PCB u skladu sa ovim zakonom (član 70 stav 1);

60) ne vodi evidenciju o opremi i otpadnom PCB i količinama PCB i te podatke iz evidencije ne dostavi Agenciji do 31. marta tekuće za prethodnu godinu (član 70 stav 2);

61) plan upravljanja opremom iz člana 70 stav 1 ovog zakona ne dostavi Agenciji najkasnije 60 dana prije početka aktivnosti postupka ili aktivnosti u toku koje nastaje otpad (član 70 stav 3);

62) vršeći preradu ili odstranjivanje otpada iz člana 71 stav 1 ovog zakona ne obezbijedi da se sadržaj POPs supstanci uništi ili nepovratno transformiše tako da preostali otpad i ispuštene supstance ili drugi ostaci poslije obrade ne pokazuju svojstva POPs supstance (član 71 stav 3);

63) otpad koji sadrži POPs supstance ili je njome kontaminiran prerađuje ili odstranjuje ili sa namjerom recikliranja, regeneracije ili ponovne upotrebe, pri čemu je sadržaj POPs supstanci iznad graničnih vrijednosti iz člana 71 stav 6 ovog zakona (član 71 stav 4);

64) zalihe koje se sastoje od ili sadrže POPs supstance, ne prijavi Agenciji vrstu i količinu POPs zaliha, ako su količine veće od 50 kg (član 71 stav 5);

65) odlaganje otpada iz člana 72 stav 1 ovog zakona dovodi do ispuštanja žive u životnu sredinu (član 72 stav 2);

66) svake godine do 31. marta tekuće za prethodnu godinu Agenciji ne dostavi izvještaj o izvorima žive (član 72 stav 3);

67) sprovodeći privremeno skladištenje, pretvaranje žive ili solidifikaciju otpadne žive, ne vodi evidenciju o skladištenju žive (član 72 stav 4);

68) Agenciji ne dostavi podatke iz evidencije o skladištenju žive do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu (član 72 stav 7);

69) obradu mulja ne vrši u skladu sa članom 74 stav 3 ovog zakona;

70) ne vodi evidenciju u skladu sa članom 74 stav 4;

71) upotrebljava obrađeni mulj na zemljištu na kojem postoji opasnost od ispiranja mulja u površinske vode i u zaštićenim proizvodnim dobrima (član 75 stav 1 tačka 1);

72) upotrebljava obrađeni mulj na zemljištu kraških polja, plitkom ili skeletnom zemljistu i šljunkovitom zemljistu (član 75 stav 1 tačka 2);

73) upotrebljava obrađeni mulj na zemljištu kod kojeg je pH vrijednost niža od 5,0 (član 75 stav 1 tačka 3);

74) upotrebljava obrađeni mulj na zemljištu sa salinitetom višim od 800 ms/cm, plavnim dolinama, djelimično potopljenim oblastima i močvarnim područjima (član 75 stav 1 tačka 4);

75) upotrebljava obrađeni mulj u zonama sanitarne zaštite izvorišta koja se koriste ili se mogu koristiti za snabdijevanje vodom za piće (član 75 stav 1 tačka 5);

76) upotrebljava obrađeni mulj na pašnjacima ili u proizvodnji biljaka za stočnu ishranu, ako je vrijeme između korišćenja obrađenog mulja i skupljanja ljetine biljaka za stočnu ishranu ili početka ispaše kraće od 21 dan (član 75 stav 1 tačka 6);

77) upotrebljava obrađeni mulj na površinama koje su namijenjene za proizvodnju voća i povrća koje je u direktnom kontaktu sa zemljištem i koje se može jesti sirovo, u periodu od deset mjeseci prije početka berbe (član 75 stav 1 tačka 7);

78) prije upotrebe obrađenog mulja iz člana 74 stav 2 tač. 1 i 2 ovog zakona ne obezbijedi analizu zemljišta na kojem će se obrađeni mulj koristiti (član 76 stav 1);

79) evidenciju i godišnji izvještaj iz člana 76 stava 2 ovog zakona ne dostavi Agenciji i nadležnom organu lokalne uprave do 31. marta tekuće za prethodnu godinu (član 76 stav 3);

79a) ne obavijesti nadležni organ o svakom događaju koji može uticati na stabilnost postrojenja za upravljanje otpadom ili o svakom značajnom štetnom uticaju na životnu sredinu utvrđenom kroz postupke kontrole i monitoringa postrojenja za upravljanje otpadom, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 48 sati od saznanja za nastanak događaja (član 78 stav 6);

79b) ne primijeni interni plan za vanredne situacije, kada je to primjenljivo, i ne postupi po uputstvima nadležnog organa u vezi sa korektivnim mjerama koje treba preduzeti (član 78 stav 7);

79c) ne dostavi Agenciji obavještenje o promjenama uslova rada koje utiču na uslove iz dozvole za upravljanje otpadom, u roku od 30 dana od dana nastanka promjene (član 79 stav 8);

79d) ne obezbijedi stabilnost ekstraktivnog otpada, ne preduzme mjere radi sprečavanja zagađenja zemljišta, površinskih i podzemnih voda i/ili ne obezbijedi monitoring ekstraktivnog otpada i iskopnih šupljina prilikom vraćanja ekstraktivnog otpada u iskopne šupljine radi rehabilitacije i izgradnje (član 79a stav 1);

79e) ne preduzme neophodne mjere radi sprječavanja ili smanjenja pogoršanja stanja voda i zagađenja zemljišta, prilikom vraćanja ekstraktivnog otpada u iskopne šupljine, nastale površinskom ili podzemnom eksploatacijom, za koje je predviđeno da budu potopljene nakon zatvaranja, u skladu sa zakonom kojim se uređuju vode (član 79a stav 2);

80) odlaže na deponiju otpad u tečnom stanju (član 83 stav 1 tačka 2);

81) odlaže na deponiju otpad koji ima eksplozivna, oksidirajuća, veoma zapaljiva ili zapaljiva svojstva (član 83 stav 1 tačka 3);

82) odlaže na deponiju otpad koji je neobrađeni medicinski ili veterinarski otpad (član 83 stav 1 tačka 4);

83) odlaže na deponiju otpad koji čine otpadne automobilske i industrijske baterije (član 83 stav 1 tačka 5);

84) odlaže na deponiju otpad, ako je otpad cijela ili zdrobljena otpadna guma, osim gume od bicikla i gume sa spoljnim prečnikom većim od 1400 mm (član 83 stav 1 tačka 6);

85) odlaže na deponiju otpad koji je nastao kao rezultat naučnog istraživanja, čije svojstvo nije poznato ili je novo i njegov uticaj na ljude ili životnu sredinu nije poznat (član 83 stav 1 tačka 7);

86) odlaže na deponiju otpad na području koji može imati uticaja na površinske i podzemne vode (član 83 stav 1 tačka 8);

87) ne obavijesti Agenciju o negativnim uticajima na životnu sredinu i zdravlje ljudi koji su utvrđeni kontrolom iz člana 89 stav 3 ovog zakona (član 89 stav 5);

88) otpad skladišti vremenski ograničeno tokom sakupljanja ili radi transporta otpada do mjesta obrade na period koji je duži od godinu dana (član 91 stav 1 tačka 1 alineja 1);

89) otpad skladišti vremenski ograničeno na skladištu obrađivača otpada na period koji je duži od tri godine (član 91 stav 1 tačka 1 alineja 2);

90) otpad skladišti u objektu koji nema upotrebnu dozvolu, odnosno dokaz o upisu u katastar nepokretnosti koji su izdati u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata (član 91 stav 4);

91) otvoreni prostor sa čvrstom podlogom i riješenim ispustom za otpadne vode u kome se skladišti otpad nije uređen u skladu sa zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata (član 91 stav 5);

92) uvozi neopasan otpad radi odstranjivanja i korišćenja kao gorivo ili na drugi način za proizvodnju energije (član 96 stav 2).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, odgovorno lice u jedinici lokalne samouprave, novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 6.000 eura.

(4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Član 114

(1) Novčanom kaznom od 500 eura do 1.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u jedinici lokalne samouprave, ako:

1) godišnji izvještaj o sprovođenju lokalnog plana ne dostavi u elektronskoj i pisanoj formi Ministarstvu i Agenciji, najkasnije do 15. aprila tekuće za prethodnu godinu (član 32 stav 5);

2) izuzetno od člana 52 stav 1 ovog zakona ne vodi evidenciju o komunalnom otpadu koji nastaje na teritoriji jedinice lokalne samouprave na osnovu podataka dobijenih od privrednog društva ili preduzetnika koji imaju dozvolu za preradu i/ili odstranjivanje otpada i/ili od privrednog društva ili preduzetnika upisanog u registar sakupljača otpada i registar prevoznika otpada (član 52 stav 2 alineja 2);

3) lokacija iz člana 92 stav 2 ovog zakona ne bude ograđena, kako bi se spriječilo prisustvo neovlašćenih lica, domaćih i divljih životinja i nekontrolisano odlaganje otpada i/ili ne bude opremljena vagom za mjerenje količine otpada koji se privremeno skladišti i/ili nema organizovanu čuvarsku službu i službu za prijem otpada i održavanje privremenog skladišta (član 92 stav 4);

4) ne obezbijedi vođenje evidencije o prijemu otpada na lokaciji za privremeno skladištenje komunalnog otpada u skladu sa članom 52 stav 2 ovog zakona (član 92 stav 7);

5) lokacija iz člana 93 stav 2 ovog zakona ne bude ograđena, kako bi se spriječilo prisustvo neovlašćenih lica, i nekontrolisano odlaganje otpada i/ili ne bude opremljena vagom za mjerenje količine neopasnog građevinskog otpada koji se privremeno skladišti i/ili nema organizovanu čuvarsku službu i službu za prijem otpada (član 93 stav 5);

6) ne obezbijedi vođenje evidencije o prijemu neopasnog građevinskog otpada na lokaciji iz člana 93 stav 2 ovog zakona (član 93 stav 11).

XII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje podzakonskih akata i primjena važećih propisa

Član 115

(1) Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 24 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni list CG", br. 64/11 i 39/16).

Izdvajanje PCB iz opreme i upotreba opreme koja sadrži PCB

Član 116

(1) Izdvajanje PCB iz opreme i dekontaminacija opreme koja sadrži PCB može se vršiti najkasnije do 31. decembra 2025. godine.

(2) Oprema koja sadrži PCB može se upotrebljavati najkasnije do 31. decembra 2025. godine.

(3) Oprema koja sadrži PCB može se upotrebljavati i nakon isteka roka iz stava 2 ovog člana pod uslovom da je dekontaminirana.

Primjena Državnog plana upravljanja otpadom i lokalnih planova

Član 117

(1) Do donošenja plana iz člana 26 ovog zakona, primjenjivaće se Državni plan upravljanja otpadom donijet do stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Lokalni planovi upravljanja otpadom donijeće se u roku od devet mjeseci od dana donošenja plana iz stava 1 ovog člana.

(3) Lokalni planovi donijeti do stupanja na snagu ovog zakona primjenjivaće se do donošenja lokalnih planova iz člana 30 ovog zakona.

Primjena planova proizvođača otpada

Član 118

Do donošenja planova iz člana 33 stav 1 ovog zakona primjenjivaće se planovi donijeti do stupanja na snagu ovog zakona.

Rokovi za privremeno skladištenje otpada

Član 119

(1) Lokacija na kojoj se privremeno skladišti komunalni otpad sakupljen sa područja jedinice lokalne samouprave urediće se u skladu sa članom 92 ovog zakona u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Lokacija na kojoj se privremeno skladišti neopasni građevinski otpad sakupljen sa područja jedinice lokalne samouprave urediće se u skladu sa članom 93 ovog zakona u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za uspostavljanje informacionog sistema programa proširene odgovornosti proizvođača

Član 120

Informacioni sistem programa proširene odgovornosti proizvođača uspostaviće se u roku od 12 mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za uspostavljanje programa proširene odgovornosti

Član 120a

(1) Program proširene odgovornosti proizvođača za ambalažu uspostaviće se do 31. decembra 2027. godine.

(2) Program proširene odgovornosti proizvođača za električnu i elektronsku opremu uspostaviće se do 31. decembra 2030. godine.

(3) Program proširene odgovornosti proizvođača za baterije uspostaviće se do 31. decembra 2030. godine.

(4) Program proširene odgovornosti proizvođača za tekstil uspostaviće se do 31. decembra 2030. godine.

(5) Program proširene odgovornosti proizvođača za ambalažu iz stava 1 ovog člana i sistem povraćaja jednokratnih plastičnih boca za piće uspostavljaju se i sprovode fazno, u skladu sa dinamikom i međukoracima utvrđenim

planom implementacije, tako da se ciljevi odvojenog sakupljanja iz člana 64 stav 6 ovog zakona ostvare najkasnije u roku od sedam godina od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Izdavanje dozvola i saglasnosti

Član 121

(1) Privredno duštvo ili preduzetnik kojem je na osnovu Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni list CG", br. 64/11 i 39/16) izdata dozvola, saglasnost ili upisan u registar dužan je u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole, saglasnosti ili upisa u registar, u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana privredno duštvo ili preduzetnik kojem je na osnovu Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni list CG", br. 64/11 i 39/16) izdata dozvola za izvoz otpada dužan je u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog zakona podnijeti zahtjev za izdavanje ove dozvole.

(3) Za dozvole, saglasnosti i upis u registar izdatih na osnovu odredbi Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni list CG", br. 64/11 i 39/16), a za koje se u roku iz stava 1 ovog člana ne podnese zahtjev iz stava 1 ovog člana, pokrenuće se postupak ukidanja dozvole i saglasnosti, odnosno brisanja iz registra istekom roka za podnošenje ovog zahtjeva.

Početak primjene

Član 122

(1) Odredba člana 62 stav 9 i člana 64 stav 1 ovog zakona primjenjivaće se nakon isteka šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Odredbe člana 52 stav 9 i člana 57 stav 5 ovog zakona primjenjivaće se nakon isteka 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Odredbe člana 56 stav 3 i člana 59 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se nakon isteka 24 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(4) Odredbe člana 62 stav 5, člana 65 stav 1, člana 65 stav 2 i 66 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se nakon isteka 36 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(5) Odredbe člana 23 stav 5, člana 50 stav 2 i člana 63 stav 4 ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2025. godine.

(6) Odredba člana 83 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2030. godine.

Započeti postupci

Član 123

Postupci koji su započeti prije stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po propisima koji su važili do stupanju na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja propisa

Član 124

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o upravljanju otpadom ("Službeni list CG", br. 64/11 i 39/16).

Stupanje na snagu

Član 125

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".